

EVRO / PO PRIČAKOVANJU, ČEPRAV RIM UGOVARJA

Eurostat zavrnil učinek transakcije z zlatom

Delež deficita na BDP se tako za lani zviša na 2,85%

BRUSELJ - Delež italijanskega javnega primanjkljaja na bruto domači proizvod v lanskem letu se je sicer zvišal, vendar so se v zameno zmanjšali sumi, da je Rim uresnil sanacijo javnih financ s triki, ki naj bi jih potihoma omogočil sam evropski statistični urad Eurostat. To je v glavnih obrisih rezultat včerajšnje, sicer predvidene odločitve Eurostata, da ne prizna javnoproračunskega učinka transakcije z zlatom, ki sta jo izvedla italijanski menjalni urad UIC in Banka Italije. Te operacije Italija ne bo mogla šteti pri ugotavljanju višine svojega deficita.

V igri je bilo vključenih več kot 3.000 milijard lir, kar je 0,15 odstotka bruto domačega proizvoda, kolikor je novembra lani vnovčila davčna uprava kot davek na vsoto 7.600 milijard lir, ki jo je realiziral urad UIC z vrnitvijo 540 ton zlata Banki Italije. Operacija je v bistvu končala poglavje, ki se je odprlo leta 1974 z emergencnim posojilom Nemčije, ki ga je Italija zajamčila z

zlatimi palicami. Te so se iz Banke Italije preselile v Nemčijo prek menjalnega urada, kamor so se po odplacilu dolga tudi vrstile in tam ostale do lani.

Za Italijo je doslej krožila številka 2,7 odstotka kot delež deficita na BDP, zdaj pa se govori o 2,85 odstotka, je včeraj komentiral generalni direktor Eurostata Yves Franchet in tako potrdil, da odločitev evropskega statističnega urada ne bi smela prejudicirati izpolnitve maastrichtskega merila o največ 3-odstotnem deležu javnega primanjkljaja na BDP. Franchet je tudi priznal, da je bila presoja težka, saj so bili v ozadju poskusi političnega pritiska za tak ali drugačen sklep, na koncu pa je bila sprejeta povsem neodvisna odločitev. Proces odločanja je tako transparenten in predvideva toliko previdnosti in posvetovanja z vsemi članicami, da je neprebojen za politične pritisk, je zagotovil šef Eurostata. Franchet ni povedal, od kod so pri-

šli domnevni pritiski, vendar je na dlani, da se je Italija znašla v manjšini, z dvanajstimi državami proti in le z dvema - Avstrijo in Grčijo - na svoji strani.

Izpiti pa se s tem še niso koncali. V prvih dneh februarja bo prišla delegacija Eurostata v Rim (kot tudi v druge evropske prestolnice), kjer bo opravila zadnja preverjanja pred 28. februarjem, ko bodo vse države članice poslale v Bruselj svoje dokončne javnobilancne podatke, na osnovi katerih bo padla odločitev o sodelovanju pri evru. Franchet je vsekakor zagotovil, da za Italijo ne vidi posebnih problemov, čeprav je znano, da bo zadnja beseda pripadla Eurostatovim tehnikom.

V Rimu so padec na Eurostatovem izpitu o zlatu sicer pričakovali, vendar zakladno ministrstvo vztraja, da je bila operacija realna. Franchet pa je na to vztrajanje elegantno odvrnil, da veljajo pač za vseh petnajst članic Evropske unije popolnoma enaka pravila.

MILAN / UGRABITEV ALESSANDRE SGARELLA

Banditi zahtevali rekordno odkupnino

Še nobene novice o usodi podjetnika Soffiantinija, ki je bil ugrabljen pri Brescii

MILAN - Ugrabitelji so baje zahtevali rekordno odkupnino 50 milijard lir, da bi osvobodili podjetnico Alessandro Sgarrella. Novica je pronicnala skozi zid molka, ki je dalj časa ovija primer podjetnice, ki je bila ugrabljena pred nekaj tedni, ko je parkirala avtomobil pred svojim domom v milanski četrti San Siro.

Preiskovalci, katere je o izginotju zenske obvestil mož, so potrebovali nekaj dni, preden so ugotovili, da gre za resnično ugrabitev. Sedaj pa preverjajo, ali je zahteva neznanih ugrabiteljev verodostojna.

Kaze, da je pred nekaj dnevi neznanec, ki je govoril brez vsakršnega narečnega naglasa, poklical uradnika podjetja Ital-

sempione in mu sporočil, da ugrabitelji zahtevajo 50 milijard lir. Dodal naj bi tudi nekaj podrobnosti, ki so družino prepricali, da bi zahteva lahko bila verodostojna. Preiskovalci pa so kljub temu zelo previdni, saj se je prav ob primeru Sgarelle pojavilo veliko »sakalov«, ki so se skušali okoristiti z ugrabitvijo.

Zahtevana odkupnina je za Italijo rekordna.

Medtem ko milanski preiskovalci skušajo razvozlati primer Alessandro Sgarelle, je tožilstvo v Brescii, ki raziskuje ugrabitev podjetnika Soffiantinija, nekoliko sprostito obroc, s katerim je obkrožilo družino ugrabljenega podjetnika. Šef tožilstva Andrea

Tarquini je dejal, da soglaša s kolegom protimafijskega tožilstva Pierluigijem Vigno, ki je menil, da »v izrednih primerih sodnik lahko tudi dovoli plačilo odkupnine«. Pred nekaj dnevi so Soffiantinijevi ugrabitelji poslali odgovornemu uredniku televizijskega dnevnika TG5 Enricu Mentani kuverto, v kateri sta bila del Soffiantinijevega uhlja, in ugrabljencevo pismo. Podjetnik je med drugim zapisal, da mu ugrabitelji ne dajejo več zdravila, ki mu je nujno potrebno.

Tožilstvo v Brescii je skušalo nekajkrat prehiteti družino, vendar poskusi, da bi osvobodili ugrabljenega podjetnika, so se izjalovili in zahtevali tudi zvišen policijskega inspektorja. Policija je res zajela nekaj ugrabiteljev, skrivališča, kjer je podjetnik v jetnistvu, pa ni odkrila.

Medtem ko Soffiantinijeva družina skuša spet navezovati stike z ugrabitelji, se je včeraj v zadevo vmesal sardinjski podjetnik Nichi Grauso, ki je agencijam povedal, da je pripravljen osebno jamčiti izplačilo odkupnine. Grauso je pred nedavnim posredoval tudi v primeru Silvie Melis in omogočil družini, da je plačala odkupnino.

Grauso je povedal, da se o predlogu ni dogovoril z družino. »Hotel sem nekaj narediti, da bi prispeval k osvoboditvi podjetnika,« je poudaril Grauso in dejal, da je stanje tako napeto, da bi vsaka neprevidnost lahko imela tragicne posledice.

NOVICE

Micromega: minister Berlinguer študentom

RIM - Revija Micromega objavlja članek, v katerem minister za solstvo Luigi Berlinguer predlaga, da bi novembra uvedli enotedenske počitnice, istočasno pa graja studente, češ da so zasedbe sol vselej protizakonite. Po ministrovem mnenju je od srede septembra do decembrskih praznikov predolgo obdobje, zato predlaga, da bi novembra uvedli kratko pavzo. Tako bi lahko z organizacijskega vidika vnesli nekakšno korekturo, saj so tudi po njegovi oceni nekateri zelo otipljivi razlogi za protest študentov. Vendar pa protest ne bi smel prerasti v zasedbo poslopij, ker s tem študentje nasilno prekinajo delovanje javne službe. Se slabše je po njegovem, ko zasedbo oklice manjšina študentov posameznega zavoda in ko med zasedbo pride do škode. Kljub vsemu pa je poseg policije možen le v izrednih primerih. Študenti z ministrovim izvajanjem ne soglasajo, saj so zasedbe, je dejal glasnik združenja UDS Walter Schepis, priložnosti za osebno in za rast študentskega gibanja. Za predstavnika druge organizacije, Azione studentesca, Francesca Lollobrigido pa so zasedbe edino orožje študentov.

Moby Prince ni zgorel zaradi eksplozije bombe

LIVORNO - Sodnik Germano Lamberti je spodbil hipotezo o bombi in v razsodbi procesa o tragediji potnikov trajekta zapisal, da so »neverjetni in protislovni« zaključki o prisotnosti bombe na krovu. Kar pomeni, da sta po njegovi presoji za nesrečo, v kateri je umrlo 140 oseb, krivi nepazljivost posadke in nenadna megla, vplivalo pa je še nekaj drugih neverjetnih okoliščin. Zato so na procesu oprostili Valentina Rollo, častnika na tankerju, v katerega se je zaletel trajekt, Gianluigija Spartana, radio-telegrafista, Angela Cedra in Lorenza Checaccia, častnika luske kapitanerije.

»Dragi tovariši!«

VARAZZE (Savona) - Prosili so ga, da bi spregovoril na pogrebu Gian Guida Panuccija, tajnika Združenja Pertini, vendar se je 80-letni prijatelj zmotil in je spregovoril ob odprtem grobu 65-letnega Maria Borghija, somišljenika Nacionalnega zavezništva. Govor je začel z »dragi tovariši« in s tem zmedel zbrane, ki pa njegovega govora niso želeli prekiniti, ker so doumeli, da gre za pomoto. Borghija so pokopali malo za Panuccijem, vendar brez prijateljevega pozdrava.

Di Maggio: Andreotti in Riina sta se srečala

RIM - Nikoli nisem nikogar po nedolžnem obtoževal, zato potrjujem svoje prejšnje izjave o srečanju s poljubom med Totojem Riino in Giuliom Andreottijem. Tako je v zastraženi sodni dvorani rimskega zapora Rebibbia javnemu tožilcu Guidu Lo Forteju včeraj zatrdil Balduccio Di Maggio. Vprašanje so mu namreč ponovno zastavili, ker je glede njegovega sodelovanja s sodniki prišlo do polemik, češ da krivo priča.

RIM / SENATORJEVO PISMO MANCINU IN VIOLANTEJU

Di Pietro in Berlusconi sta si spet v laseh

Bivši sodnik dolži predsednika FI, da na svojem domu skriva snema izjave sogovornikov

RIM - Kolegi pazite. Če zahajate k Berlusconiju na dom, lahko prisluskuje vašim pogovorom. To je opozorilo, ki ga je senator Antonio Di Pietro naslovil parlamentarcem s pismom predsednikoma senata in poslanske zbornice Nicoli Mancinu in Lucianu Violanteju.

Di Pietro, ki poudarja, da je hotel samo posvariti kolege, je pismu priložil pričevanje uslužbenca Mediaseta Roberta Gasparottija, ki je priznal, da je kmalu po najdbi prisluskovalne naprave v Berlusconijevem uradu, v stanovanjih predsednika Forza Italia namestil tehnološko sicer nezahtevno napravo, s katero je lahko snemal pogovore med predsednikom FI in njegovimi gosti. Najbolj zanimive pogovore je v soglasju z Berlusconijem tudi ohranil.

Med pogovori, ki jih je posnel, je bil tudi tisti med predsednikom Forza Italia in inženirjem Antonio D'Adamom, bivsim Di Pietrovim prijateljem, ki se je prelevil v nasprotnika in obtoževalca bivšega sodnika. Med drugim D'Adamom dolži Di Pietra, da je v preiskavah večkrat prezrl kazniva dejanja svojih prijateljev, seveda v zameno za ustrezna darila.

Senator Oljke je v pismu predsednikoma poslanske zbornice in senata med drugim poudaril, da bi »moralno oceniti, ali je v skladu z zakonom vohuniti za uslužbenci in snemati pogovore parlamentarcev, ne da bi bili prizadeti o tem obveščeni«.

Na Di Pietrovo obtožbo je Berlusconi ostro odgovoril, da gre samo za poskus obrekovanja in blatenja. Do-

dal je, da so drugi vohnila za njim in da se je samo branil.

Tudi pri drugih parlamentarcih Di Pietrova obtožba ni imela velikega odziva. Tajnik SKP Fausto Bertinotti je dejal, da se ukvarja s pomembnejšimi zadevami in da se ne misli iti policista, Alfredo Biondi (Kartel svoboscin) pa je dodal, da je Di Pietro zgrešil naslov, ko se je obrnil na Mancina in Violanteja. Samo Rocco Buttiglione je menil, da se je Berlusconi »branil zelo nerodno«. Dodal pa je, da je zadeva odraz »slabih časov, v katerih živimo«.

Gasparotti je kaseto z magnetofonskim posnetkom pogovora med Berlusconiem in D'Adamom izročil brescianskemu tožilstvu, prav ta posnetek pa je inženirja preprical, da se izpove preiskovalcem.

SODIŠČE / PRED VOJAŠKIMI SODNIKI

Prizivni proces proti Priebkeju

Koroška: Schubernig naj bi bil navzoč pri Ardeatinskih jamah

RIM - Včeraj se je pred vojaškim sodiščem začel prizivni proces proti Ericu Priebkeju in Karlu Hassu, esesovcema, ki sta bila na prvostopenjskem procesu obsojena, ker sta sodelovala pri poboju 335 nedolžnih talcev v Ardeatinskih jamah pri Rimu. Obtožencev pa včeraj ni bilo na spregled.

Odvetniki so predsedniku vojaškega prizivnega sodišča predstavili zdravniški potrdili, iz katerih naj bi izhajalo, da se zaradi bolezni oziroma slabosti ne moreta udeležiti sodnih obravnav. Sodni zbor je po kratkem posvetovanju odredil nov zdravniški pregled. Priebkeja sta tako na njegovem domu obiskala polkovnik kardiolog in major psihiater. Ugotovila sta, da je njegovo zdravstveno stanje kljub starosti zadovoljivo. Esesovec bi se torej lahko udeležil procesa. Sodišče je zato odločilo, da mu bo sodilo

v odsotnosti. Podobno odločitev je sprejelo tudi za Karla Hassa. Priebkejevi odvetniki so po krajši prekinitvi napovedali, da se bo Priebke vendarle udeležil prizivnega procesa. Predsednik sodišča je ob tej napovedi spet prekinil obravnavo in jo preložil na četrtek. Takrat naj bi se dejansko začela drugostopenjsko sojenje nacistu, ki je bil obsojen za sodelovanje pri pokolu v Ardeatinskih jamah na 15 let zapora.

Ce se je proces v Rimu zavlekel, pa je bilo s Koroške mogoče izvedeti nekaj novosti o 83-letnem nekdanjemu esesovskemu poročniku Wilhelmu Schubernigu iz kraja Sentvid ob Glini, ki naj bi marca 1944 sodeloval pri poboju nedolžnih talcev v Ardeatinskih jamah. Celovsko tožilstvo je včeraj po tednih molka končno spregovorilo. Schubernig naj bi bil na dan pokola res

prisoten pri Ardeatinskih jamah. Po izjavah tožilca Friedricha Bortschnika bi moral preiskrbi eksploziv, s katerim naj bi razstrelili Ardeatinske jame, da bi zasuli trupla. Tako naj bi bil svojčas zatrdil Karl Hass, drugi obtoženelec na italijanskem procesu proti Priebkeju. Celovski tožilec je vsekakor potrdil, da bodo Schubernigu sodili v Avstriji (seveda, če ga bodo obtožili sodelovanja pri pokolu), in da ga ne bodo izročili drugim državam, ker avstrijski zakon tega ne predvideva. V Italiji so namreč v nekaterih krogih že zahtevali izročitev esesovca. Odvetnik nekdanjega nacističnega častnika Hans Herwig Toriser je medtem izjavil medijem, da je Schubernigovo zdravstveno stanje slabo in da se bo šele čez nekaj dni srečal z njim, da bi se skupno domenila za obrambno strategijo.

RAI / KRIZA NA VRHU

Odstopili še zadnji članici upravnega sveta Rai

RIM - Včeraj sta odstopili še zadnji članici Raievega upravnega sveta, Fiorenza Mursia in Federica Olivares, ki sta se pridružili ostalim članom in samemu predsedniku Raia Sicilianu. Letosnjega januarja ne bodo pozabili tako kmalu na Raiu: v prvem mesecu leta so doživeli pravi polom gledanosti in so jih Fininvestove mreže prehiteli pri glavnem nedeljskem programu, pri osrednjem večernem dnevniku in pri najodmevnejši oddaji zadnjih časov (soočanju ministra za zdravstvo Bindi s prof. Di Bello), obenem pa se je razsul upravni svet, ki je vodil javno radiotelevizijsko službo pod predsedstvom Enza Siciliana, ki je s svojim odstopom izzval odstop ostalih članov upravnega sveta.

Kritike na račun javne radiotelevizijske službe letijo z vseh strani, velika pa je tudi zaskrbljenost, se zlasti znotraj samega Raia. Novinarska sindikata Usigrai in Singrai menita, da bi morali čimprej imenovati nov upravni odbor in mu dati pristojnosti in ugled, ki lahko zagotovijo novo uspešno rast javne radiotelevizije.

Glede na dejstvo, da zaradi krize in pomanjkanja vodstva ustanove ni možno, da bi čakali na prenovitev zakonodaje in uvedbo novega sistema imenovanja, bo spet na predsednikih senata in poslanske zbornice Mancinu in Violanteju, da imenujeta novi upravni svet. Kaže, da se bosta med prvimi posvetovala z Maurizioom Costanzom, ki mu gre skupaj z Enricom Mentano velik del zaslug, da je Canale 5 v bistvu zabeležil uspeh nad birokratiziranim in počasnim Raiem. Medtem so radikalni aktivisti, ki so že več tednov zahtevali prenovitev Raia, prenehali z gladovno stavko.

DANES
V OSPREDJU

Naveza Illy-Furlani je takoj razgibala volilno kampanjo

TRST - Volilna kampanja traja po zakonu trideset dni, kampanja za junijske deželne volitve, ki se je že začela, bo, sicer neformalno, trajala šest mesecev. Nenavadni vrvež je vezan predvsem na proporcni volilni zakon, ki ne spodbuja predhodnih sporazumov in koalicij, a pušča strankam svobodo in proste roke za povolilne dogovore. S tega vidika predstavlja nova volilna zakonodaja FJK korak nazaj v primerjavi z zakoni, s katerimi volimo župane in parlamentarce.

Volilna kampanja se je začela tako zgodaj v glavnem iz dveh razlogov: zaradi znanih dogajanj v zvezi z ohranitvijo posebnega deželnega statuta in zaradi napovedane volilne naveze med tržaškim županom Riccardom Illyjem in furlanskimi avtonomisti (ce jih tako lahko imenujemo), ki jih vodi rektor videmske univerze Marzio Strassoldo. Do danes se »virtualna« naveza Illy-Strassoldo si je takoj ob nastanku priborila glavno pozornost v tem volilnem soočenju in sele sedaj se v razpravo počasi vključujejo tradicionalne stranke.

Zamisli, ki jo imajo v glavi Illy in nekateri vplivni furlanski kulturni, gospodarski in verski krogi, izhaja iz ideje o tako imenovanem »cetrtrem polu«. Slednji (nekaka Illyjeva občanska lista na deželni ravni) pa bi imel smisel le v večinskem volilnem sistemu, ko bi bilo tako zavezništvo najbrž odločilno za oblikovanje večinskih koalicij. Z volilnim zakonom, ki sili stranke k

samostojnemu nastopu, bi bila taka volilna koalicija jalova in v bistvu nekoristna, zato je treba poiskati druge ustrežnejše rešitve.

Kaj se bo z tega rodilo, če se sploh bo, je v tem trenutku težko napovedovati. Tržaški župan in videmski rektor razmišljata o skupnem volilnem simbolu, brez katerega ne moreta računati na dosego 4,5 odstotka volilnega praga in torej na t.i. volilne ostanke. Skupni simbol torej in najbrž dva dokaj strogo ločena volilna programa, a z dvema skupnima imenovalcema: ostra kritika na račun tra-

dicionalnim strankam in upravna avtonomija za Trst in Videm. Zdi se paradoks, a se združujejo ljudje in družbene sile, ki zagovarjajo tržske oziroma furlanske značilnosti. Nekateri menijo, da bi njihov morebitni volilni uspeh razklal FJK, drugi pa so nasprotno prepričani, da bi večja avtonomija (in razdalja) med Trstom in Vidmom utrdila deželno enotnost.

Stvari pa niso tako enostavne ali črne, kot bi kazalo na prvi pogled.

Illy je že dalj časa kritičen do Dezele (spomnimo se na spor o novem trža-

škem regulacijskem načrtu), s takim volilnim zakonom - pravi župan - je deželni svet predhodno obsojen na politično nestabilnost. Illy ima tudi velike pomisleke nad tem, kako Dežela in zlasti njen predsednik Giancarlo Cruder vodita bitko za ohranitev upravne avtonomije. Podobne kritike prihajajo tudi iz Furlanije, le da tam imajo, poleg politične in gospodarske, tudi kulturno in, kot reče, celo versko razsežnost. Vloga videmske nadškofije (zlasti direktorja tedinika Vita Cattolica Duilia Corgnallija) je vse

prej kot postranska in obrobna, da ne govorimo o založniku Carlu Melziju, ki je lastnik Piccola in Messaggera Veneta, večinski delničar Telefriuli in manjšinski delničar zasebne tržske TV postaje Telequattro. Kako bodo v primeru volilne naveze Illy-Strassoldo poročali ti res zanimivo vprašanje, s katerim (kot je npr. že zahtevala SKP) bi se moral ukvarjati garant za založniške dejavnosti.

Priprave na snovanje tega svojstvenega zavezništva se prepletajo tudi z oblikovanjem t.i. »kata-

lonske stranke« beneskega župana Massima Cacciarija in podjetnika Maria Carrara. Cacciari in Illy sta prijatelja, politično gledano pa se ne razume »kdo koga snubi« in za kaksne cilje. Beneski župan lahko računa na volilni konsenz le v pordenonski pokrajini, ki je zemljepisno in družbeno gledano podobna Venetu, na Videmskem in Tržaškem pa tvega katastrofo. Tudi ne vidimo (vedno politično gledano), kaj imata sploh skupnega Illy in Cacciari ter zlasti Cacciari in Strassoldo.

Sandor Tence

Sedež deželnega sveta, ki ga bodo 14. junija obnovili. Volitve bodo potekale na osnovi nove zakonodaje.

SKP in DSL s svojima simboloma Kaj pa SSK?

TRST - Na junijskih volitvah se bo Stranka komunistične prenovne predstavila s svojim simbolom, kar bo skoraj gotovo naredila tudi DSL, čeprav obstaja še nekaj možnosti, da se bo Hrast vključil v morebitno volilno zavezništvo Oljke. To pa se bo zelo težko zgodilo, saj proporcna volilna zakonodaja nudi več možnosti za uveljavitev strankam, kot pa koalicijam oziroma širsim volilnim zavezništvom.

Vprašanje je, kaj bo naredila Slovenska skupnost. Njeni voditelji se o tem se nočejo jasno izreči in poudarjajo le, da so v teku razgovori in da je stranka doslej vzela v pretres razne možnosti. Tržaska ljudska stranka je prejšnji teden predlagala skupno levosredinsko listo s SSK, socialisti in se z nekaterimi drugimi gibanji, za prodor na volitvah pa je potreben skupni simbol za vsa volilna okrožja.

V nekem intervjuju je Massimo Cacciari pred dnevi napovedal možnost zavezništva med »katalonsko« stranko in avtonomističnimi gibanji, med katere je izrecno omenil južnotirolsko SVP in Union Valdotaïne, s katerima SSK, kot znano, vzdržuje zelo dobre odnose.

BRUSELJ / ZAMENJAL JE RENZA TRAVANUTA

Isidoro Gottardo v novem Odboru regij

V okviru tega odbora predstavniki krajevnih oblasti vplivajo na politiko Evropske unije

BRUSELJ - Svet Evropske unije je v ponedeljek imenoval novi Odbor regij, skupščino predstavnikov deželnih in krajevnih oblasti v EU. To bo drugi mandat tega predstirimi leti ustanovljenega organa, ki šteje 222 članov iz 15 držav EU. Novi odbor bo začel svoj man dat 18. februarja v Bruslju in bo seveda najprej izvolil predsednika in predsedstvo.

Postopek imenovanja je enak kot v prvem mandatu. Posamezne države so predlagale seznam članov, ki morajo biti vsi izvoljeni predstavniki dežel, pokrajin ali občin. Stevilo članov, ki pripada vsaki državi, je odvisno od števila prebivalcev. Stiri največje države, Italija, Francija, Velika Britanija in Nemčija imajo po 24 predstavnikov, najmanj, to je šest, pa jih ima Luksemburg.

Italijo bo torej zastopalo 24 članov: devet je predsednikov oziroma odbornikov dežel, sedem jih zastopa prav toliko pokrajin (med temi sta oba predsednika avtonomnih pokrajin Trenta in Bocna), preostalih osem pa je županov. Iz dezele Furlanije - Julijske krajine bosta v novem Odboru regij dva predstavnika. To sta deželni odbornik za odnose z EU in s tujino Isidoro Got-

tardo in pordenonski župan Alfredo Pasini. Isidoro Gottardo je bil prej predstavnik Furlanije - Julijske krajine v Svetu evropskih regij, kjer se je med drugim ukvarjal tudi s problematiko manjšin, in je njegovo imenovanje tudi možnost za nadaljevanje dela, ki ga je opravljal v tej neformalni organizaciji, kjer je bil med drugim tudi predsednik komisije za manjšinska vprašanja. V prejšnjem mandatu pa je našo deželo zastopal v Odboru regij deželni svetovalec DSL Renzo Travanuta, ki je bil pred stirim leti predsednik deželne vlade in je bil v tem svojstvu tudi imenovan v ta evropski posvetovalni organ.

Odbor regij je nastal na osnovi Maastrichtske pogodbe z namenom, da se tudi na evropski ravni poudari vloga dežel in krajevnih uprav. Z ustanovitvijo tega odbora je bila tako uzakonjena obveza, da tudi predstavniki krajevnih uprav izrazijo mnenje o tistih ukrepih Evropske unije, ki neposredno zadevajo dejavnost teh ustanov. Po ratifikaciji Amsterdamske pogodbe pa se bo posvetovalna vloga tega organa povečala, saj bo prevzel posvetovalno vlogo tudi za sklepe, ki jih sprejema Evropski parlament in ne več samo

za sklepe Evropske komisije in Sveta Evropske unije.

Odbor regij se na plenarnem zasedanju sestaja petkrat ali šestkrat letno v Bruslju. V prvem mandatu, ki se bo formalno končal 31. januarja letos, je odobril skupno 184 mnenj.

Na osnovi Amsterdamske pogodbe bo novi odbor izražal mnenja o številnih sektorjih dejavnosti Evropske unije: medtem ko je doslej razpravljalo o ekonomski in socialni koheziji, o cezevropskih infrastrukturnih povezavah, o zdravstvu, o solstvu in o kulturi, bodo v prihodnje na njegovem dnevnem redu tudi zaposlovanje, socialne zadeve, okolje, poklicno izobraževanje in prevozi. Sicer pa Odbor na lastno o pobudo lahko izraza mnenje o drugih vprašanjih, ki zadevajo dejavnost krajevnih uprav, na primer o kmetijstvu in o prostorskem načrtovanju. Tako se počasi tudi na evropski ravni uveljavlja načelo vključevanja krajevnih oblasti v postopek odločanja; gre sicer za začetek, vendar, kot radi poudarjajo v Bruslju, za stalno uresničevanje politike, ki teži k približevanju evropskih institucij prebivalstvu.

Novi volilni zakon, Slovenci in statut

TRST - Kot smo že poročali, je Prodijska vlada konec prejšnjega tedna odobrila novo volilno zakonodajo FJK, s katero bomo 14. junija obnovili deželni svet. Člen st. 10 novega zakona določa tudi nekatere norme za kandidate slovenske narodnosti (podpise za vložitev kandidatur itd.), za točne predpise o tem pa naj bi deželna skupščina odobrila poseben zakon. To obvezo so vključili v volilni zakon na predlog Milosa Budina, potem ko je skupščina (odločilni so bili glasovi desnice in Lige) zavrnila in tako praktično izničila vse njegove predloge o olajšanju izvolitvi slovenskih kandidatov.

Posebni zakon za izvolitev Slovencev torej, ki pa ni od muh. Priprave na volitve že trkajo na vrata in je ze-

lo težko, da bi deželnemu svetu uspelo pravčasno odobriti tak normativ, za katerega bi v vsakem primeru imela zadnjo besedo rimska vlada. Vprašanje je, ali bi tak zakon bil v skladu z deželnim statutom, ki ne določa posebnih norm za izvolitev Slovencev, za njegovo revizijo, ki je sicer že v teku, pa je treba ustavni zakon (dvojno branje senata in poslanske zbornice).

Pri tem pa se pojavlja še drugo vprašanje. Deželni svet mora v skladu s pravilnikom počakati najmanj šest mesecev za ponovno obravnavo členov (in argumentov), s katerimi se je že ukvarjal in jih je zavrnil. Svetovalci so, kot znano, zavrnil vse predloge, ki sta jih v zvezi s slovenskim vprašanjem, vložili DSL (Budina) in Stranka

komunistične prenovne (prvi podpisnik Roberto Antonaz).

Obstaja še možnost odobritve predloga o zajamceni izvolitvi slovenskega svetovalca, ki so ga predložili svetovalci »Forza Italia«. Mimo političnih aspektov zadeve (nekateri so mnenja, da gre le za politično provokacijo Berlusconijske stranke) se tudi tukaj postavlja problem revizije posebnega statuta. Predlog Ferruccia Sara in somisljenikov namreč ne pojasnjuje (gre za naključje?), kdo od redno izvoljenih svetovalcev bi v primeru zajamceni izvolitve svetovalca slovenske narodnosti prepustil mandat tako izvoljenemu Slovincu. Razen, če »Forza Italia« ne meni, da bi deželni svet po novem stel 61 in ne 60 svetovalcev...

O G L E D A L O

Dvojnost sveta med moralo in močjo

ACE MERMOLJA

Z obiskom papeža je prišla Kuba v naše domove. Televizijski in novinarski filtri so mnogokrat površni in vzpodbujajo vkalupljene poglede. Papežev obisk je bil nedvomno ovit z močno simboliko in njegovo srečanje s Castrom je vzbudilo vtis, da se zaključuje neko obdobje in odpira novo, ki je sicer negotovo. Janez Pavel II. je papež, ki je doživel padec berlinskega zidu in verjetno pripomogel, da se je majavo drevo zrušilo. Neracionalno pa bi bilo misliti, da je en sam človek, čeprav na celu rimskokatoliške cerkve, zrušil nek sistem. Velike osebnosti so vedno bolj simbolične ikone, konec skrajno kompleksne piramide. Papež pa je vendarle izšel iz bitke z realnim socializmom kot zmagovalec, vendar kaksna je bila njegova zmaga? Lahko z gotovostjo trdim, da se je v nekdanjih realkomunističnih državah uveljavilo krščanstvo s svojimi vrednotami in svojo moralo? Lahko trdim, da je na ruševinah komunizma zavladala duhovnost? Zdi se, da so se po trdi »temi« komunizma zasvetile neonske luči veleblagovnic in McDonaldov, ne pa ponotranjenji sij vere. Tega dejstva cerkev ne more prezreti. Zato ni slučajna trajna papeževa kritika kapitalizma, ki naglasuje skrajni individualizem in potrošništvo. Cerkev in Marx sta si danes blizu v eni točki, ki ostaja veljavna v kritiki popredmetenja dela in človeka. Vse je naprodaj, predmeti in čustva, blago in človek. Kdo ve, če je napočil čas bolj duhovnega življenja. Vprašanje je močno odmevalo na Kubi.

Papež je prišel na otok zato, da bi izpostavil vprašanje osebne in verske svobode. Med srečanju in nagovori je bil do marsilčesa kritičen, vendar je svojo kritiko pazljivo razčlenil. Zahteval je versko in osebno svobodo, obenem pa je kritiziral ameriški embargo. Naglasil je vrsto verskih vrednot, začeni s družino, ni pa zamolcal socialne solidarnosti in niti ne nekaterih pozitivnih kubanskih stvarnosti, kot sta solstvo in zdravstvo. V večini južnoameriških držav je množica otrok brez sole in ljudi živijo v skrajni revščini, ki sploh ne predvideva zdravstvenih uslug. Ob papeževem prihodu je Castro nastel vrsto krivic, ki jih je v zgodovini doživel kubansko ljudstvo. Res ni opraviel samokritike, vendar bi mu pri nastevanju krivic težko osporavali. Problem pa ni le v preteklosti, ampak predvsem v prihodnosti. Kuba ni Poljska ali Češka. Je le otok, ki pomeni posebnost v južnoameriški stvarnosti. Cerkev je v tej stvarnosti močno prisotna in se srečuje z bolečo vrsto krivic, zaostalosti, socialnih razlik itd. ZDA in kapitalistični svet obtožujeta Castra, kot zadnjega trinoja v Južni Ameriki, prikrivata pa dramatično stvarnost, ki jo povzroča divji kapitalizem. Skratka, cerkev ne more iz boleče dileme stvarnosti, ki po eni strani naglasuje osebno svobodo, po drugi pa jo tepta z grobimi socialnimi krivicami. Glede na bodočnost Kube lahko izgubita tako Castro kot papež. Castro zato, ker je verjetno, da bo po njegovi smrti, če že ne prej, na otoku umrl revolucijski sen. Papež zato, ker se bo v imenu osebne svobode Kuba lahko spremenila v turistični otok z igralnicami in bordeli. Oba priletla poglavarja se tega zavedata. Vprašljivo je, če bosta lahko cerkev in Castro izpeljala spremembo, ki ne bo dramatična. Dejstvo je na primer, da so kubanski izseljenci polni revansističnih namenov, vendar ni jasno, kaj predlagajo mimo nalcne svobode in pluralizma.

ZDA so danes edina svetovna vele-sila, ki pa očitno doživlja krizo, ki je identitetna in moralna. To dokazujejo prav v trenutku, ko želijo osvoboditi majhen karibijski otok.

Ko je prišel na Kubo papež, so na otok prileteli najpomembnejši ameri-

ski novinarji in televizijski komentatorji. Prav tako naglo pa so se vrnili, ker je v ZDA eksplodiral skandal v zvezi s Clintonovimi ljubimkami. Podobe, ki smo jih sprejemali po TV ekranih in članke, ki smo jih brali v časopisih, so nam lahko dajali povsem protislovne in prav nič razveseljive informacije o svetu. Kuba je prišla v naše domove z besedami o resnično pomembnih zadevah, kot so vera, svoboda, socialna pravičnost itd. Iz ZDA pa nam prihaja telenove-la, ki je za nas nerazumljiva in tragikomična. Po eni strani smo prisostvovali masi, po drugi smo poslušali novice o ljubimkah, o predsednikovi spermi na krilu, o registriranih pogovorih dekleta, ki prijateljici izdaja predsednikove ljubimske vrline. Kakšno bodočnost lahko zagotavlja velesila, ki se primamo ukvarja s predsednikovimi skoki čez plot? Človek bi lahko razumel puritansko strogost, vendar, ali niso ZDA dežela, ki zasipa svetovno trzišče z muzično kulturo, ki prekipeva od nasilja, skokov čez plot in spodnjih hlac? Niso morda ZDA pobudnik najrazličnejših tržagesivnih mod ter dežela s številnimi umori, kriminalom, mamili in spolnimi perverzijami? Clintonova afera izdaja dramatično dvojnost družbe, ki ji zmanjkuje notranje kohezije. Podoba, ki jo te dni dobivamo, je obraz psihičnega bolnika. Shizofrenija je očitna. Po eni strani se med spodnjim perilom odigravajo titanski interesi. Po drugi taista družba uveljavlja življenje, ki nagrajuje skrajni individualizem, uspeh za vsako ceno, potrošništvo, kaznuje pa družino, neuspešne ljudi, bolne in šibke. Predsednika obtožuje prevare in nagrajuje filmske zvezdnike, ki utelešajo najbolj mercificirano spolnost. Zgraza se nad prešustvom in ga obenem prodaja kot donosno blago. Je to lahko novi pastir za Južno Ameriko in Kubo? Kam naj popelje takšen pastir nerazviti in manj razviti svet?

Kdor verjame v božjo previdnost in znamenja, je lahko v teh dneh videl čudno sozvočje. Na Kubi je papež oznanjeval vero in upanje, ki predpostavlja trud in življenje na osnovi jasnih moralnih pravil. Protigralec Castro je utelešal poslednji koncept utopije socialnega odrešenja, ki je v svoji globoki protislovnosti zaznamoval usodo milijonov ljudi. V istih dneh se je odigravala resnica moči, ki sta jo kibernatika in medijska mreža poplitvili na raven hipnega seksa ter postmoderne »teološke« diskusije o tem, če pomeni oralno obcevanje zakonsko prevaro ali ne.

Na žalost je naš svet vedno bolj poudržen zakonom moči. Če je Ameriški predsednik potipal tajnico po bedrih, se bo stresel globalni borzni trg, spekulanti bodo požgali milijarde dolarjev, svetovna politična scena bo doživela pretres. Če pade Kuba in postane bordel, se ne bo to nič poznalo, kot se v naših žepih in zavesti nič ali malo pozna, če milijoni ljudi nimajo najosnovnejših preživetvenih sredstev. Takšno stanje ne uva v plemenito, svobodno in etično polno bodočnost. Pred temi dejstvi smo navadni ljudje nemočni. Toliko bolj, ker mediji uveljavljajo misli in podobe, ki so v službi moči in ne etike. Papežev obisk na Kubi sem spremljal na ekranih italijanske televizije. Razen redke izjeme so novinarji ponavljali shemo papeža, ki se kot zmagovalni borec za svobodo podaja na Kubo zato, da bi jo odresil poslednjega kosčka komunizma in ji odprl vrata v svoboden in razvit svet. Takšni so pač kalupi »najboljših« televizijskih novinarjev. Svet, v katerem naj bi vstopil mali otok, se žal v tem trenutku ukvarja s spodnjim delom telesa svojega vodje in verjetno nima časa za odrešenje drugih.

LJUBLJANA / ŠOLSTVO

Letos že 21. tekmovanje za Cankarjevo priznanje

Med novinarsko konferenco predstavili Strokovnik

LJUBLJANA - Zavod Republike Slovenije za solstvo je na ponedeljskovi redni tiskovni konferenci predstavil organizacijo, način in vsebino tekmovanja v znanju materinske in slovenske jezika za letošnja Cankarjeva priznanja. Letošnje tekmovanje bo že 21. po vrsti, vodijo in usmerjajo pa ga pri Slavističnem društvu Slovenije.

Tekmovanje bo letos prvič potekalo na starih stopnjah, saj naj bi se na posebni stopnji pomerili tudi dijaki poklicnih sol. Sicer pa se na prvi zahtevnosti stopnji med seboj merijo učenci 7. in 8. razredov osnovnih sol, na višjih pa srednješolci oziroma gimnazijci. Tekmovanje bo kot vedno organizirano na šolski in

državni ravni - solska bodo potekala 4. februarja s pričetkom ob 15. uri, najboljši pa se bodo uvrstili na državno tekmovanje, ki bo 21. marca ob 9. uri, je povedal vodja sekcije za pripravo tekmovanja Vladimir Pirc.

Po približnih ocenah naj bi se šolskega tekmovanja letos udeležilo okoli 8000 učencev in dijakov. Tako kot vsako leto naj bi tudi letos številčno prevladovali osnovnošolci, saj se tekmovanje iz zamejstva skoraj vse slovenske osnovne šole, pa tudi nekaj sol s slovenskim programom iz zamejstva. Tekmovanje bo potekalo v dveh delih: prvi bo preizkus znanja objektivnega tipa, drugi pa pisna naloga. Posebna pozornost bo le-

tos posvečena pisatelju Cirilu Kosmaču - na 1. stopnji zbirki novel V galiji življenja, na 2. Tantalidruju in drugim novelam, na 3. poetiki Prazna ptičnica in Pomladni dan, na 4. pa novelam Pot v Tolmin, Baladi o trobenti in oblaku ter Tantalidruju.

Najboljši bodo tako kot vsako leto dobili zlata, srebrna in bronasta Cankarjeva priznanja, prvi pa bodo zaključne prireditve potekale po regijah, saj se na tekmovanje dobro odreže toliko tekmovalcev, da je težko najti dovolj velik prostor za državno podelitev, je povedal Zoltan Jan, predsednik Slavističnega društva. Jan je še poudaril veliko motivacijo za tekmovanje, dobra udele-

žba na njem je kriterij za stipendijo za nadarjene, želijo pa si, da bi bila tudi selektivni kriterij za vpis na univerzo.

Svetovalka zavoda Cvetka Bizjak pa je predstavila vodnik, rokovnik in katalog, poimenovan Strokovnik, ki predstavlja zavodovo celovito ponudbo strokovnega izpopolnjevanja. Namenjen je vsem strokovnim delavcem za pomoč pri njihovem strokovnem razvoju in ni omejen le na ponudbo seminarjev in drugih oblik strokovnega izpopolnjevanja, temveč je v njem predstavljeno tudi delo na področju učenikov, svetovalnih storitev, inovacijskih projektov, mednarodnega sodelovanja, založbe ter študijskih skupin. (STA)

LJUBLJANA / NOVINARSKA KONFERENCA ZNANSTVENE FUNDACIJE

SZF in raziskovalna dejavnost v zamejstvu

Kmalu bodo lahko za štipendije kandidirali tudi Slovenci iz Italije in Madžarske

LJUBLJANA - Slovenska znanstvena fundacija (SZF) je lani na pobudo Prezirove ustanove ustanovila sklad podpore raziskovalni dejavnosti Slovencev v zamejstvu. »Oboji se zavedamo pomena denarnih sredstev za ohranjanje in poživljanje raziskav, se zlasti v družboslovju in humanistiki, povezanih s slovenstvom, Slovenci, slovenskim jezikom, kulturo in podobnim,« je na včerajšnji novinarski konferenci dejal direktor SZF Edvard Kobal, ko je s tajnikom Prezirove ustanove Stanetom Vrtičem predstavil dejavnosti sklada podpore, posebno na avstrijskem Koroskem.

Prezirova ustanova po besedah njegove tajnika Staneta Vrtiča s stipendijami v prvi vrsti podpira dodiplomske in podiplomske študente med koroskimi Slovenci; postopoma bodo tudi za-

mejski Slovenci v Italiji in na Madžarskem imeli možnost kandidiranja na razpisih slovenskega ministrstva za znanost in tehnologijo (MZT).

»Gre za novost, želimo namreč tudi na strani civilne družbe po svojih močeh podpirati raziskovalno dejavnost Slovencev v zamejstvu. Pri tem bo ustanovljen sklad podpore v prihodnosti prav gotovo odigral pomembno vlogo,« sta poudarila sogovornika in dodala, da bodo danes prve zainteresirane ustanove in združenja v sklad vpisali prve donacije (v Sloveniji je doslej registrirano 25 tovrstnih ustanov).

Zatem je predvideno srečanje predstavnikov ustanov in združenj, na katerem naj bi se dogovorili o prvem skupnem projektu - pripravi in izdaji letnega direktorija oz. vodiča o ustanovah in združenjih v Sloveniji.

Direktor SZF Edvard Kobal je predstavil tudi delo ustanove v letošnjem letu in dejal, da vrnitev programa stipendij v pristojnost ministrstva za znanost in tehnologijo pomeni vsaj v tekočem letu izredno zmanjšanje denarnega prometa, vendar upa, da soustanovitelji vidijo v vsebini programa vrednost, ki predstavlja tudi izziv za še tesnejšo povezanost z ustanovo. S tem daje SZF MZT priložnost, da v letu 1998 razvije z njo odnose, ki bodo po mnenju njenega direktorja pripeljali do sodobne decentralizacije odločanja o prednostnih programih in projektih ter o razporejanju denarja. To pa predvsem pomeni, da mora biti SZF soustvarjalca novega zakona o organiziranju in financiranju raziskovalne dejavnosti. (STA)

ČLOVEKOVE PRAVICE

HMS: V Sloveniji brez državljanstva 70.000 ljudi

LJUBLJANA - Helsinski monitor Slovenije (HMS) ugotavlja, da je problem državljanstva v Sloveniji večji, kot zatrjuje notranje ministrstvo, saj je po njihovih ocenah v Sloveniji brez državljanstva dejansko približno 70.000 ljudi, je novinarjem zatrnila predsednica HMS Neva Miklavčič Predan. Vlada bi morala te primere takoj rešiti, se posebej 7.000 do 10.000 najnujnejših.

HMS je do tako visoke številke prišel po pregledu poročila komisariata Združenih narodov za begunce in podatkov statističnega urada. S slednjimi Miklavčičeva sicer ni postregla, je pa predstavila podatke iz poročila komisariata, v katerem je razvidno, da je bilo leta 1991 med dvema milijonoma prebivalcev Slovenije blizu 240.000 Neslovencev, 170.000 od 174.000, ki so za državljanstvo zaprosili, pa so ga tudi dobili. Vztrajala je, da je tudi iz teh podatkov razvidno, da je brez državljanstva 70.000 ljudi.

Podatki, do katerih je prišel HMS, so bili podlaga za poročilo Človekove pravice v vzhodni Evropi, ki ga je po naročilu poslanske skupine liberalcev, demokratov in reformatorjev v evropskem parlamentu pripravila raziskovalka Maggie Gilliam-Grace. V njem naj bi bilo med drugim navedeno, da je od 300.000 Neslovencev brez državljanstva ostalo 130.000 ljudi, ki jih je država nezakonito in brez njihove vednosti izbrisala iz registra stalnih prebivalcev; od tega jih ima 85.000 neurejen status. 20.000 do 30.000 zadev s tega področja pa naj bi bilo se v postopku. (STA)

PISMA UREDNIŠTVU

O predstavitvi knjig GMD

Cenj. g. urednik zahvaljujem se Vam za pozornost, ki jo imate do mojih dopisov. Zelo nejevoljna pa sem nad poročilom, ki ste ga objavili 23. t.m. o predstavitvi knjig GMD. Poročanje o mojem nastopu je iz trte izvito in se mi zdi, da si ga je poročevalec GB kar sam izmislil. Posebno me moti namig na moje negativno mnenje o uporabljanju tujk in na moje izredno kritično ocenjevanje televizijskih, radijskih in časopisnih novinarjev.

V svojem posegu sem govorila o tem, kako je knjiga nastajala, da jo berejo predvsem tisti, ki obravnavanih napak sploh ne delajo. Z obzalovaljem sem opozorila na ohlapnost izražanja v Sloveniji in navedla radijski pogovor o božičnih jedeh. Odgovori na jezikovno spodobna vprašanja casnikarke so bili jezikovno zelo šibki in komaj sprejemljivi. Mislila sem, da odgovarja kdo, ki boljše kuha, kot govori, a na kon-

cu se je napovedovalka zahvalila profesorju temu in temu. Iz knjige sem opozorila na pozdravljanje in caukanje (ciao) po televiziji v Sloveniji, na poglavje o imenih, nečakih in vnukih. Svoj poseg sem končala s citatom iz knjige Saše Vuge, letošnjega Presernevega nagrajenca, ki ga šele sedaj odkrivam in začeljem ceniti: »Človek je, kar hoče biti.« Poslušalce, moje drage znanke in sorodnike sem se opozorila na uspeh našega rojaka g. Viktorja Godničca, ki mu bodo (so mu) naslednji dan v prisotnosti goriskega nadškofa odprli razstavo v Gorici.

Glede kritike jezika casnikarjev poznajo vsi moje stališče, ki sloni na razlikovanju prizadevnosti večine in malomarnosti nekaterih, o tujkah pa sem svoje mnenje kolikor toliko jasno povedala tudi v svojem včerajšnjem dopisu. Dalec sem od tega, da bi se pridružil tistim, ki s Prešernovim pisarjem zahtevajo: ...besed se tujih boj ko hud'ga vraga.

Nada Pertot

KOROŠKA / SLOVENSKA MANJŠINA

Ausserwinkler za pluralizem med Slovenci

Član ÖVP Grilc pa podpira skupno zastopstvo manjšine

CELOVEC - Namesnik koroškega deželne-ga glavarja in predsednik koroških socialdemokratov (SPÖ) Michael Ausserwinkler zagovarja politični pluralizem znotraj slovenske narodne skupnosti na avstrijskem Koroškem. Na novinarski konferenci po včerajšnji seji koroške deželne vlade je koroški politik v zvezi s poslabšanjem odnosov med Zvezo slovenskih organizacij (ZSO) in R Slovenijo zaradi zahtev Slovenije po enotnem predstavništvu manjšine poudaril, »da ni nujno, da mora manjšina govoriti z enim samim jezikom«.

Predsednik koroških socialdemokratov je nadalje poudaril, da podpira stališče predsednika ZSO Marjana Sturma, ki je poudaril, da je manjšina subjekt in tako sama odloča o usmeritvi svoje politike. S tem pa je Sturm opozoril, da hoče Zveza slovenskih organizacij venskih organizacij oblikovati samostojno, od slovenske vlade neodvisno politiko. Glede krajsanja podpornih sredstev ZSO-ju s strani R. Slovenije pa je Ausserwinkler menil, da si ne more predstavljati, da bi avstrijska vlada skusala s odmerjanjem finančnih prispevkov izsiliti spremembo v politiki neke manjšinske organizacije. Vsekakor bo o tej problematiki govoril tudi z avstrijskim zunanjim ministrom Schüsslom ob priliki njegovega obiska ta teden v Ljubljani.

Za enotno politično predstavništvo koroških Slovencev pa se je izrekel član ljudske stranke (ÖVP) v sosvetu za slovensko narodno skupnost pri uradu zveznega kanclerja na Dunaju, pliberski zupan Raimund Grilc. V izjavi za tisk deželni poslanec poziva Sturm, naj »uposteva pravila demokracije in se ne upira volitvam v skupno zastopstvo koroških Slovencev«. Deželna poslanka socialdemokratske stranke Melitta Trunk pa v izjavi za tisk poziva oba tabora koroških Slovencev k notranjem dialogu, ki naj bi prispeval k reševanju odprtih vprašanj.

Ivan Lukan

MEDIJI / SESTANEK ZA ČEZMEJNO TELEVIZIJO

Pritegniti tudi EU in vladi obeh držav

Predstavniki deželnega sveta, odbora in RAI o konkretnih korakih za uresničitev projekta

TRST - Možnost ustanovitve čezmejne televizije je bila predmet razprave na sestanku, ki so se ga udeležili predsednik deželnega sveta FJK Roberto Antonione, podpredsednik Milos Budin, odbornik Cristiano Degano v zastopstvu deželnega odbora, predsednik deželnega odbora za radiotelevizijo (Corerat, ki deluje v okviru skupščine) Giuseppe Mariuz in delegacija zavoda RAI, ki so jo sestavljali odposlanec generalnega direktorja Ennio Chiodi (ki je tudi odgovoren za projekt čezmejne televizije), direktor deželnega sedeza Giuseppe Carozzo in drugi odgovorni v javni televizijski hiši.

Po prvi fazi idejnega projekta, v kateri so bili formalizirani osnovni nameni, je po mnenju sogovornikov zdaj napočil čas za elaboracijo projekta čezmejne mreže, katere glavni cilj bi bila zascita manjšin. Antonione je ob tem povedal, da se je urad predsedstva deželnega sveta že večkrat ugodno izrekel o tem nacrtu (kot tudi deželni odbor, je dodal Degano). Na nedavnih srečanjih z najvišjimi institucionalnimi predstavniki Republike Slovenije je bilo mogoče ugotoviti

enak interes, zato bi bilo po Antonione-jevih besedah treba vzeti v postev tudi možnosti, ki jih ponuja Evropska unija in ki se je v drugih sektorjih že opremila z ustreznimi programi za kooperacijo.

Chiodi je ugotovil, da se je doslej vedno govorilo o tradicionalni čezmejni mreži, ki bi se posluževala repetitorjev v Italiji in Sloveniji, medtem ko danes že lahko mislimo na perspektivo satelitske mreže, ki bi zelo povečala možnost uporabe in omogočila tudi simultano oddajanje v različnih jezikih. Poleg tehničnih in finančnih vidikov je po Chiodijevem mnenju treba upoštevati tudi politične, kot npr. odnose med sosednjima državama in različno sektorsko zakonodajo, zato je treba k zamisli pritegniti tudi vladne ravni.

Za začetek uresničevanja zamisli, pa je po besedah Milosa Budina treba čimprej ugotoviti možne institucionalne subjekte, ki bi vodili projekt, določiti programske usmeritve in finančni nacrt. Po preliminarnem sporazumu RAI-Dezela bo treba razpravo bilateralno razširiti na tehnično in politično področje.

ČEDAD / OBČNI ZBOR V DOLENJEM TARIJU

Uspešen obračun Beneškega gledališča

Dosedanji predsednik Renzo Gariup je prepustil krmilo Matteu Balusu

ČEDAD - V Benečiji je v zadnjih letih beležiti spodbuden razmah amaterskih kulturnih in rekreacijskih dejavnosti, koledar prireditve je od casa do casa kar natrpan.

Razveseljeno je tudi dejstvo, da pristopa k aktivnemu delu vse več mladih ljudi, kar je najboljša potrditev, da znajo biti pobude tudi dovolj sodobne in atraktivne.

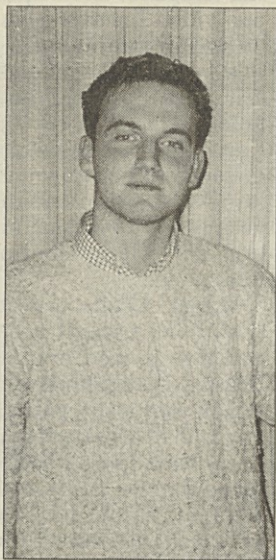
Med najbolj aktivne skupine gre nedovmno uvrstiti Planinsko družino Benečije, pevski zbor Beneške korenine in Beneško gledališče, ki je v preteklih dneh imelo svoj občni zbor.

Gledališče ima solidno tradicijo, saj deluje že tretje desetletje, s tem pa je tudi dokazalo, da je ta vrst udejstvovanja v ljubiteljski kulturi med ljudmi občutena in zazeljena. Lanska sezona je bila za Beneško gledališče se posebej uspešna, saj je s svojimi nastopi gostovalo vsepovsod, od Benečije do soške doline, trzasko in goriske pokrajine.

Clani te skupine za svojo sposobnost in vztrajnost res zaslužijo pohvalo, nov impulz pa je gledališču v zadnjih letih prineslo tudi sodelovanje z režiserjem Marjanom Bevkom iz Nove Gorice. Cloveku mimogrede pride na misel, da bi ta skupina res zaslužila nek ugleden domicil, oziroma ustrezno gledališko dvorano, ki je zaenkrat še neizpolnjeni sen beneskih kulturnih delavcev.

Občnega zbora Beneškega gledališča se je v Dolenjem Tarbiju udeležilo veliko število članov, ob razveseljivem obračunu sezone pa je to bila tudi priložnost za družabnost.

Iz občnega zbora je izšlo novo vodstvo gledališča. Zaslužni dosedanji predsednik Renzo Gariup je krmilo predal Matteu Balusu (na sliki), direktor bo Aldo Clodig, tajnica Ana Iussa, člani pa so Marko Predan, Manuela Cicigoi, Marko Kukovac in Renzo Gariup. Mirko Sturma in Adriano Gariup pa sta za tekočo sezono nadzornika. (D.U.)

SLOVENIJA - HRVAŠKA

Frlec o odnosih z Zagrebom in o meji na Trdinovem vrhu

LJUBLJANA - Vodja slovenske diplomacije Boris Frlec je v pogovoru za Radio Slovenijo zatrdil, da se na nedavnih pogovorih s hrvaskim kolegom Matetom Garničem na Otočcu o meji med državama na Trdinovem vrhu niso dokončno dogovorili. Ugotovljeno je bilo le, da je sporazum o mejni crti, ce naj bodo merilo meje katastrskih obcin, mogoč.

Sporazum je možen, vendar ne zunaj meddržavnega sporazuma, ki bo določil celotno mejo med Slovenijo in Hrvaško, je pojasnil minister Frlec. Potrdil pa je, da je bil dosežen načelen dogovor o poteku katastrske meje. In če je katastrska meja kriterij za določanje državne meje, »potem je tam stvar bolj ali manj jasna, pripravljena za političen dogovor o tem, ali je to tako ali naj bi bilo celo drugače«, je dejal Frlec.

Na vprašanje, ali je t. i. vo-hunska afra na meji med državama kakorkoli povezana z določanjem meje na Trdinovem vrhu, je minister Frlec

odgovoril, da omenjena afra nima nobene povezave s Trdinovim vrhom. Na evropskih mejah ni več vojakov, premik vojaške opreme pa je stvar notranjih odločitev obrambnega ministrstva, je dodal.

Na vprašanje, ali bo politika Trdinov vrh zamenjala za Piranski zaliv, pa je zunanji minister odgovoril, da ga sprasujejo »veliko preveč in veliko prezgodaj«. »Se prej sem rekel, da se meja kot kompleks rešuje v celoti, verjetno povezan tudi z drugimi nerešenimi zadevami s sosednjo Hrvaško. In celoten sklop problemov terja vedno in v vsakem primeru najprej politično odločitev, nato pa parlamentarno potrditev,« meni minister Frlec.

Na vprašanje, ali umik vojske s Trdinovega vrha ne slabši pogajalskih pozicij Slovenije tudi za Piranski zaliv, pa je minister odgovoril, da »je vse skupaj paket«. Politicna resitev bo po njegovih besedah povezala vse nastete sporne točke in mejo na morju. (STA)

SLOVENIJA / NOVINARSKA KONFERENCA ŽRTEV OKUPATORSKIH DRŽAV

Bodo žrtve nacizma izterjale odškodnino?

Združenje žrtev je nemškimi oblastem napovedalo, da bo zahtevalo izplačilo vojne škode

KRANJ - Združenje žrtev okupatorjev 1941-45 je v začetku januarja letos v okviru akcije izterjave vojne odškodnine od okupatorskih držav na predstavnike nemških oblasti naslovilo dopis, v katerem jih obvesča, da bodo od Nemčije zahtevali izplačilo vojne škode za vse preganjane žrtve med drugo svetovno vojno. V svojem zahtevku se združenje sklicuje na nemški zakon iz leta 1956 za poplailo škode žrtvam nacizma, ki so ga poleg slikovnega gradiva priložili dopisu, poslanemu nemškimi oblastem, je na današnji novinarski konferenci povedal predsednik združenja Tone Kristan.

Od nemških oblasti bo združenje zahtevalo odškodnino za vse preganjane žrtve - mednje sodijo interniranci, begunci, ukradeni otroci, ljudje na prisilnem delu, vojni ujetniki -, kot tudi za umrle v koncentracijskih taboriščih in za umorjene talce. Združenje bo od

Nemčije, kasneje pa tudi od Italije in Madžarske, zahtevalo nematerialno in materialno odškodnino. Nematerialna odškodnina se nanaša na pretrpljeno gorje za vsako kategorijo posebej, materialna pa na odplačilo odškodnine za vse odvzeto premoženje. Kristan je ob tem dejal, da se v združenju zavedajo, da ne bodo dobili poplaila za vse, kar jim je bilo odvzeto, vendar pa upajo na delno odškodnino.

V poslanem dopisu, kot je dejal Kristan, niso navedeni zneski zahtevanih odškodnin kot tudi ne število upravičencev, saj so se v združenju dogovorili, da s stevilkami, dokler se ne sestanejo s predstavniki nemških oblasti, ne bodo seznanjali. Poleg tega pa so v dopisu izrazili tudi pričakovanje, da jih bodo nemške oblasti enakovredno obravnavale kot ostale evropske države, ki so od Memčije že dobile odškodnino. Predstavniki nemških oblasti pa so

v pismu tudi pozvali, naj obisbejo Slovenijo, si ogledajo obstojeco dokumentacijo s tega področja in se z žrtvami tudi pogovorijo.

Kopijo omenjenega pisma je združenje v vednost poslalo tudi slovenskemu zunanjemu ministrstvu, s predstavniki katerega so se srečali pred nedavnim obiskom zunanjega ministra Borisa Frleca v Nemčiji. Po Kristanovih besedah se je slovenskega delegacija v okviru omenjenega obiska z nemškimi kolegi pogovarjala tudi o vprašanju odškodnin, o rezultatih teh pogovorov naj bi jih zunanje ministrstvo seznanilo na današnjem srečanju.

Združenje želi samo izpeljati pogajanja s predstavniki nemških oblasti, kar so jasno dali vedeti tudi slovenskemu zunanjemu ministrstvu. Po Kristanovih besedah so se za to odločili iz preprostega razloga, ker ne želijo, da se jim pri urejanju tega vprašanja vmešava

birokrati. Združenje trenutno pripravlja obrazec, na podlagi katerega se bo vsak upavičenec lahko izjasnil kakšno odškodnino zahteva, poleg tega pa bo moral priložiti tudi dokumentacijo, s katero svoj zahtevek utemeljuje.

Kristan je ob tem se dejal, da želijo celotno zadevo zaključiti se v tem letu, saj je upravičencev vsak dan manj. Ob tem pa je opozoril, da ne držijo informacije, po katerih naj bi žrtve nacizma, v primeru da dobijo odškodnino, izgubile rento in status žrtve. Predsednik združenja je opozoril, da gre tudi za manipulacije z žrtvami.

Po neuradnih podatkih naj bi bilo v Sloveniji od 45.000 do 50.000 žrtev nacizma, v omenjenem združenju pa jih je do zdaj prijavljenih približno 500. Po Kristanovih besedah naj bi nemška odškodnina žrtvam v Sloveniji znašala skupno približno 2, 2 milijarde nemških mark. (STA)

NOVICE

S helikopterjem zasledovali roparje do Benetk

VIDEM - Po dolgem zasledovanju so policija in karabinjerji aretirali roparja, ki sta včeraj dopoldne izropali Zadružno kreditno banko v Campoformidu pri Vidmu. Gre za 48-letnega Efisia Serro iz Cagliariarija in 40-letnega Giovannija Reghenzanija iz Somme Lombarde pri Vareseju.

Roparja sta včeraj zjutraj vlomila v banko v Campoformidu in se polastila okoli 50 milijonov lir. Ko sta zapuščala zavod, so ju prestregli karabinjerji, toda Serri in Reghenzaniju je uspelo sesti v avto in pobegniti proti Benetkam. Začelo se je dolgo zasledovanje, pri katerem so sodelovali tudi policisti goriske kvesture in pri katerem so se organi pregona poslužili dveh helikopterjev.

Na ta način so policisti »potisnili« roparja do prometne zapore, kjer se je njun poskus bega koncal.

IMF svari pred povečanjem proračunskega primanjkljaja

WASHINGTON - Slovenija mora pospešiti strukturne reforme in biti previdna, ko gre za povečevanje proračunskega primanjkljaja, je ocenil Mednarodni denarni sklad (IMF) v letnem poročilu o stanju slovenskega gospodarstva.

IMF opozarja, da se je inflacija lani v primerjavi z letom poprej povečala, prav tako brezposelnost, povečala pa se je tudi rast bruto domačega proizvoda. Prvic po letu 1994 bo Slovenija beležila proračunski primanjkljaj v višini 1, 5 odstotka BDP.

IMF svari pred povečevanjem proračunskega primanjkljaja in slovenske oblasti poziva, naj v proračunu za tekoče leto zmanjšanje izdatke, zlasti na področju stroškov za zaposlene v državni upravi. Prednostna naloga bi morala biti razustavitev rasti plač, socialnih nadomestil in pokojnin.

IMF poziva tudi k liberalizaciji finančnega sektorja. To naj bi dosegli s postopnim odpravljanjem omejitev pri kapitalu ob sočasni krepitvi bančnega sektorja. (STA/AFP)

Kmalu diplomatski odnosi med RS in ZRJ?

BEOGRAD - Do normalizacije odnosov med Republiko Slovenijo in Zvezno republiko Jugoslavijo utegne priti že v prvi polovici letosnjega leta, je dejal poslanec državnega zbora Zmago Jelincic na včerajšnji novinarski konferenci v Beogradu. V kratkem je pričakovati obisk političnega direktorja jugoslovanskega ministrstva za zunanje zadeve Dragoljuba Vucičevica in predsednika odbora za mednarodne odnose skupščine ZRJ Ljubisa Ristića v Ljubljani.

Poslanec slovenskega parlamenta Zmago Jelincic in državni sekretar v ministrstvu za notranje zadeve Slavko Debelak sta na tiskovni konferenci v hotelu Metropol poudarila, da so bili njuni pogovori v Beogradu zelo uspešni. (STA)

Tudi v Pordenonu somatostatin zastoni

PORDENON - Pordenonski pretor Attilio Passanante je ukazal krajevniemu znanstvenemu podjetju, naj dodeljuje zastoni somatostatin priletnemu bolniku, ki bo leha za rakom. Poleg omenjenega bolnika se je v Pordenonu na sodstvo obrnilo okoli 70 pacientov in zahtevalo brezplačno zdravljenje po Di Bellovi metodi.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET / KRAŠKI PARK

Neuspel napad na vlogo KGS

Tudi SKP podprla predlog uprave

Tržaški občinski svet je na predsinocnji seji sprejel okvirne smernice za določitev področij bodočega Kraskega parka, pri katerem bo imela glavno besedo Kraska goska skupnost. Skupščina je z glasovi Illyjeve koalicije in Stranke komunistične prenovne zavrnila zahtevo desnice, da se gorsko skupnost izloči iz načrtovanja in kasneje iz upravljanja parka, češ da za te dolžnosti nima tehničnih pogojev.

Občina je na predlog pristojne odbornice Ondine Barduzzi vključila v področje bodočega parka vsa zaščitena območja iz t.i. »zakona Belci« ter vse zelene in kmetijske površine iz novega regulacijskega načrta. Iz projekta so izključili vse vasi in

naselja, koordinacijo pa so, kot rečeno, poverili KGS, kar je zelo motilo svetovalce Kartela svobosčin.

Posebno Bruno Sulli (NZ) in Piero Camber (LpT) sta vztrajala na stališču, da gorska skupnost ne izpolnjuje tehničnih pogojev iz deželnega zakona o parkih, češ da ni zaposlila po zakonu potrebnega strokovnega in tehničnega osebja. Vztrajala sta tudi pri vlogi Pokrajine, ki bi morala po njunem igri »prvo violino« pri ustanovitvi in kasnejšem upravljanju parka. Tehnične motivacije so se, kot vidimo, prepletale s čisto političnimi argumenti desnice.

Igor Dolenc (DSL) je zavrnil očitke desnice, da KGS ne izpolnjuje po-

gojev iz deželnega zakona, v katerem jasno piše, da se morajo za zgoraj omenjene tehnične službe sporazumeti v okviru servisne konference o parku in o zaščitnih ravniških območjih. Kartel svobosčin s tem, da tako napada gorsko skupnost, v bistvu zavira nastajanje parka, je se dejal Dolenc. Priznanje vloge KGS je podprl tudi Jacopo Venier (SKP), po mnenju katerega pa bo treba čimprej jasno opredeliti »vsebinsko« Kraskega parka.

Clen, ki zadeva gorsko skupnost, je doživel podporo Oljke, SKP in Illyjeve liste, medtem ko je desnica glasovala proti. V okviru Oljke se je pri tem členu odloka vzdržal Peter Mocnik (SSk), medtem ko ga je njegov somišljenik Andrej Berdon, ki je član glavne skupščine gorske skupnosti, podprl. Mocnik in Berdon pa sta se skupno vzdržala pri vseh ostalih clenih. Slovenska skupnost hoče npr. prej videti finančni plan za bodoči park, nasprotuje pa politiki vinkulacij, ki bi po njenem mnenju zadusila razvoj Krasa. Za kroniko naj se dodamo, da se seje v polemiki z odborom in večino, ki ga podpira, ni udeležil zeleni Alberto Russignan.

Tržaški občinski svet (isto je že naredil zgornjski) se je med prvimi izjaval o zemljepisnih mejah bodočega parka, kar bodo v naslednjih dneh naredile vse zainteresirane krajevne uprave. Zadnje besedo pa bo imela servisna konferenca.

Tragična smrt upokojenke na železniški postaji v Bologni

V Bologni je včeraj umrla tržaska upokojenka Rosa Canzano: izdihnila je nekaj ur po nesreči, pri kateri so ji kolesa železniskega vagona strgala nogo.

68-letna ženska, ki je živel v Ul. Colombo 14, se je vracala iz Bologne v Trst. Na sedmem peronu je stopila na vlak intercity in sicer po prvih pričevanjih, ki jih je zbrala železniska policija - dokaj neprevidno, ko se je vlak že premikal. Canzanova je padla vznok in jo je vrglo s perona pod kolesa vlaka. Nesrečno žensko je vlak povlekel 20 metrov naprej, in pri tem ji je popolnoma odtrgalo nogo, utrpela pa je še več hudih ran. Odpeljali so jo v bolonjsko glavno bolnišnico, kjer pa je po nekaj urah izdihnila.

Jutri v Trstu predstavitev knjige Aceta Mermolje

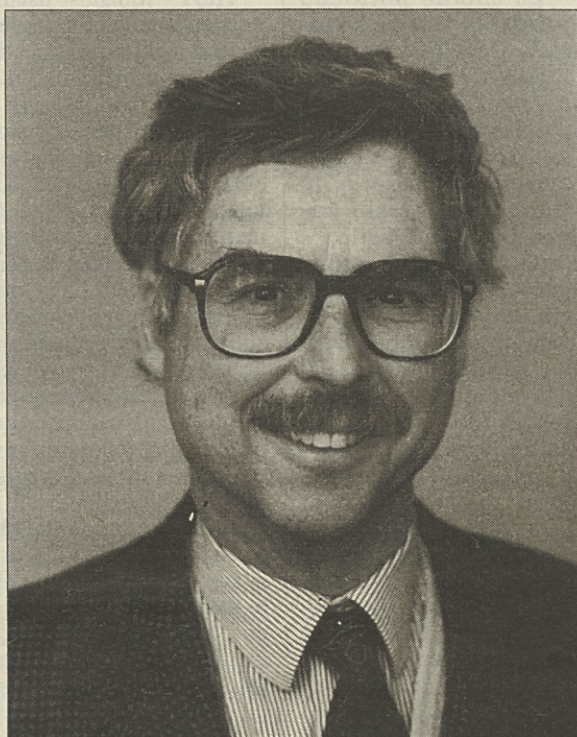
Zaloznistvo tržskega tiska in Zveza slovenskih kulturnih društev prireja večer ob izidu knjige Aceta Mermolje Narod in drugi. Večer bo jutri, 29. januarja ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Franciška 20. O vprašanjih naroda, manjšine in veckulturnih načrtih bodo ob avtorju spregovorili Milos Budin, Stojan Spetic in Ivo Jevnikar.

Knjiga Aceta Mermolje je daljši esej, v katerem avtor zagovarja veckulturne in multietnične načrte. Esey prinaša tudi razmislek o narodnem in manjšinskem vprašanju. Tako sta prvi dve poglavji posvečeni klasičnim idejam o narodu, sledi jima analiza etnocentrizmov in nacionalizmov, nato si avtor zastavi vprašanje drugega. Drugi je v tem primeru narod, oziroma druga etnična skupnost ali manjšina. Zato je temeljno vprašanje eseja odnos med narodom kot skupinskim subjektom z drugimi, to je sedanji narodi in manjšinami. Po poglavju o nezadostnosti tolerance analizira avtor smisel in namen veckulturnih načrtov, ki jih zagovarja kot možnost, ki ohranja narodu smisel in dostojanstvo, obenem pa ga sooča v sodelovanju z drugimi skupinami in kulturami.

ZDRAVSTVO / DR. ZDENKO FLORIDAN

»Azbestni prah škodi tudi po tridesetih letih«

Ureditev primerne odlagališča - edina rešitev

Dr. Zdenko Floridan (f. Križmančič/KROMA)

V Krizu in v Nabrežini je azbest že nekaj časa v središču pozornosti. Pokrajina namerava namreč v Krizu na območju devinsko-nabrežinske občine urediti odlagališče za azbest, da bi se na našem teritoriju odkrili te moderne »sibe bozje«, ki je v zadnjih dveh desetletjih zahtevala na desetine žrtev. Domacine taka rešitev ne razveseljuje, seveda zato ne, ker se bojijo, da bi imelo odlaganje azbesta v neposredni bližini vasi hude posledice na njihovo zdravje. Pomisleki so povsem upravičeni, kot je po drugi strani upravičeno tudi posebno odlagališče. Zakaj? Aktualno zadevo je strokovno obrazložil dr. Zdenko Floridan, kirurg na oddelku za torakalno kirurgijo na katinarski bolnišnici.

»Azbest ni sam po sebi nevaren; škodljiv je azbestni prah, in sicer belega azbesta, to je enega od štirih azbestov, ki jih poznamo. Škodljiv je, ker vdihavanje azbestnega praha lahko povzroči raka na plevri.«

Kdaj so začeli uporabljati azbest v industriji?

»O azbestu je pisal se Marko Polo, ko je poročal o azbestnih oblačilih, s katerimi so se branili pred ognjem. Zelo široko so ga začeli uporabljati na pragu druge svetovne vojne v vojaški industriji, predvsem v ladjedelništvu. Zatem tudi v gradbeništvu z znanim eternitom in pri instalacijah. Sprva je kazalo, da azbest sploh ni nevaren, po tridesetih letih uporabljanja tega materiala pa so se

začeli pojavljati znaki obolenj na pljučih. Do leta 1965 je bil rak na plevri še izredna redkost, v sedemdesetih letih pa se je začelo število obolenj nenadoma širiti.«

Kako so zdravniki ugotovili, da je za raka na plevri kriv azbest?

»Pri histoloških mikroskopskih preiskavah raka so opazili igle azbesta. Bile so dolge do največ 5 mikronov in široke največ do 0,7 mikrona. Azbestni prah se je pojavljal v dveh oblikah: iglasti in spiralasti. Le iglasti prah je povzročal raka. Zakaj, to je še neznan. Pri tem je zanimivo dejstvo, da se rak ne pojavi pri vseh pacientih: razvije se pri 3 odstotkih obolenih. Verjetno je to odvisno od imunoloških faktorjev:

nekateri so bolj imuni na azbest kot drugi.«

Koga je največ prizadel rak na plevri v naših krajih?

»Predvsem mornarje, zaposlene v ladjedelništvu, instalaterje, gradbene delavce, a tudi žene zaposlenih v ladjedelnici. Zanimivo je na primer dejstvo, da nekateri delavci v ladjedelnici niso zboleli za rakom, medtem ko se je bolezen razvila pri njihovih ženah. Dogodilo se je, da so se žene nahajale azbesta med čiščenjem oprane mozeve delovne obleke.«

Ko so ugotovili, da je azbest nevaren, so ga prepovedali. Ali to pomeni, da je nevarnost mimo?

»Ne. V Trstu je na primer še mnogo azbesta na

območju ladjedelnice. Dovolj je, da malce zapihajo, in že se azbestni prah razširi po celotnem mestu. Zato ni naključje, da so največ primerov raka na plevri zabeležili v bližini ladjedelnice, to je v Ul. S. Marco in pri Sv. Jakobu.«

Pokrajina namerava urediti odlagališče azbesta pri Krizu. Ali je taka odlagališča koristna?

»To je edina rešitev, sicer bi vedno obstajala nevarnost, da bi se začel z dotrajanega azbesta širiti prah. Seveda bi morali posvetiti načinu odlaganja posebno pozornost. Azbest bi morali uskladiti v cementne zaboje in jih položiti v teren, po katerem ne pronica voda. Vsa operacija je tehnično zelo zahtevna. Izvedenci za odstranjevanje azbesta morajo biti oblečeni v posebne kombinezone z maskami, da ne pridejo dihal, pa tudi koža v stik z azbestnim prahom. Odstranjevanje mora potekati v pokritem prostoru, da ne bi veter razpihal praha na druga območja. Poleg tega morajo uporabljati posebne stroje, take, da ne ustvarjajo novega praha. Odstranjevanje je temu primerno drago; tudi zato, ker je na tržišču malo specializiranih podjetij, ki bi opravljala to nevarno delo.«

Kdaj bo nevarnost kontaminiranja z azbestom mimo?

»Po predvidevanjih naj bi krivulja obolenj začela upadati tja leta 2005 - 2010, to je stiri deset let po prvih ukrepih proti uporabi azbesta.« (M.K.)

TRGOVINA / POJASNILA ILLYJA IN NERIJA

Reforma na študijski osnovi

Raziskava poverjena Nomismi, ker je že izdelala državno analizo

O tem, v kakšnih razmerah se pravzaprav nahaja tržaska trgovina bomo najbrž bolj poučeni do sredine leta, saj bo pred koncem julija nared strokovna raziskava, ki jo je na to temo naročila tržaska občinska uprava. Analizo bo izdelal raziskovalni institut Nomisma iz Bologne, ki je podobno študijo opravil za vso državo in že v njej nakazal nekatere specifične probleme Trsta.

O naročilu raziskave je tekla včeraj beseda na zupanstvu, kjer sta zupan Riccardo Illy in odbornik za gospodarstvo Fabio Neri predstavila medijem smisel te iniciative in povabila sindikalne organizacije trgovcev, naj po najboljših močeh pomagajo in olajšajo delo raziskovalcev. Na zupanstvu pa včeraj ni bilo predstavnikov največje stanovske organizacije tržaskih trgovcev, Confcommercio, ki je že dan prej kritično ocenila pobudo občinske uprave in se posebej izbiro izvajalca tega raziskovalnega projekta, češ da »imamo specializirane ustanove tudi doma«.

Zupan je udeležencem srečanja pojasnil razloge, ki so navedli upravo k naročilu raziskave o tržaskem trgovinskem sistemu, katerega neustreznost glede na spremenjene tržne razmere je po njegovih besedah ocenila. To je prišlo do izražaja že v raziskavi Nomisma o trgovinskem sektorju v državnem merilu. Prav zato, je dejal odbornik Neri, se je Občina odzvala na predlog samega raziskovalnega instituta o poglobitvi nakanah vprašanj, in ga povabila, naj izdela poglobljeno analizo in na njeni osnovi ugotovi operativne smernice za reševanje problemov. Cilji reforme lokalnega trgovinskega sektorja so po Il-

lyjevih besedah hranitev obstoječega, ovrednotenje potencialnosti za prihodnost in upoštevanje potreb lokalnih odjemalcev trgovskih storitev. Pri tem je zupan med drugim poudaril, da je v Trstu prodajna ponudba osredotočena na proizvode srednjega razreda, pomanjkljiva pa je ponudba artiklov iz temeljnega in vrhunskega pasu. K temu je treba pristoiti se zelo skromno navzočnost velike distribucije, kar povzroča preusmerjanje nakupovalnih tokov - se posebno iz tujine - proti hipermarketom v Furlaniji in Venetu.

Nekatere od nastetih ugotovitev so bile že zajete v nacionalni raziskavi Nomisme, zdaj pa jih je treba preveriti na lokalni ravni s pomočjo natančnih statističnih vzorcev. Javne predstavitve pobude občinske uprave se je udeležil tudi predstavnik zavoda Nomisma Riccardo Deserti, ki je odgovoren za programiranje, za stanovske organizacije pa je bil navzoč samo pokrajinski predsednik združenja Confesercenti Giuseppe Giovannucci, ki je izrazil upanje v normalizacijo odnosa med Obcino in Confcommerciom. V zvezi s tem je odbornik Neri spomnil, da je bil predlog o naročitvi raziskave zavodu Nomisma sprejet na srečanju 23. januarja, ki se ga je udeležil tudi podpredsednik pokrajinskega CTS-Confcommercio, medtem ko je predsednik Donaggio že pred časom zahteval izvedbo analize o potencialnosti tržaste trgovine in hkrati predlagal, da bi jo zaupali zunanjemu izvajalcu, s čimer bi si zagotovili nevtralnost in verodostojnost rezultatov.

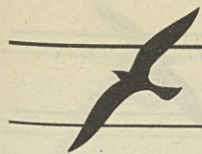
ČRNA KRONIKA

Tatič okradel vdovo na moževem grobu

Tatovi ne spoštujejo niti najbolj globoka človeška čustva in se ne ustavijo niti v najbolj svetih krajih: posebej aktivni pa so, če je žrtev ženska, po možnosti priletna. Primer takega zadržanja, ki je res vredno vsega ogorčenja in obsodbe, je zabeležila včerajsja črna kronika, in sicer v dopoldanskih urah na pokopališču pri Sv. Ani.

65-letna Nerina Kobic je sla kot običajno obiskat grob svojega pokojnega moža. Bilo je približno ob 10.30 in ženska se je za nekaj minut zbrala v tihi molitvi na moževem grobu. Ni se jasno, če je torbico položila na tla ali pa jo naslonila na nagrobni kamen, dejstvo pa je, da se ji je zahrbtno približal mlajši možki in ji hipoma strgal torbico. Pognal se je v beg in kljub klicem na pomoč okradene vdove kmalu izginil po potkah pokopališča. Niti policija, ki je nemudoma prihitela na pokopališče, ga ni mogla izslediti, čeprav so preresetali pokopališče in sosednje območje.

Po pričevanju okradenke je tatič star od 20 do 25 let, je srednje postave in na kratko ostrizen. V torbici je imela poleg osebnih dokumentov in stanovanjskih ključev še 70 tisoč lir in 70 dolarjev (nekaj več kot 120 tisoč lir).

SOLSTVO / NA ZAVODU Ž. ZOISA

Starši spoznavali mamila v tabletakah

Srečanje s službo za boj proti drogam

Na trgovskem tehničnem zavodu Zige Zoisa so novembra priredili predavanje za dijake 4. razredov o zasvojenosti z ecstasyjem in o drugih tabletakah, ki vsebujejo mamilo. Solarjem so predavali člani posebne službe za boj proti mamilom, ki so jo pred časom ustanovili na tržaski prefekturi. Srečanje je bilo zelo zanimivo, tematika pa sila aktualna, zato so se na soli odločili, da ga ponovijo, a ne za dijake, pač pa za starše v okviru načrta o zdravstveni vzgoji, ki vključuje prav starše.

Pretekli ponedeljek se je tako na soli zbralo lepo število staršev, ki so prisluhnili izvajanjem psihologa, sociologa, sodnega zdravnika in policijske komisarke. Predavatelji so vsak iz lastnega delovnega področja obrazložili, kaj pravzaprav privede mladega človeka v stik s temi najnovejšimi, umetnimi oblikami mamil. Marsikaterega od prisotnih je presenetil podatek, da je zaužilo vsaj eno tabletko z mamilom ali poskusilo lahka mamila kar 70 do 80 odstotkov mladih Tržčanov. Komisarka je obrazložila sodne aspekte: treba je namreč razlikovati, ali gre za upravnih prekršek (le-teh je več in se nanašajo večinoma na uživanje droge) ali pa za kaznivo dejanje.

Staršem je bil verjetno se najbolj v

pomoč sodni zdravnik. Med drugim je spregovoril o znakih zasvojenosti z ecstasyjem in drugimi tabletkami, da bi starši morebiti prepoznali, ali je njihov otrok pod učinkom mamil. Mladi ob uživanju tabletke izgubijo občutek utrujenosti, zeje in lakote; prevzame jih euforija. Ko pa učinek droge splahni, postane uživalec v trenutku utrujen in zaspan. Prav takemu efektu tabletke gre pripisati številne prometne nesreče v nočnih urah, po izhodu iz disko klubov.

Mladi zapustijo disko klub se povsem euforični, sedejo za volan in pritisnejo na plin. V trenutku pa se njihova euforija spremeni v utrujenost, ki lahko privede do prometnih nesreč. Prav nočna zabavišča so kraji, kjer si lahko mladi najlažje nabavijo tabletko. To velja tudi za Trst. Mamila pa krožijo predvsem v krajih, kjer se srečujejo mladi. Tako zbirno mesto je na primer Trg Oberdan, kjer se rada zbira tudi slovenska mladina.

Srečanje je bilo za starše zelo koristno, saj jim je ponudilo možnost, da se seznanijo o svetu, v katerem živijo tudi njihovi otroci. Osveščenost je v primerih, kot je razširjanje mamil med mladino, res nadvse potrebna: sovražniku se namreč lahko učinkovito zoperstavis le, če ga dobro poznaš.

ZDRAVJE / POBUDA AIRC

Pomaranče, rak in dobri nasveti

Hrana lahko povzroča raka

V soboto bo dan, posvečen boju proti raku, pa tudi dan pomaranč. Gre za tradicionalno pobudo deželnega odbora vsedravnega Združenja za raziskavo o raku AIRC za deželo Furlanijo - Julijsko krajino. Na več kot tisoč trgih italijanskih mest bodo delili milijon kilogramov sočnih siciljskih pomaranč: za 13 tisoč lir bodo izročili občanom vrečko s 3 kg. pomaranč in priročnikom o prehrani v zvezi z nastankom rakastih obolenj. Najsodobnejše analize namreč kažejo, da je skoraj ena tretjina rakastih obolenj vezanih na neprimerno prehrano.

Gre torej za pobudo, ki je po eni strani namenjena zbiranju sredstev za raziskavo o raku (lani so na podobni pobudi zbrali 4 milijarde in 380 milijonov lir, s katerimi so prispevali k razvoju 472 raziskovalnih načrtov), po drugi strani pa omogoča velikemu številu občanov, da se prek informacij, ki so zaobjete v priročniku, seznanijo z najsodobnejšimi nasveti in navodili, ki so jih izdelali priznani raziskovalci.

Nakup pomaranč je omogočila dežela Sicilija, pokrajina Siracusa in več siciljskih občinskih uprav. Pomaranče bodo prodajali v komercialnem centru Il Giulia in na Goldonijevem trgu, v Miljah pri loži občinske palače, na Opčinah pa v Narodni ulici 38.

NOVICE

Druga nagrada Lionella Stocka za podjetnike

Za letošnjo nagrado posvečeno tržaskemu podjetniku Lionellu Stocku se bo potegovalo 33 podjetnikov iz Veneta, Tridentinske-Južne Tirolske in Furlanije-Julijske krajine. Nagrado, ki so jo prvič podelili lani, bodo letos dodelili prihodnjega 14. februarja in jo bo prisodila komisija, v kateri so tržaski zupan Riccardo Illy, predsednik Fundacije CRT Renzo Piccini, industrijec Alessandro Riello, predsednik raziskovalnega območja Lucio Susmel in generalni direktor Mirano Sancin. Nagrada znaša 50 milijonov lir, ki jim je letos CRT dodala nadaljnih 10 milijonov lir, in bo sla podjetniku, ki je predstavil najbolj zanimiv in inovacijski načrt oz. industrijski program na področju sodobnih tehnologij.

Slikarski natečaj o kmečki kulturi v Istri

Istrobenški kulturni krožek Istria bo priredil v soboto, 31. januarja in v nedeljo, 1. februarja slikarski natečaj na neobičajno temo prasica. Odvil se bo v okviru pobud o kmečki kulturi in agriturizmu v Istri, ki se bo letos odvil v okolici Oprtalja. Vpisovanja bodo sprejemali v hotelu Mirna v Istrskih toplicah v soboto od 9. do ure do 20.30, za umetnike s te strani meje pa tudi v Ljudski univerzi na Trgu pri Rusem mostu st. 6 v četrtek in petek od 9. do 12. ter od 16. do 20. ure. V soboto bodo peljali umetnike na ogled prasicjerej po notranji Istre. Nadaljne informacije o pobudi nudijo na tajništvu krožka Istria (tel. st. 768900) in v uradih Ljudske univerze (tel. st. 6705111).

KROŽEK MIANI

Problemi Trsta v letih 1954/75

V hotelu Savoia Excelsior je bilo sinoči tretje srečanje ciklusa Trst in njegove zgodbe, ki ga prireja kulturni krožek Miani. Na srečanju, ki ga je vodil predsednik krožka Maurizio Fogar, je imel glavno besedo nekdanji tržaski poslanec in voditelj krajevalne kršanske demokracije Corrado Belci (na sliki levo - f. KROMA). Spregovoril je o obdobju 1954-75 in o problemih po Londonskem memorandumu, o FJK in posebnem statutu, o izbirah Rima glede Trsta ter o odnosih med Italijani in slovensko manjšino.

Po njegovem posegu so povzeli besedo se msgr. Libero Pelaschier, ki je izpostavil vlogo katolicinov v politiki, nekdanji poslanec KPI Antonino Cufaro, ki je med drugim govoril o odgovornostih krajevalne KD pri upravi mesta, in socialist Fulvio Anzellotti. A.G.

POBUDA SDGZ

Vrsta srečanj glede nove ureditve trgovin

Slovensko deželno gospodarsko združenje vabi vse včlanjene in druge trgovce na sestanek sekcije trgovine na drobno, ki bo na sedežu v Trstu, Ul. Cicerone 8, danes, 28. januarja, ob 18. uri. V obravnavi je zakonodajni odlok o novi ureditvi trgovine, ki ga je vlada sprejela 16. t. m.

Združenje bo predstavilo filozofijo in glavne novosti odloka, ki napoveduje velike sprostitive v duhu prilagajanja italijanske zakonodaje evropskim standardom: od ukinitve trgovskih licenc za obrate do 300 kv. m prodajne površine, registra REC in občinskih trgovskih planov, do poenostavitve vseh blagovnih tabel na osnovno prodajo jestvin in nejestvin, do spremembe pristojnosti občin in nove ureditve prodaje na javnih površinah. Če bo odlok ostal takšen, kakršen je, bo sprožil pravo revolucijo v trgovskem sektorju.

SDGZ je sodelovalo na raznih sestankih, tudi na večrajšnji adviciji v deželnem svetu, kjer so nastopila pred drugo komisijo še ostala deželna predstavništva trgovcev. Predsednik slovenskih tržaskih trgovcev Ervin Mezgec, ravnatelj SDGZ Vojko Kocjančič in SGZ Gorica Igor Orel so prikazali zbranim svetovalcem prve ugotovitve in izraze zaskrbljenosti po objavi odloka. Drevišnji sestanek pa bo predstavljal možnost za neposredno soocanje mnenj in stališč kategorije o tem vprašanju.

Na dnevnem redu sestanka odbora, ki je razširjen na člane vse sekcije, je se bližnji občni zbor tržaskoga konzorcija CONGAFI za jamstvo posojil v trgovini in terciarnem sektorju. Napovedujejo se volitve vodstva pomembnega organa za samoupravo kreditov v korist vseh trgovcev, zato se bodo morali glede tega angazirati tudi naši operaterji za ustrezno zastopnost v novih organih CONGAFI.

MILJE / VČERAJ URADNO PREDSTAVILI 45. JUBILEJNO PUSTNO MANIFESTACIJO

Miljski pust letos še bogatejši

Miljski pust bo letos doživel svojo jubilejno 45. izvedbo. Prireditelji (Miljska občina in Združenje miljskih pustnih skupin) mu bodo zato posvetili posebno pozornost ter mu dali slovesnejši in bogatejši videz ter širši mednarodni značaj. Letošnji program so predstavili med večrajšnji tiskovno konferenco v dvorani miljskega kulturnega središča G. Millo, ki so se je udeležili deželni odbornik za turizem Roberto Tanfani, ravnatelj pokrajinske ustanove za turistično promocijo Gilberto Benvenuti, miljski zupan Roberto Dipiazza, predsednik Tržaskih trgovinskih zbormice Adalberto Donaggio in razni drugi predstavniki miljske občine in Združenja miljskih pustnih skupin.

Da drži stari miljski pregovor »El Carneval de Muja xe una roba seria«, potrjuje bogat spored celotedenskega pustnega slavlja, ki se bo začelo v četrtek, 19. februarja ob 16. uri s tradicionalnim kronanjem kralja Pusta v režiji Uga Amodea, kateremu bo sledil običajni Zelenjavni ples, katerega korenine segajo v temo stoletij. Vse to bo seveda zabele-

no z glasbo raznih godbenih skupin in ansambljev.

Petkov spored bo po ustaljeni navadi posvečen otrokom krajevalnih vrtcev, ki bodo ob zvokih raznih godbenih skupin našemu korakali v sprevedu po miljskih ulicah. Zvečer bo na glavnem trgu, kot sicer vse ostale dni, plesna zabava. V soboto, 21. februarja bosta miljski večer napolnila Teo Teocoli in Nino Frassica s svojim bandom, ki bosta nekako povezovala nagradni mimohod mask.

Osrednji dogodek Miljskega pusta bo nedeljski mimohod mask in skupin, ki bo imel letos poseben mednarodni značaj. Mimohod bo namreč odprla skupina mladih iz Milj ter iz pobratnih avstrijskih mestec Judenburg in Obervellach, ki so se udeležili skupnega seminarja, posvečenega prav pustu. Skupini bosta sle-

Posnetek z enega od preteklih izvedb Miljskega pusta (foto KROMA)

dila princ in princesa ter godba iz Obervellacha, za njimi pa se bo zvrstilo vseh osem miljskih pustnih skupin s svojimi alegoričnimi vozovi. Spreved bo sel po vseh glavnih ulicah, končal pa se bo na Trgu Marconi, kjer bo ob 18. uri slovesno nagrajevanje najboljših skupine.

Slavje se bo nadaljevalo tudi v

ponedeljek s celo vrsto pobud, med katerimi naj omenimo cvrtje fancijev za ostarele ter mega frtalje, za katero bodo uporabili dvajset tisoč jajc in tri stote speha in cebule, ter v torek z novim mimohodom mask in plesnimi zabavami. V sredo pa se bodo po starem običaju poslovili od letošnjega pusta.

NEDELJSKI KONCERT V ROJANU

Komorni zbor Ave navdušil

Komorni zbor Ave med nedeljskim koncertom v Rojanu (foto KROMA)

V nedeljo, 25. t. m., je bil v župnijski cerkvi v Rojanu koncert Komornega zbora Ave iz Ljubljane. Zbor, ki ga od ustanovitve vodi Andraž Hauptman, sodi v sam vrh slovenske in evropske zborovske glasbe, njegov rojanski koncert pa sta priredili slovenska župnijska skupnost v Rojanu in Slovenska glasbena sola / Koncertna pobuda - Rojan.

Zbor Ave je že v nedeljo zjutraj sodeloval pri slovenski masi, ki jo je prenasal Radio Trst A. Ob tej priložnosti je pel Pastoralno maso Lojzeta Mava. Popoldne pa je v polno zasedeni rojanski cerkvi izvedel koncert. V prvem delu smo, po začetnem motetu Sicut Cervus Giovannija Pierluigija da Palestrine in Očenašu (Pater noster) Jacobusa Gallusa, slisali vrsto skladb sodobnih tujih avtorjev, kot npr. Ave maris stella Tronda

Kverna, Trys antifonos Vytautasa Miskinisa in druge. V drugem delu pa je zbor, ob orgelski spremljavi Toneta Potocnika, izvedel vrsto slovenskih božičnih pesmi: Prisetil je vesel dan in Poglejte, čudo se godi Gregorja Riharja, Počivaj, milo detece Hugolina Sattnerja, Hitite, kristjani v priredbi Johana Readinga in Matije Tomca, Tomčevo Zvezde gorijo, Pastirci, iz spanja vstanite nocoj Blaža Arničica, na koncu pa se Božično noč Mirka Renerja.

Izvajanje je bilo delezno dolgotrajnega in navdušenega ploskanja s strani številnega občinstva, zato je zbor na koncu dodal se tri pesmi: priljubljeno Sveto noč, ljudsko Pa se slis in Gruberjevo Ave Marijo. Na začetku in ob koncu koncerta je v imenu prirediteljev vse prisotne, se posebej pa ljubljanske

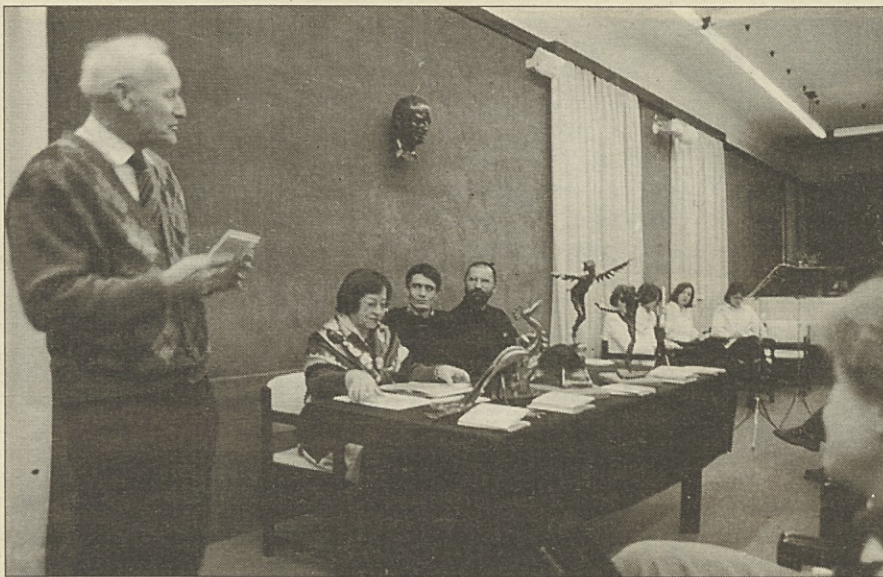
pevke in pevce, pozdravil rojanski slovenski kaplan g. Stanko Zorko. (iz)

DSI IN MLADIKA / PESNIŠKI VEČER

Glavna gosta Željko Perović in Iztok Kodrič

Večer je pripravila in vodila Zora Tavčar

Tokratni ponedeljkov večer v Peterlinovi dvorani je bil zapisan poeziji. Na pobudo Društva slovenskih izobražencev in Mladike so namreč predstavili kar štiri pesnike: Željka Perovića in Iztoka Kodriča, dva nagajenca tradicionalnih pesniških natečajev Mladike, Zuzano Balog kot gostjo in se malo Tajso perović, Željko hčerko, ki že sledi očetovemu vzgledu. Razlogov za prireditve večera, ki ga je vodila Zora Tavčar, je bilo torej veliko: na pobudo Mladike so izdali pesniško zbirko Željka Perovića Podarjeni glasovi, knjižico je opremila druga List. Pri oblikovanju knjige je sodeloval tudi Iztok Kodrič, sicer nagajenec pesniškega

Tokratni ponedeljkov večer v Peterlinovi dvorani je bil posvečen poeziji (f. KROMA)

natečaja Mladike za leto '97, Kodrič je namreč fotografiral kiparske izde-

leke Ljubomirja Melanska, ki krasijo knjižico. Na večeru pa je sodelovala se madžarska pesnica Zuzana Balog, ki jo je povabil Perović. Večeju namreč sodelovanje v precej široki družbi ljubiteljskih ustvarjalcev, ki se ob materinem jeziku izražajo tudi v slovenscini.

Željko Perović je namreč po rodu Bosanec, ki se je že pred dvajsetimi leti preselil v Slovenijo, dokoncal je Železnisko prometno-transportno soto in se v tej stroki tudi zaposlil (trenutno dela na železniški postaji v Sostanju). Pise v obeh jezikih, nagajene pesmi pa je napisal v slovenscini. Na večeru je pesnika predstavila Zora Tavčar, njegove pesmi pa je brala Matejka Peterlin. V knjižici so Željkovim pesnim pridane še Tajsine, ki jih je brala srednjesolka Jasna. Iztok Kodrič, doma iz Pristave ob krki, po poklicu učitelj telesne

vzgoje, je izbor svojih pesmi podal sam. Podajanje pesmi Zuzane Balog pa je bilo dvojezično in dvojezično: v madžarskem originalu jih je prebrala pesnica, v slovenskem prevodu pa Lucka Peterlin. Vsaj bežno omembo zasluži sodelovanje kvarteta flavt Glasbene matice (razred prof. Erike Slamet), saj so Zinajda, Dunja, Meta in Irina kvalitetno popestrile pesniški večer v Peterlinovi dvorani. Po pesmih so prišla na vrsto vprašanja, vendar pa so pozornost zbranih bolj vzbudili politični vidiki življenja priseljencev v Slovenijo in njegov odnos do sedanje Bosne kot pa njegovo literarno ustvarjanje. Glede »neslovenskih« ljubiteljskih ustvarjalcev v Sloveniji pa je Perović naglasil pomen rednih srečanj, ki jih organizira ZKO in na katerih se je pravzaprav začela njegova pesniška pot. bip

BAZOVICA / DUŠAN JAKOMIN O MEDIJIH

Ljudje premalo berejo

Ugotovitev se nanaša na slovenski tisk v Italiji

V času, v katerem imajo mediji, še posebej televizija, veliko moč, kakšna je vloga časnikarja? To je bilo eno od izhodiščnih vprašanj, ki jih je na ponedeljkovem srečanju v Bazovici zastavil Dušan Jakomin. Večer na temo: Ali je vsaka novica res tudi politično obarvana, je v Slomskem domu organiziral krajevni župnik Žarko Škerlj z namenom, da bi osvetlili položaj časnikarstva na mednarodni in krajevni ravni. Na krajevni so seveda se posebej vzele v pretres slovenske medije v Italiji.

Dušan Jakomin je zbranim najprej govoril o tisku oz. medijih na splošno, nato pa prešel na deželno stvarnost in predstavil slovenske medije v FJK. V splošnem je seveda vloga časnikarja povsod ista, dandanes pa se postavlja vprašanje, če je oz. koliko je posame-

zen novinar svoboden in do kakšne mere je »v službi politike«. V Italiji danes politično odvisnost označuje predvsem pripadnost Oljki oz. sedanjí opoziciji. Glede poročanja televizijskih novinarjev je Dušan Jakomin menil, da marsikatera novica (ali način podajanja) zmedejo gledalce, v ilustracijo je Jakomin navedel tudi več konkretnih primerov. Glede tiska pa je Jakomin rekel, da se pri časopisih ne držijo deontologije, saj na primer ne preključijo netočne ali celo škodljive novice, ki so jo objavili. In se glede slovenskega tiska oz. bralstva: na ponedeljkovem srečanju v Bazovici so ugotovili, da ljudje premalo berejo, negativne ocene pa so dali tudi v zvezi s splošnim položajem v manjšini (udeležba na gledaliških predstavah, koncertih itd.).

VEČER KROŽKA TOMMASEO

Na Kontovelu o kraški kuhinji

Razpravo dopolnjevala glasba in branje poezij Srečka Kosovela

Studijsko raziskovalno središče Nicolò Tommaseo, ki redno prireja kulturne večere v prostorih Društvene gostilne na Kontovelu, je svoj zadnji ponedeljkov večer posvetilo kraški kuhinji. Izhodišče za zanimivo in poglobljeno razpravo o tej sila privlačni in hvaležni temi, v katero je poseglo več uglednih gostov, je bila predstavi-

tev knjige o kraški kuhinji z naslovom »Cucina carsolina di ieri e oggi«, ki jo je napisal Cesare Fonda. Razpravo o kraški kuhinji je pozlajtilo branje poezij Srečka Kosovela v italijanskem jeziku, za kar sta poskrbela Angela Bruno in Alessandro Leto. Prijeten večer je pozivila še glasba skupine »Sidaja«, ki jo vidimo na sliki poleg razpravljalcev.

V gledališču Miela danes in jutri večera romske kulture

V gledališču Miela prirejajo danes in jutri kratek prikaz romske kulture. Danes bodo dvakrat, in sicer ob 18. in ob 21. uri, predvajali film režiserja in scenarista Tonyja Gatlifa Latcho Drom, jutri zvečer ob 21. uri pa bo koncert, na katerem bodo nastopili Alessandro Simonetto (violina), Roberto Daris (harmonika) in Fabio Abbondanza (druga violina).

Prireditelji želijo z glasbenim potovanjem, tudi film je pretežno posvečen priljubljeni ciganski glasbi, prikazati razvoj romske kulture. Romi, ki so jih v različnih obdobjih in dezelah imenovali z različnimi imeni, so namreč začeli svoje dolgo potovanje v severno-zahodni Indiji. V filmu jim Tony Gatlif, romskega rodu, rojen v Alžiriji, sledi od Indije do Španije, posebno pozornost pa je posvetil glasbi in plesu. Četrtek koncert pa je seveda v celoti namenjen glasbi.

Veselo srečanje štiridesetletnikov

Tudi v prirejanju družabnih večerov se kaže življenjskost neke skupnosti. Dobra priloznost za družabna srečanja so skupna praznovanja življenjskih jubilejev. Vse okrogle obletnice postanejo tako dobra priloznost za družabnost. Poleg šestdeset in petdesetletnikov se na skupnih praznovanjih srečujejo tudi štiridesetletniki, kot prica gornji posnetek s slavnostne

večerje, ki je bila pred skoraj poldrugim mesecem v Repnu. Udeležili so se je štiridesetletniki z vseh krajev Trzasko ter iz doberdobske občine. Ob prijetnem kramljanju, plesu in glasbi so slavljenki, kot so nam sami sporočili, preživeli čudovit večer. Ob tej priložnosti so tudi zbrali 150 tisoč lir za vzgojno zaposlitveno središče »Mitje Cuka«.

ZALOŽNIŠTVO
TRŽAŠKEGA
TISKA

vabita na večer ob izidu
knjige
ACETA MERMOLJE

ZVEZA SLOVENSkih
KULTURNIH
DRUŠTEV

NAROD IN DRUGI

O vprašanih naroda, manjšine in večkulturnih načrtih bodo avtorju spregovorili MILOŠ BUDIN, STOJAN SPETIČ in IVO JEVIČNIKAR

Večer bo v jutri, 29. januarja ob 20.30

v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20

TK vabita na predstavitev nove knjige
ATILIJ KRALJA

KOT

UACE NAŠ

dogodivščine v narečju

Knjigo bo predstavil dr. DANILO SEDMAK
ob prisotnosti avtorja

V TRŽASKI KNJIGARNI, Ul. sv. Frančiška 20
danes, 28. januarja ob 18.30

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA,
28. januarja 1998
TOMAŽ

Sonce vzide ob 7.31 in
zatone ob 17.05 - Dolžina
dneva 9.34 - Luna vzide
ob 7.23 in zatone ob 17.38

Jutri, CETRTEK,
29. januarja 1998
KONSTANTIN

VREME VCERAJ OB
12. URI: temperatura
zraka 2,1 stopinje, zračni
tlak 1023,1 mb ustaljen,
veter vzhodnih seve-
rovzhodnik 19 km na uro,
burja, vlaga 44-odstotna,
nebo jasno, morje razgiba-
no, temperatura morja 9,2
stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Giada
Balanzin-Tedisco, Chiara
Villanacci, Tamara Gan-
dolfo, Riccardo Dunatov,
Tommaso Barrasso.
UMRLI SO: 67-letni
Bruno Sardo, 62-letna Mi-
rella Perozzi, 93-letna Mi-
roslava Gollob, 78-letna
Lidia Marchi, 76-letni Ar-
mando Corbella, 66-letni
Giuseppe Sirsén, 86-letna
Laura Sinibaldi, 79-letna
Concetta Vetro, 71-letni
Giuseppe Guarini, 84-let-
ni Pietro Bartoli, 85-letna
Nella Depiera, 87-letna
Maria Pesaro, 66-letni Pie-
tro Gurian.

LEKARNE

Od ponedeljka, 26. do
sobote, 31. januarja 1998
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od
13.00 do 16.00

Trg Cavana (tel.
300940), Miramarski drev-
ored 111 (tel. 410928) -
Barkovlje.

Boljunec (tel. 228124) -
s predhodnim telefonskim
povizvom in z nujnim re-
ceptom.

Lekarne odprte od
19.30 do 20.30

Trg Cavana 1, Miramar-
ski drevored 111 -
Barkovlje, Ul. Oriani 2

Boljunec (tel. 228124) -
s predhodnim telefonskim
povizvom in z nujnim re-
ceptom.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od
20.30 do 8.30
Ul. Oriani 2 (tel.
764441).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -
TELEVITA
Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.
Urad za informacije

na prireditve, ki bo uvod
v praznovanje 100-letnice
društva, v soboto, 31. ja-
nuarja ob 20. uri v Srenj-
ski hiši v Mackoljah. So-
delujejo mladi člani
društva s priložnostnim
recitalom in MePZ Pri-
morsko.

KRD DOM BRISCIKI
vabi na uprizoritev vese-
loigre v narečju KASNE,
KASNE SAME TASNE
Mladinske dramske sku-
pine iz Bazovice v režiji
Tatjane Turko, v soboto,
31. t. m. ob 20.30. Toplo
vabljeni!

GLASBENA SOLA
GODBE NA PIHALA IZ
RICMANJ vabi na PRVO
PRODUKCIJO GOJEN-
CEV, ki se bodo predsta-
vili v različnih komornih
skupinah. Sodelujejo
učenci slovenskih osnov-
nih sol iz Domja, Ricmanj
in Doline. V nedeljo, 1.
februarja ob 17. uri v gle-
daliscu F. Preseren v
Boljuncu.

IZLETI

SKD CEROVLE-
MAVHNJE organizira 1.
februarja smučarski izlet
na Monte Elmo. Odhod bo
ob 6. uri iz Sestljana. Za
informacije in rezervacije
pokličite na tel. st. 291078
od 20. do 21. ure. Pohiti-
te!

SK BRDINA organizira
v nedeljo, 1. februarja av-
tobusni izlet v Trbiž ob
priliki 31. Zimskih sport-
nih iger. Vpisovanje bo na
sedežu kluba danes, 28. in
jutri, 29. januarja ob 19.
do 21. ure. Za informacije
tel. na st. 212859 ali
299573.

KMEČKA ZVEZA in
KMETIJSKA ZADRUGA
organizirata v četrtek, 12.
februarja obisk Kmetijske-
ga sejma v Veroni. Vpiso-
vanje pri Kmečki zvezi,
tel. st. 362941 in na Kme-
tijski zadrugi, tel. st.
8990111.

OBVESTILA

SRENJA BOLJUNEC
vabi vse člane s področja
srenje, ki želijo drva za
kurjavo, da se udeležijo
sestanka danes, 28. t. m.
ob 20. uri na sedežu v
torkli.

MLADINSKA MASA -
vzgoja je stvar srca (sv. Ja-
nez Bosko). Dobimo se v
cerkvi sv. Jerneja na Opci-
nah v nedeljo, 1. fe-
bruarja. Program: ob 8.30
uvajanje in priprava; ob 9.
uri mladinska masa; ob
10. uri pogovor in družab-
nost (s sabo prinesite kaj
slasice!); popoldne ob 17.
uri bo v Marijanšču pred-
vajanje filma o don Bos-
ku, po filmu bo pogovor
o vzgoji - navzoci nekateri
vidnejši predstavniki vz-
goje na raznih področjih
življenja mladih. Pevske
vaje in neposredna pripra-
va bo danes, 28. t. m. ob
20.30 v zupnišču na Opci-
nah. Vabljeni!

MOSP vabi jutri, 29. ja-
nuarja na drugo srečanje s
projektom LEARNING
ENGLISH WITH FILMS.
Na platno bo projiciran
film v originalu RANSOM
(igra Mel Gibson). Zacetek
ob 20. uri. Vabljeni vsi v
Peterlinovo dvorano, Ul.
Donizetti 3!

KLUB PRIJATELJST-
VA vabi jutri, 29. januarja
ob 16. uri v Ulico Doni-
zetti 3, kjer bo primarij dr.
Danilo Sedmak nadaljeval
z zanimivim predavanjem
o alternativni medicini.

K U L T U R N O

ZDRUŽENJE MITTELEU-
ROPA organizira jutri, 29.
t. m. ob 18. uri na sedežu
v ul. Mazzini 30 pred-
vanje-diskusijo o knjigi
prof. Livija Sirovića Cime
irredente. Istega večera bo
govor o neverjetnih pot-
vorbah slovenskih krajev-
nih imen v vodcu Guida
dei dintorni di Trieste, ki
jo je 1. 1909 objavila So-
cietà Alpina delle Giulie.
Knjigi bo predstavil dr.
Paolo Petronio. Vljudno
vabljeni!

SKLAD MITJA CUK
sporoča, da bo redni ob-
ni zbor jutri, 29. t. m. ob
16.30 v 1. sklicanju in ob
17. uri v 2. sklicanju v
uradih na Narodni ulici
126.

ZALOŽNIŠTVO
TRŽAŠKEGA TISKA in
ZVEZA SLOVENSkih
KULTURNIH DRUŠTEV
vabita na večer ob izidu
knjige Aceta Mermolje
NAROD IN DRUGI. O
vprašanih naroda,
manjšine in večkulturnih
načrtih bodo avtorju
spregovorili Milos Budin,
Stojan Spetič in Ivo Je-
vnikar. Večer bo jutri, 29.
januarja ob 20.30 v Gre-
gorčičevi dvorani, Ul. sv.
Franciška 20.

KD IVAN GRBEC (Ske-
denjska ulica 124) - MA-
RIO MAGAJNA raz-
stavlja: skedenjski motivi,
delovanje KD Ivan Grbec,
maj 1945, osvoboditev Tr-
sta in manifestacije. Od-
prtje razstave bo v petek,
30. januarja 1998 ob
20.30. Sodeluje vokalna
skupina ODMEVI. Razsta-
va bo odprta se v soboto,
31. 1. 98 od 10. do 12. ure
in od 16.30 do 18.30 ter v
nedeljo, 1. 2. 98 od 10. do
12. ure. Vljudno vabljeni!

ODESK ZA ZGODOVI-
NO pri Narodni in studij-
ski knjižnici v Trstu ter
DRUSTVO MLADIH RAZI-
SKOVALK IN RAZI-
SKOVALCEV vabita na
srečanje v petek, 30. ja-
nuarja ob 17. uri v prostori-
h Odeska za zgodovino
pri NSK v Trstu, Ul. Pe-
tronio 4. Pogovor bo tek-
el o letosnjem mladinskem
raziskovalnem taboru '98
ter o publikacijah
prejsnjih taborov. Vablje-
ni!

SD SOKOL in SKD
IGO GRUDEN sklicujeta
redni občni zbor, ki bo v
petek, 30. januarja ob 20.
uri v I. in ob 20.30 v II.
sklicanju v zupnijski dvo-
rani v Nabrezini. Vablje-
ni!

OBČNI ZBOR Pogreb-
nega društva Trebce bo v
soboto, 31. januarja ob 15.
uri v prvem sklicanju in
ob 15.30 v drugem skli-
canju v Ljudskem domu.

DRUSTVO ZVEZDA
prireja v Ljudskem domu
v Podlonjerju v soboto,
31. januarja ob 20. uri
predvajanje diaprozitivov
Katje Kjuder »Potovanje
po deželi minskih polj«.

KUD MAGNET prireja
delavnico risb in barv za
otroke osnovnih in nižjih
srednjih sol pod vodst-
vom ilustratorke Vesne
Benedetič. Delavnica bo
delovala od februarja
dalje. Za vpise in infor-
macije lahko ilustratorko
pokličete na tel. st.
763875 ob večernih urah.

SKD BARKOVLE in
TPK SIRENA prirejata na
sedežu Sirene v sredo, 4.
februarja t. l. večer z dia-
slikami. SOCA, BIO-
LOSKI PRAG bo vsebina
predavanja profesorice
Marinke Pertot. Zacetek
ob 20.30.

CELODNEVNA
OSNOVNA SOLA PINKA
TOMAŽICA v Trebcah
sporoča, da je na razpo-
lago zbirka kolednic Bog
vas zivi, na soli v Trebcah
št. 33, tel. st. 214300 od
8.15 do 16.15 ali na se-
dežu ZSKD, v Ul. sv.
Franciška 20 v Trstu, od
9. do 17. ure.

ODBOR KRASKEGA
PUSTA obvesča vse, ki bi
radi sodelovali na 31.
sprevedu Kraskega pusta

v soboto, 21. februarja, da
lahko dvignejo prijavnice
v baru KD Tabor na Opci-
nah v opoldanskih in
večernih urah. Vse sode-
lujoče tudi opozarja, da
morajo k tehnični prijavi
dodati tudi točno število
oseb, ki bodo prisotne na
vozu.

KD SLOVAN obvesča,
da boste lahko članarino
za leto 1998 poravnali
vsak torek in sredo od 20.
do 20.30 v prostorih
Gozdne zadruge na Pa-
drichah.

ZSKD obvesča lastnike
umetniških del (akvare-
lov, perorisb, karikatur)
mojstra Roberta Hla-
vatyja, da se pripravlja
razstava ob Dnevu sloven-
ske kulture (otvoritev bo
5. februarja). Če zelite pri-
stopiti k sodelovanju in
nam vljudno posoditi dela,
ki so vasa zasebna last,
pokličite nas cimprej na
telefonsko st. 040/635626
med delovnim casom.
Hvala.

KRISKA SEKCIJA VZ-
PI Evald Antonic -
Stojan sporoča, da bo na
sedežu v Ljudskem domu,
do konca januarja, vsako
soboto od 16. do 17. ure
na razpolago vascanom,
ki žele doseči vrnitev
priimka v izvorno obliko.

SLOVENSKI KULTUR-
NI KLUB razpisuje LITE-
RARNI, LIKOVNI in FO-
TOGRAFSKI NATECAJ
za mlade. Tema in teh-
nika sta prosti. Svoja dela
lahko oddate najkasneje
do 2. februarja referentom
SKK na slovenskih visjih
solah ali na sedežu SKK,
Ul. Donizetti 3 Trst (tel.
370846, fax: 633307),
vsak dan od 9. do 17. ure.
Nagrajevanje najboljših
del bo 7. februarja, ob
dnevu slovenske kulture.

SK BRDINA organizira
januarja in februarja brez-
plačne nedeljske tečaje
smučanja za otroke do 14.
leta starosti. Vpisovanje
na sedežu kluba, Proseška
ulica 131 na Opcinah
vsak ponedeljek, od 19.
do 21. ure. Informacije na
tel. st. 212859.

NA OBCINI DEVIN-
NABREZINA deluje
URAD ZA ZENSKO vsak
ponedeljek, sredo in pe-
tek ob 10. do 12. ure na
tel. st. 299616 do konca
februarja.

KD FRAN VENTURINI
obvesča cenjene člane, da
se zacenja akcija včlanje-
vanja za leto 1998 z na-
slednjim urnikom: torek
od 16.30 do 18.30, četrtek
od 19.30 do 20.30 in so-
bota od 14.30 do 16.30.

KNJIZNICA Pinko To-
mažič in tovarisi bo do
nadaljnega zaprta zaradi
popravlil v Prosvetnem
domu.

SKLAD MITJA CUK
obvesča, da je vsak torek,
petek in sobota na razpo-
lago posvetovalnica za vz-
gojo in razvoj. Informacije
od ponedeljka do petka
na tel. st. 212289 v dopol-
danskem casu.

ŠOLSKE VESTI

ZGONISKA OBCIN-
SKA UPRAVA obvesča,
da je v teku vpisovanje
otrok v občinski otroški
vrtec v Gabrovcu za sol-
sko leto 1998/99. Zainte-
resirani starši se lahko
obrnejo na osebe občins-
kega vrtca v Gabrovcu do
vključno 31. januarja t. l.
Za vpis sta potrebna rojst-
ni list in potrdilo o ce-
pljenju.

URAD SINDIKATA
SLOVENSKE SOLE, Ul.
Carducci 8, tel./fax
370301, posluje vsak to-
rek in četrtek, od 16. do
17.30.

ČESTITKE

Danes praznuje naša
mama, nona in pranona
FRANČISKA FORAUS 90
let. Se na mnoga leta ji
želijo vsi, ki jo imajo radi.

MALI OGLASI

tel. 040-7796333

GeC TOURS priporoča:
EGIPT - DEZELA FARAONOV
+ KRIZARJENJE PO NILU
13.2. - 20.2., iz Ljubljane, hoteli 4*, ladja
5*, polni + pol penz., 1.200.000 lir;
KAPADOKIJA in EGEJSKI ZAKLADI
25. 4. - 2. 5., iz Ljubljane, hoteli 4*,
vstop v muzeje, takse, odlično
vodstvo, 1.330.000 lir.
TO NI VSE! - tel. 0038666-549588

GOSPA srednjih let, sta-
nujoča v Trstu, z avtom,
išče part-time zaposlitev
kot negovalka in pomočni-
ca starejši osebi. Telefoni-
rati ob uri kosila ali po 8.
uri zvečer na st. 825735.

PRODAM FIAT Punto
75 SX, letnik 1996 v odlič-
nem stanju. Tel.
0481/532038 od 13.30 do
19. ure.

ISCAMO VARUSKO za
osem-mesečnega otroka, 4
ure dnevno v popoldan-
skem casu. Pisne ponudbe
poslati na Primorski dnev-
nik, Ul. Montecchi 6 -
34137 Trst pod sifro
»otrok«.

SLOVENSKO STALNO
GLEDALISCE išče odrske-
ga delavca z opravljenim
vojaskim rokom. Tel.
632664/5.

DOMACE rumene buče
in krompir prodam. Tel.
(0481) 78125.

DRUSTVENA PRO-
DAJALNA na Opcinah
išče mesarja. Tel. na st.
213274.

AVTOKAROSERIJA in
avtomehanična delavnica
Gustin na Opcinah išče re-
snega in izkušenega avtok-
leparja. Tel. 040/214522.

SALAMON V RUPI je
odprl osmico. Ljubitelji do-
bre kapljice so obvesčeni.

V LONJERJU imata
osmico Marija in Fabio
Ruzzier. Tocita belo in čer-
no vino, poskrbljeno je za
prigrizek.

V MEDJE VASI st. 16
imata odprto osmico Wal-
ter in Nadja.

OSMICO ima v Ric-
manjih Berto Pregarc. Toci
belo in črno vino.

OSMICO je v Dolini od-
prl Pepi Sancin (Sarnek).
Toci belo in črno vino.

PRISPEVKI

Ob 8. obletnici smrti Al-
bina Grgica daruje družina
50.000 lir za bazovsko
cerkev.

V spomin na Sergia Cer-
nivca darujeta družini
Turk in Gregori 50.000 lir
za Center za rakasta obo-
lenja.

V spomin na Mitjo Pre-
sla daruje družina Kriz-
mancić 50.000 lir za TPK
Sirena in 50.000 lir za Sk-
lad Mitja Cuk.

V spomin na Vinka
Sirka darujeta Grozdana in
Niko Kosuta 30.000 lir za
KD Vesna.

V spomin na Vinka
Sirka darujejo Marija, Boris
in Ljubo Kosuta 30.000 lir
za KD Vesna.

V spomin na Nina Ste-
fancića darujeta Pino in
Eda Sedmak 20.000 lir za
MPZ Vesna.

V spomin na Marijo Bo-
gateg darujeta Pino in Eda
Sedmak 20.000 lir za MPZ
Vesna.

Anna Breclj (Barkovlje)
daruje 20.000 lir za vzdrže-
vanje kriskega spomenika
padlim v NOB.

Namesto cvetja na grob
Vinka Sirka daruje Srečko
Sedmak (Devinscina)
30.000 lir za vzdrževanje
kriskega spomenika pad-
lim v NOB.

V spomin na Vinka
Sirka daruje družina Her-

mana Svetlica 50.000 lir za
vzdrževanje kriskega spo-
menika padlim v NOB.

V spomin na moza
Vinka daruje žena Mari z
družino 150.000 lir za vz-
drževanje kriskega spome-
nika padlim v NOB.

Namesto cvetja na grob
Vinka Sirka darujeta Bino
in Eda 20.000 lir za vzdrže-
vanje kriskega spomenika
padlim v NOB.

V spomin na Viktorja
Sedma darujeta Bino in
Eda 20.000 lir za vzdrže-
vanje kriskega spomenika
padlim v NOB.

V spomin na pokojne
(Col 20) daruje Marta
50.000 lir za Skupnost
Družina Opcine.

Zvesta bralka daruje
20.000 lir za Knjižnico
Pinko Tomazič in tovarisi.

Zapustila nas je naša
draga

Paola Vattovaz vd. Felician

Zalostno vest
sporočajo hci
Ornella, zet Livio,
vnuki Fabio in
Grazia z Lucianom,
pravnuki Marco,
Pamela in Michele

Posebno se zahvaljujemo
osebju hitre pomoči 118.

Pogreb bo jutri, 29. t.
m. ob 10. uri iz mrtvašni-
ce v Ul. Costalunga v
boljunoski cerkev.

Boljunec,
28. januarja 1998

Za zmeraj bos ostala v
mojem srcu

tvoj Marchetto

Po kratki bolezn nas je
v 74. letu starosti zapustil
naš dragi

Federico Leghissa

Zalostno vest
sporočajo žena
Marta, sestra Vida in
Slava in drugo
sorodstvo

Pogreb bo danes, 28. t.
m. ob 14. uri v kapeli na
sesljanskem pokopališču.

Sesljan,
28. januarja 1998

Ob smrti dragega oče-
ta izrekata svojemu pe-
vcu oziroma članu Mariju
iskreno sozaljje

KD Skala
in GZ Skala

28. 1. 1994 28. 1. 1998
Stiri leta so minila
odkar je tragično preminil

Saško Ota

Njegov lik in njegovo
delo sta ostala za vedno v
naših srcih

PD Slovenec

Boršt, Zabrezec,
28. januarja 1998

OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo

OSMRNICE, OKVIRJENE OGLASE, MALE OGLASE, ČESTITKE

in naspošno vsa obvestila v uredništvu Primorskega dnevnika
v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu 040/7796333

ZURNIKOM:

od ponedeljka
do sobote od 10. do 15. ure

JEZIK / PRIROČNIK NADE PERTOT

Pomagajmo si sami, krepimo si zavest

Nadvse koristno in nazorno pomagalo za vsakogar

V zbirko knjig, ki jih je Goriska Mohorjeva družba predstavila za leto 1998, spada tudi izredno zanimiv in koristen jezikovni priročnik Nade Pertot Pomagajmo si sami. Knjiga je izšla konec preteklega leta in je od tedaj doživela velik uspeh med bralci. Postala je tako v decembrskih prazničnih dneh najbolj kupovana knjiga v Tržaški knjigarni, kar daje misliti, da je avtorica izpolnila osnovni namen, ki si ga je zastavila pri pisanju dela. V spremni besedi si namreč Nada Pertot zeli, da bi bila knjiga v pomoč vsem, ki ljubijo in spoštujejo slovenski jezik. Priročnik je obenem nastal v upanju, da bo lahko služil »predvsem tistim, ki so prav zaradi poznavanja slovensčine v javnih službah, a zgubljajo kdaj tla pod nogami zaradi nenehnega vpliva italijanske in zaradi občutka, da se ne morejo zaneesti na znanje, ki so si ga pridobili v soli.«

Nada Pertot se s slovenskim jezikom poklicno ukvarja že od mladih let. Kot profesorica slovensčine in nato kot ravnateljica se je vse življenje posvečala materinemu jeziku, svoje jezikovne razprave pa je vrsto let objavljala najprej v Katoliškem glasu, zatem v Novem glasu, sodelovala pa je tudi s slovensko radijsko postajo pri deželnem se-

dezu RAI Trst A. V vseh teh letih je avtorica spremljala zavest, da »slovenski jezik označuje našo narodno pripadnost in korenine, iz katerih smo zrastle in se rastemo«, vendar se prevečkrat »utapljam v tujem morju«. Zamejski Slovenci smo pod hudim vplivom italijanskega jezika, živimo namreč v okolju, kjer gospoduje italijanski tisk in govorjena beseda, Slovenijo pa preplavljajo osrednje ljubljanske naracije in različni žargoni. Slovenski jezik sibijo se druge zlorabe: prevelika ohlapnost in površnost, nenehno spreminjanje že

ustaljenih pravil in besedil, zmalicena in vse bolj izumetničena govorjena beseda. Vse to postavlja pod vprašaj našo narodno identiteto, saj je Nada Pertot prepričana, da je materin jezik ogledalo naše notranjosti. Če je naš jezik načet, potem je tudi naša notranjost načeta.

Jezikovni priročnik Pomagajmo si sami ima prav to nalogo, da nudi pomoč vsem, ki se kdaj znajdejo v težavah in si želijo svoje znanje osvežiti. Sestavljen je iz treh večjih sklopov: v prvih dveh govori avtorica o napakah, ki so se vztrajno zasidrale v naše

vsakdanje življenje, v tretjem pa vzame v pretres nekatera skladenska in oblikoslovna pravila. Priročnik prav gotovo odlikuje velika nazornost. Ob najmanjšem dvomu lahko bralec pregleda bogato kazalo in poišče enoto s primerom in pojasnilom. Nada Pertot je pri posameznih vsebinskih enotah lepo in preprosto predočila jezikovna pravila, obogatila jih je še s primeri iz vsakdanje rabe.

V svoji spremni besedi citira avtorica pisatelja Claudia Magrisa, ki je v svojem najnovejšem delu Microcosmi (Garzanti, 1997, str.111) zapisal: »Pravilnega izražanja ne more biti brez moralne jasnosti in poštenja. Do mnogih nesramnosti in predrznih izsiljevanj prihaja tudi, ko se mrcvarita slovnica in sintaksa. ...Kdor spoštuje jezik, spoštuje resnico. Krepi si življenje, stoji trdnje na lastnih nogah in se lahko kreta bolj sproščeno in uživa, kar mu nudi svet.« Jezikovni priročnik Nade Pertot je nastal prav iz spoštovanja in ljubezni do materinske, z njim je avtorica dala pomemben kulturni in narodni doprinos, v zavesti, da je pravilno izražanje neizpodbiten pogoj za učinkovito medsebojno sporazumevanje, obenem pa spoštovanje dediščine naših prednikov in krepitev lastnega jaza.

(nek)

MILAN / MESEC PO STREHLERJEVI SMRTI

Zaživel novi Piccolo Teatro

Uspeh otvoritvene predstave

Dober mesec po njegovi smrti so se Strehlerjeve sanje le uresničile: novo milansko gledališče Piccolo Teatro, za katerega se je boril dolga desetletja, je le odprlo vrata občinstvu in na otvoritvenem večeru tudi zelo številnim gostom. Kot je izbral se Giorgio Strehler, je novi Piccolo zazivel z Mozartovo opero Così fan tutte. Rezijo je že skorajda dodelal sam Giorgio Strehler (na sliki prizor z vaje, ki jo je vodil režiser), po njegovi smrti pa so uprizoritev pripravili njegovi sodelavci. Tudi datum je določil Strehler: 26. januar, ker je prav na ta dan leta 1790 Mozart predstavil opero na Dunaju.

Tudi izbiro opere za odprtje novega teatra, namenjenega predvsem gledalski umetnosti, je obrazložil Strehler, rekoč, da nikakor ne sme omejevati namembnosti tako težko pridobljene strukture. Občinstvo je na premierni uprizoritvi njegovo odločitev in izvedbo nagradilo z navdušenim aplavzom, ki ga je sicer nekoliko zameglilo spoznanje, da glavnega akterja na večeru

ni. Vsekakor so se Strehlerju z udeležbo na otvoritvenem večeru posthumno poklonili številni njegovi prijatelji in nasprotniki: podtalno, vsaj na svečanem večeru, se namreč že bje bitka za upravljanje nove strukture, saj tako milanski občinski svet kot predvsem dezela Lombardija zagovarjata stališča, da Piccolo Teatro sodi ozko »v zakup Milana«, medtem ko je Strehler stalno zagovarjal avtonomijo gledališča, v kar vodi tudi predlog Walterja Veltronija o »vseitalijanskem pomenu milanskega gledališča«.

Otvoritveni večer pa je bil seveda predvsem namenjen Mozartovi glasbi, dirigiral je Jon Marin, ogledu nove gledališke strukture in seveda spominu na Giorgia Strehlerja. Zato je ob polemikah glede bodočnosti teatra slo v ozadje tudi rivalstvo med Strehlerjevo ženo Andreo Jonasson in Maro Bugni, partnerico režiserjevih zadnjih let (obe sta se udeležili otvoritvenega večera). Prevladalo je predvsem zadovoljstvo, da se je Strehlerjeva trdovratna želja le uresničila.

LOS ANGELES / LAHKA GLASBA

Podelili nagrade American Musical Awards za leto '97

LOS ANGELES - V nedeljo so podelili nagrade najbolj uspešnim glasbenikom, pevcem in skupinam, ki so v minulem letu prodali največ plošč. Kot je že običaj, so upoštevali celo vrsto kategorij. Posebno nagrado so tokrat dosodili Franku Sinatru, slavnemu pevcu, znanemu kot »the voice«, ki pa je očitno precej bolan, saj je nagrado v njegovem imenu dvignila njegova hči Nancy. Med predstavniki priljubljene kategorije pevcev soul, rhythm in blues glasbe so nagrado American Mu-

sical Award za leto '97 dosodili Mary J. Blige za album Share my World (na sliki nagrajenko obkrožajo člani skupine Wu Tang Clan, f. AP), med skupinami pa je nagrado prejel ansambel Boys 11 Men. V kategoriji latinskoameriške pesmi se je an prvo mesto prebil Julio Iglesias, ki se je iz Španije že pred leti preselil v ZDA, kjer izredno uspešno nastopa. In še kategorija country glasbe: v tej, v ZDA izredno priljubljene zvrsti, so tokrat slavili člani skupine Alabama.

Pretoki in Dileme zgodovinopisja

Pred dnevi je izšla nova številka revije Pretoki (sicer se z letnico 1997) z naslovom Dileme zgodovinopisja. Revija je tokrat tematsko razčlenjena, kar je seveda odvisno od prejetih prispevkov. O dilemah slovenskega zgodovinopisja piše Branko Marusic, ki v daljšem prispevku analizira usmeritve slovenskih zgodovinarjev v času pred in po osamosvojitvi Slovenije. Esey dokazuje, kako se je slovensko zgodovinopisje že pred osamosvojitvijo Slovenije oddaljilo od »uradnih standardov« in se potem razvilo v različne smeri. O se vedno zgoči tematiki istrskih beguncev piše Sandi Volk, bolj krajje obarvan pa je prispevek NOB v Pevni Vilija Princića, v tej goriski vasi so namreč postavili prvi tovrstni spomenik v zamejstvu.

Drugi sklop revije zapolnjujeta studij Suzane Pertot in Silvine Schiavi Fachin o problemih medkulturne vzgoje in to tudi s posebnim primerom Benecije. V literarnem delu objavljata prozna prispevka Marij Cuk in Aldo Rupel. Revija se zaključuje s prispevki iz likovne umetnosti. Pavel Petrić, Vladimir Klanjšček, Jasna Merku in Rado Jagodić objasnjujejo v krajših prispevkih svoj odnos do Spacala in njegove umetnosti.

Revija Pretoki je namenoma zelela biti revija za esejistično, umetniško in kritično pisanje. To po svoji vsebini tudi je, srečuje se s težavami, kot so se doslej vse podobne revije v zamejstvu. Redno izhajanje namreč zahteva večji krog sodelavcev, ki se ukvarja z esejističnim in literarnim pisanjem. Avtorji se raje odločajo za samostojne knjige, ali pa za objave v osrednjih slovenskih strokovnih in literarnih revijah. Revija kot sola pisanja pa predpostavlja delo in zanimanje mlajših piscev, njihovo število je v zamejstvu omejeno. Nekoliko lažje je s publicističnim in izrazitejšim novinarskim pisanjem. Kljub omenjenim težavam želijo Pretoki ohraniti možnost za zahtevnejše pisanje in objavljanje. Seveda ni nepomemben odziv bralcev, ki sežejo po tovrstnem citivu.

Revijo Pretoki izdaja kulturna zadruga Maja iz Gorice (ul. Brass 20 - tel. 33288), v sodelovanju z goriskim Kulturnim domom in odborom za kulturo pri SKGZ. Zainteresirani novejšo številko revije Pretoki lahko dobijo v Katoliški knjigarni ali pa v uradu Kulturnega doma v Gorici, v Trstu pa v Tržaški knjigarni.

RIM / LIKOVNA UMETNOST

Umrli Mario Schifano, inovator in romantik

V ponedeljek je v Rimu umrl Mario Schifano, eden najvidnejših sodobnihitalijanskih likovnih umetnikov. Rodil se je leta '34 v Libiji, umetnosti se je začel posvečati že v letih '50 v Rimu, vendar pretežno kot restavrador starih umetnin. Že v letih '60 pa je zaslovel kot zelo svojstven in za tisto obdobje inovativen umetnik, saj je uporabljal neobčajne materiale, na primer pleksiglas. S Francom Angelijem in Tanom Festo so ga uvrstili v »drugo rimsko solo« oz. v »solo Trga del Popolo«. V tistih letih se je veliko družil z drugimi umetniki, na primer z literati, odsel pa je tudi v ZDA, kjer je imel uspeh, vpliv tedanje ameriške sole pa je opaziti v njegovih delih, saj so mu tudi rekli italijanski Warhol. Vsekakor pa je bil Schifano nadvse originalen in svojstven umetnik novega vala, ki so ga povsod izredno cenili.

ZDA / V VČERAJSNJEM INTERVJUJU ZA TELEVIZIJSKO MREŽO NBC

Za Hillary Clinton je afera »sexygate« samo zarota republikanske desnice

Žena ameriškega predsednika je mirno, sproščeno in prepričljivo branila svojega moža

NEW YORK - Za ameriško »First Lady«
Hillary Clinton je spolni skandal, s katerim poskušajo politično uničiti njenega moža, zarota ameriške desnice, tako da bo moral nekdo plačati, ko bo resnica prisla na dan. »Pristala sem na intervju, ker ljubim svojega moža in vanj verjamem in ker ljubim in verjamem v Ameriko.« Glavna Clintonova zaveznica je včeraj stopila na prizorišče in z zobmi ter nohti branila svojega moža, ki ga obtožujejo, da jo je varal z 21-letno pripravnikinjo in da je dekle naskočil, najpoda lažno prisego. S sarmom in eleganco je bila Hillary v zobeh Matthea Lauerja, novinarja televizijske mreže NBC. Sproščena in brez zadrege kljub napetosti

zadnjih dni je obtožila republikansko desnico, da je dala zeleno luč Kennethu Starru, »politično motiviranemu sodniku«, za »obrekovalno kampanjo«, s katero »hoče izničiti rezultate dveh volitev«. Prva ameriška dama je svoje obtožbe podkrepila z navajanjem, kako so Starr, velikega inkvizitorja v aferi Whitewater izbrali trije sodniki, ki jih je imenovalo skrajno desno republikansko krilo. »Prav ti trije sodniki so mu sredi januarja poverili mandat, da v vse smeri raziskuje zadevo Lewinsky.« Pravosodna ministrica Janet Reno je morala preiskavo le pooblastiti, ker bi jo v nasprotnem primeru obtožili, da ovira tok pravice.

»First Lady«
je spregovorila Ameriki le nekaj

ur pred Clintonovim pomembnim govorom o položaju v državi, ki ga je imel ponoči v Kongresu. Njen poseg je sovpadal s pravim plazom novic in lažnih novic, ki so butale ob Belo hiso. Dallas Morning News je tako včeraj demantiral predvčerajšnjo vest, da se Kenneth Starr že pogaja s kronsko pričo, ki naj bi Clintona in Monico Lewinsky zalotila pri intimnem odnosu.

»To mrzlično iskanje govorice se samo po sebi napaja. Že leta sem v politiki, tako da sem se naučila, da se je v takih primerih najbolje ustavi, zajeti sapo in počakati, da resnica pride na dan.« Novinar NBC je Hillary postavil vsa vprašanja, ki bi jih dal clovek s ceste. Kako je reagirala, ko je izvedela za skandal, je o njem govorila z možem, je poznala Monico? Spomnil jo je na zadevo Gennifer Flowers, ki je pred šestimi leti na podoben način kot sedaj ogrozila prvo Clintonovo volilno zmago. Takrat je Hillary Clinton pred televizijskimi kamerami priznala, da ji je možovo obnašanje včasih »povzročilo bolečino«. Včeraj paje dejala, da ne čuti bolečine, ker je s svojim možem poročena že 22 let, tako da je že dolgo od tega, ko je razumela, da sta v zakonu pomembni le dve osebi, ki se razumeta, sprejemata in vzajemno ljubita.

Hillary je spregovorila o tistem jutru, ko je z reportažo Washington Posta izbruhnil skandal. Povedala je tudi, zakaj je

tako mirna, saj je v teh letih preživela že toliko neviht. »V teh letih so nas obsodili že vsega, tudi umora.« O celotni zadevi je na dolgo govorila tudi s hčerko Chelseo, ki je bila na to že pripravljena od 16. leta. Hillary ne izključuje, da je kdaj videla Monico Lewinsky, a se tega ne spominja, »ker za nas dela ogromno mladih«. Glede daril, ki naj bi jih Clinton dal temu dekletu, je Hillary mnenja, da jih je morda tudi dal, ker je darežljiv, tako da bi si snel kravato, ce bi komu ugajala. »Ljubim svojega moža, kot ljubim in verjamem v Ameriko,« je zaključila svoj poseg Hillary Clinton.

Njen intervju je bil kot

kaze uspešen, saj je pričel celo investitorje na Wall Streetu, kjer je borzni indeks poskočil, dolar pa se je okrepil. Clintonovi so torej dobili prvo rundo. Sedaj vsi čakajo, kaj bo Monica Lewinsky povedala sodniku Kennethu Starru. Včerajšnje zaslišanje so ponovno odložili, ker se odvetnik Lewinskyjeve še vedno pogaja s Starrom. Vsekakor pa je odvetnik Ginsburg povedal, da tako on kot Lewinskyjeva nočeta, da bi bil Clinton ob predsedniško funkcijo. Kaj to pomeni, se ni jasno. Vsekakor pa je zelo zanimivo, da so v celotni zadevi republikanci skrajno previdni in skandala ne obešajo na veliki zvon.

Franjo Tudjman tudi o odnosih s Slovenijo

ZAGREB - Hrvaški predsednik Franjo Tudjman je na skupnem zasiedanju obeh domov hrvaškega parlamenta spregovoril o razmerah v državi v minulem letu. Tudjman je poudaril, da si je treba v odnosih s Slovenijo prizadevati za skorajšnjo rešitev vseh odprtih vprašanj, kar je v interesu obeh držav in glede katerih potekajo že daljši pogovori. V primeru, da državi ne bosta dosegli dvostranskih sporazumov o neresenih vprašanjih, utegne Hrvaška po njegovih besedah zahtevati mednarodno arbitražo.

Rusija postavlja pogoje

DUNAJ - Rusija je zvezi NATO postavila pogoje za razorožitev na svojem ozemlju. Moskva bo zmanjšala obseg svojih vojaških struktur, ce se ne bo spremenilo ravnoesje konvencionalnega orožja, je na seminarju OVSE, ki poteka na Dunaju, poudaril načelnik generalstaba ruske vojske Anatolij Kvasnin. Poleg tega na ruskih mejah ne smejo biti stalno nameščeni orožje in enote, je zahteval general v govoru pred visokimi vojaškimi predstavniki 54 držav članic OVSE. Napovedal je se, da bo Rusija do leta 2000 število svojih vojakov zmanjšala za 600.000 na 1,2 milijona.

Westendorp zahteva zasedanje v Banja Luki

BANJA LUKA - Visoki civilni predstavnik za BiH Carlos Westendorp je zahteval, da sobotno zasedanje parlamenta Republike srbske, na katerem bo zaprisežlo novo vodstvo bosanskih Srbov, poteka v Banja Luki in ne v Tesliću, kot je predlagal predsednik parlamenta, član ultranacionalistične Demokratske stranke, Dragan Kalinić. Westendorp, ki se je sesel s predsednico Biljano Plavšić, je pojasnil, da gre predvsem za praktične in varnostne razloge.

Turčija zahteva enako obravnavo pri vstopu v EU

BONN - Turčija vztraja, da jo EU obravnava enako kot pet vzhodnoevropskih držav, ki jim je EU že ponudila pridružitvena pogajanja, je po pogovoru z nemskim kolegom Klausom Kinkelom povedal turški zunanji minister Ismail Cem. Pojasnil je, da je bila njegova država decembra lani v Luksemburgu »diskriminirana«
s strani držav članic EU. Zato Ankara pričakuje, da bodo članice evropske petnajsterice na prihodnjem vrhu unije junija v Cardiffu to popravile.

Demonstracije v Franciji za krajši delovni teden

PARIZ - Ob začetku parlamentarne razprave o skrajšanju delovnega teden je v več francoskih mestih demonstriralo na tisoce ljudi, ki so pozvali k uvedbi 35-urnega delovnega tedna in odločnemu boju proti brezposelnosti. Francoski parlament bo najmanj do četrta prihodnji teden razpravljal o okvirnem zakonu, s katerim namerava vlada uveljaviti 35-urni delovni teden, vendar sele po letu 2000.

ALBANIJA

V Tirani v zasedi ubit italijanski podjetnik

TIRANA - Včeraj so v tiranski predmestni četrti ubili in oropali 24-letnega italijanskega podjetnika Stefana Rossija, ki je lastnik dveh obratov za izdelovanje cevčev Rossi Sport v Tirani in v abruškem Mościano Sant' Angelo. Rossi se je z banke s plačami za delavce vračal v svojo tiransko tovarno, ko ga je napadla s kalasnikovimi oboroženimi skupina. Policija je na kraju napada našla vojaške uniforme in ročne bombe, izsledila pa je že stiri sumljive osebe in jih priprla.

IRAK / ZAPLET UNSCOM

ZDA pripravljene tudi same vojaško kaznovati Bagdad

Albrightova danes potuje v Evropo

WASHINGTON, BAGDAD - Kljub temu da se ameriški predsednik Clinton ubada z najnovejšim spolnim skandalom, ki je prizadel Belo hiso, pa washingtonska administracija nadaljuje s pripravami na vojaško kaznovanje Iraka, ki zavira inspekcije ekip zadolženih za nadzorstvo iraške razorožitve Unscm. Včeraj je neki visoki častnik Pentagona izjavil, da bo ameriški vojaški odgovor Iraku »odločen in rusilen«. Ameriška državna sekretarka Madeleine Albright bo že danes odletela v Evropo, da bi zavezniške prepricala v neodložljivost vojaškega kaznovanja. V Londonu z britanskim zunanjim ministrom Robinom Cookom ne bo imela težav, ker tudi Velika Britanija podpira zamisel o vojaškem kaznovanju. Tezave bodo v Parizu, ker Francija kot kaže nasprotuje uporabi sile. Proti vojaškemu posegu je tudi Rusija, ki ji je novembra uspelo prepričati podoben vojaški zaplet.

Tokrat pa je položaj težji, ker je zaradi ameriške odločnosti tudi Rusiji zmanjkalo maneverskega prostora. V Washingtonu namreč poudarjajo, da so pripravljeni tudi sami napasti Irak, ko bi drugi temu nasprotovali. Moskva se seveda vseeno trudi, da bi preprečila spopad. V mirno rešitev upa tudi generalni tajnik OZN Kofi Annan, ki pa navaja, da ta ne bo uresničljiva, ce Bagdad ne bo pokazal večjega razumevanja in pristal na inspekcije Unscma.

NEMČIJA / PISMO ŠKOFOM

Za papeža družinske posvetovalnice ne smejo izdajati potrdil

Ženske lahko prekinejo nosečnost le po izdaji potrdila posvetovalnic

VATIKAN - Vatikan je včeraj v celoti objavil papeževo pismo nemskim škofom, v katerem jih poziva, naj katoliške družinske posvetovalnice ne izdajajo več potrdil, ki na podlagi nemške zakonodaje ženskam omogočijo, da splavijo v prvih dvanajstih tednih nosečnosti. V pismu pa papež vseeno poziva nemško Cerkev, naj bo »uspešno prisotna pri nudenju posvetovalne pomoči ženskam v stiski«. Papež priznava katoliškim družinskim posvetovalnicam pomembno vlogo v obrambi življenja in jih poziva, naj bodo z vsemi razpoložljivimi sredstvi ob strani ženskam v stiski. Istocasno

pa te posvetovalnice ne smejo več izdati potrdil o opravljenem posvetovalnem delu, ker s temi potrdili lahko ženske splavijo, kar je v nasprotju s cerkvenim naukom.

To pismo je bilo že dalj časa najavljeno, tako da so se pred včerajšnjo objavo vse nemške stranke katoliške skofe pozvale, naj prepričijo, da bi se katoliška Cerkev umaknila iz državnih družinskih posvetovalnic. Teh je v Nemčiji 1.600, od teh jih Caritas upravlja kakih 260. Včerajšnje pismo je kritiziral tudi svet evangelicne Cerkev, ker to ne koristi enotnosti vseh kristjanov.

SOLE / PRVI PODATKI O VPISIH ZA Š.L. 1998/99

V srednji šoli I. Trinko bo jeseni več dijakov

Na višjih šolah največ vpisov v industrijski zavod in licej

V prvih razredih nižje srednje sole "Ivan Trinko" bo jeseni več dijakov kakor letos. V šolskem letu 1998/99 se bo povečalo tudi skupno število dijakov, ki jih bo predvidoma 155 oziroma 21 več kakor letos. V Gorici se je v prvi razred nižje srednje sole Ivana Trinko vpisalo 45 učencev, ki bodo junija dokončali peti razred osnovne sole. Triintrideset jih bo prišlo iz osnovnih sol na območju goriskega didaktičnega ravnateljstva, dvanajst pa iz sol doberdobskega ravnateljstva. V prvi razred oddelka srednje sole v Doberdobu se je vpisalo 16 dijakov, točna dvakrat več kot letos, ko jih obiskuje 1. razred osem. Skupno bo tako v prvih razredih naše srednje sole 61 dijakov. Letos pa jih je 48.

Zanimiva je tudi primerjava med številom dijakov, ki bodo letos opravili malo maturo (40) in torej dokončali nizjo srednjo solo in številom vpisanih v prve razrede (61). Razlika je za celih petdeset odstotkov.

Podatki o številu dijakov na nizji srednji soli v šolskem letu 1998/99 so torej kar spodbudni, čeprav tudi v prihodnjih solskih letih ni pričakovati posebno številčnih razredov. Rahel porast vpisov pa kaže na to, da so najhujše posledice demografskega padca iz prejšnjih let sle mimo in da se bo stanje na srednji soli, tako kot se je že na osnovnih, nekoliko ustalilo.

V ponedeljek, 26. januarja, se je zaključil rok za vpis dijakov v prve raz-

Število dijakov na nižji srednji šoli »Ivan Trinko« 1997/98 in 1998/99

	šolsko leto 1997/1998			šolsko leto 1998/1999		
	1. raz.	2. raz.	3. raz.	1. raz.	2. raz.	3. raz.
Gorica	40	34	32	45	40	34
Doberdob	8	12	8	16	8	12
Skupaj	48	46	40	61	48	46

rede tudi na višjih srednjih šolah. Bralce in vse, ki jim je pri srcu utrip manjšine, vključno z usodo šolskega sistema, bodo prav gotovo zanimali podatki, kam se bodo usmerili letošnji mali maturanti oziroma dijaki tretjih razredov nižje srednje sole Ivana Trinko. Po neuradnih podatkih bo enintrideset dijakov nadaljevalo studij na višjih srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom, pet dijakov se je vpisalo na višje srednje sole z italijanskim učnim jezikom, preostali pa so lanja ne bodo nadaljevali in se bodo skušali zaposliti. Največ dijakov se je oddelilo za industrijski tehnični zavod (nekdanjo slovensko sekcijo zavoda "Galileo Galilei"), kjer bo v prihodnjem šolskem letu obiskovalo prvi razred deset dijakov, sledi klasični licej "Primož Trubar" z devetimi vpisi, drugi pa so precej enakomerno porazdeljeni med učiteljscem "Simon Gregorčič", zavodom "Ivan Cankar" in zavodom "Zigaja Zois". En dijak bo nadaljeval solanje na znanst-

venem liceju s slovenskim učnim jezikom v Trstu.

V prvih razredih slovenskih višjih srednjih sol v Gorici bo jeseni manj dijakov kakor jih je letos. Sicer pa so večja ali manjša nihanja pravza-

prav pogosta. Skoraj povsem pa je odmanjkal dotok dijakov iz Slovenije. Izjema je učiteljske - pedagoški licej, kjer so se v prvi razred prijavili tudi trije dijaki iz sosednje Slovenije.

KONCERT / JUTRI

Pianistka V. Perez

Mlada pianistka iz Venezuele Vanessa Perez bo jutri ob 20.30 nastopila v dvorani Kulturnega centra »L. Bratuž« na koncertu iz glasbene sezone »R. Lipizer«, ki bo tokrat izjemoma na sporedu v cetrtek in ne v petek. Perezova se je rodila v Caracasu leta 1975 in je komaj 11-letna nastopila kot solistka ob spremljavi Simfoničnega orkestra rojstnega mesta. Veliki dirigenti in pianisti so o njej izrazili zelo laskava mnenja. Jutri bo izvajala skladbe Beethovna, Schumanna, Chopina in Rachmaninova.

POKRAJINA / DANES V RAZPRAVI DVE RESOLUCIJI

Za ohranitev samostojnosti

Na dnevnem redu tudi imenovanje v komisijo za slovenske šole

Razprava o institucionalnih reformah in o z njimi povezano nevarnostjo odprave oziroma razkosanja goriske pokrajine bo odjeknila tudi v pokrajinskem svetu, ki se bo sestal danes ob 16. uri in, po potrebi, v ponedeljek, 2. februarja, ob isti uri. Na dnevnem redu sta dve resoluciji v zvezi z zaščito samostojnosti in enotnosti pokrajine: prvo je predložila Stranka komunistične prenov, drugo pa skupine desnosredinske opozicije (FI, CDU in NZ).

Na dnevnem redu je še nekaj pomembnih točk,

med drugim imenovanje dveh predstavnikov Goriske pokrajine v Deželno komisijo za slovensko solstvo, odobritev poravnav in dopolnil k statutu Pokrajine, odobritev pokrajinskega favnističnega načrta in razprava o resoluciji, ki jo je v zvezi s predlogom za depenalizacijo mamil predložila Severna liga.

Pokrajinski odbor je medtem na svoji zadnji seji osvojil resolucijo SKP v zvezi z rezmerami v mehiški provinci Chiapas, kjer je bilo 22. decembra v Actealu pobitih 45 ljudi. Resolucija pozi-

zitetni profesor Marko Pozzetto je več desetletij skrbno in zavzeto raziskoval to, kar je bil Fabiani naredil v sirnem avstrijskem cesarstvu in drugod v Evropi.

Svoje raziskovalno delo je zaključil in napisal monumentalno delo, ki je lani bilo tudi objavljeno v zajetni knjigi z naslovom Maks Fabiani - Vizije prostora. Opus tega našega velikega arhitekta bo prof. Marko Pozzetto orisal v Kulturnem domu v Gorici jutri, 29. januarja, s pričetkom ob 18. uri. Predstavil ga bo novinar Marko Waltritsch.

Predstavitelj sodi v okvir že tradicionalnih Srečanj z avtorjem, ki jih prireja upravni odbor Kulturnega doma v Gorici.

va občane, demokratične organizacije in verske skupnosti naj pridružijo svoj glas številnim obsodbam pokolov in pritisku na italijanske državne in evropske institucije. Izrecno se omenja 1. člen sporazuma o kooperaciji med Evropsko unijo in Mehiko, ki pogojuje gospodarsko sodelovanje s spoštovanjem človekovih in družbenih pravic. Prelihanje krvi nedolžnih je očitna kršitev teh pravic, zato Goriska pokrajina poziva italijanske in evropske institucije, da zamrznejo sodelovanje z Mehiko.

TRŽIČ

Izsledili so požigalca

Policijski organi v Trziču so že v ponedeljek prišli na sled moskemu, ki naj bi podtaknil ogenj v centru za priseljence v ulici Vecellio v Trziču in ki naj bi unicil tudi živo mejo, ki so jo zasadili pred omenjenim objektom. Slo naj bi za 55 let starega upokojenca. Drugih podatkov o osumljencu policijski organi niso sporočili. Med preiskavo na domu so policijski organi našli še nekaj lahko vnetljivega materiala, ki bi lahko služil za nove zazigalske podvige. Mozakarja so imeli pod nadzorom že po prvem požigu, v novembru, po zadnjem dejanju pa so konkretno ukrepali in zbrali dokaze. Ob prvem požigu je na objektu nastalo za okrog 30 milijonov lir skode, v nedeljo pa nadaljnih 10 milijonov. Oba dogodka sta povzročila med prebivalstvom veliko ogorčenje.

KINO

GORICA

VITTORIA 1 17.30-21.00 »Titanic«. Rez. James Cameron, igrata Leonardo Di Caprio in Kate Winslet.

VITTORIA 3 17.30-19.30-22.00 »L'avvocato del diavolo«. Al Pacino in Keanu Reeves.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »Tre uomini e una gamba«. I. Aldo, Giovanni e Giacomo.

PIREDITVE

V FEIGLOVI KNJIŽNICI se bo v ponedeljek, 2. februarja, ob 17. uri nadaljeval pravljnični cikel za otroke. Barbara Rustja bo tokrat pripovedovala o Mojci Pokrajculji, koroskega pisatelja Vinka Möderndorferja.

KD SOVODNJE vabi v soboto, 31. januarja, ob 16.30 v Kulturni dom v Sovodnjah na lutkovno predstavo Korenčkov palček. Nastopa Mladinska lutkovna skupina SKD Tabor z Opčin.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORISKO vabi clane, da se v maskah udeležijo pustoovanja v petek, 20. februarja, ob 17. uri v gostišču »Al fogolar« v Gaglianu pri Cedadu. Vpisovanje do srede, 11. februarja, pri poverjenikih in na sedežu društva.

RAZSTAVE

ARS GALERIJA vabi na odprtje razstave Robert Hlavaty - ob 100 letnici rojstva v petek, 30. januarja, ob 18. uri v Katoliški knjigarni. Govoril bo Milko Rener.

OBVESTILA

SPDG - SMUCARSKI ODSEK vabi clane društva, ki nameravajo tekmovali na 31. Zimskih športnih igrah v nedeljo, 1. februarja na Trbizu, da se cimprej prijavijo pri Marti tel. 22164.

KD SABOTIN sklicuje redni občni zbor danes ob 20. uri na sedežu društva v Stmavru.

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV obvešča, da zapade danes rok za prijave za letovanje na Kanarskih otokih. Prijave na sedežu in pri odbornikih.

PD RUPA-PEČ vabi clane in prijatelje na izlet na sneg v nedeljo, 15. februarja v Podkloster. Prijave: Tanja Kovic tel. 882285.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI - OBCINSKA 2, Ul. Garzarolli 154, tel. 522032

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU - AL REDENTORE, Ul. IX Giugno 36, tel. 410340

POGREBI

Danes: 11.00, Neda Fortis iz splosne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in 15. glavno pokopališče; 13.15, Giuseppina Peressini vd. Mazzuchin iz splosne bolnišnice v Zagaj.

Sezonsko znižanje s popusti od 30% moška oblačila ul. Carducci 24 tel. 537561

NOVICE

Na županstvu razstava o Celovcu

V vezi goriskega županstva bodo danes ob 18. uri odprli fotografsko in informativno razstavo o Celovcu. Razstava sodi v okvir sodelovanja med pobratenima mestoma in bo ponudila informacije o turističnih, kulturnih in naravnih zanimivostih koroskega mesta. Na ogled bo do srede februarja. Odprtja se bo udeležila delegacija iz Celovca, ki jo bo vodil podžupan Siegbert Metelko, navzoč bo tudi avstrijski konzul v Trstu Artur Schuschnig.

Matematika in demokracija

V knjigarni "Ascoli" v istoimenski ulici pričenjajo danes nov cikel srečanj z znanimi pisci in kulturniki. Ob 18.45 bo v knjigarni srečanje z univerzitetnim profesorjem Piergiorgiom Odifreddijem na temo Matematika in demokracija. Profesor Odifreddi poučuje logiko matematike na Univerzi v Turinu, sodeluje z znanimi časopisi in revijami, v Trstu pa z znanstveno raziskovalno ustanovo SISSA.

Matematika in demokracija

TV Primorka bo danes ob 18.30 v tedenski oddaji Med Soco in Nadižo oddajala pogovora z Alešem Doktoričem o ciklu filmov "Črna vala", ki jih bodo vrteli v Kulturnem domu, in z dijakinjami sole Ivana Trinko o solidarnostni akciji za pomoč prebivalstvu, ki ga je prizadel potres v Umbriji.

Nocoj skupščina Zelenih

Zeleni v Gorici sklicujejo nocoj ob 21. uri na sedežu v Ul. Formica 3 skupščino članov. Na dnevnem redu so poročila glasnika združenja zelenih in svetovalskih skupin na gorški občini in pokrajini, program za leto 1998, volitve novega glasnika, blagajničarja in delegatov za deželni zbor.

PROSTA CONA / PRVI DAN "NALAGANJA" NA KARTICE

Po cele ure v vrsti za bencin

Tisoči avtomobilistov navallili na izpostavi v Gorici in Trziču

Avtomobilisti so včeraj množično navallili na dve zbirni mesti na goriskem sejmišču (na sliki - foto Bumbaca) in sedežu pristanske uprave v Trziču, kjer se je začelo razdeljevanje prvega dela letošnjega kontingenta bencina proste cone. Bencin proste cone letos "nalagajo" na kartice, ki se veljajo za deželni bencin. Prvi letošnji obrok znaša 490 litrov. Upravičenci ga bodo lahko izkoristili do 30. aprila, morebitne ostanke pa spet vnesli v skupni "kotel" in poredili med vse upravičence.

Že od zgodnjih jutranjih ur je nastala dolga vrsta, ki se kljub delovanju šestih računalniških terminalov na vsaki od dveh izpostav ni zmanjšala do večera. Povprečno je bilo treba čakati od dveh do treh ur. Izpostavi bosta delovali vsak delavnik neprekinjeno od 8.30 do 18.30 (ob sobotah do 12.30). Upravičenci morajo prinesiti s seboj kartico za deželni bencin in avtomobilsko knjizico, potrdilo o vplačilu zavarovalnine ter vozniško dovoljenje.

Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

Sreda, 28. januarja 1998

gospodarstvo in finance

Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

SLOVENIJA / PROIZVODNJA

Na letni ravni 8-odstotna rast, na mesečni pa upadanje

LJUBLJANA - Po se vedno zacasnih podatkih so industrijska podjetja v Sloveniji v enajstih mesecih lanskega leta izdelala za osem odstotkov vec industrijskih izdelkov kot v enakem obdobju leta 1996. Obseg industrijske proizvodnje je bil novembra lani sicer za osem odstotkov nad povprecjem leta 1996, za poldrug odstotek vecji glede na november 1996, v primerjavi z lanskim oktobrom pa manjsi za 3, 2 odstotka.

Stevilo zaposlenih se v industrijskih podjetjih zmanjsuje: novembra je v tej dejavnosti delalo 208.429 oseb, kar je za 566 oseb manj kot oktobra.

Med 17 podroci se je proizvodnja v prvih enajstih mesecih lanskega leta povecala v desetih. Najvecje povecanje, in sicer za 19, 1 odstotka, so zabeležili v proizvodnji usnja in usnjenih izdelkov, medtem ko je pri oskrbi z elektriko povecanje znašalo 10, 1 odstotka. Najbolj pa se je v prvih enajstih mesecih lani zmanjšala proizvodnja vozil in plovil (za 17, 6 odstotka).

BANČNIŠTVO / BOJ ZA PREVLADO V FURLANJI

Videmska Banca Popolare morda že v naslednjih dneh pod novo »streho«

Za nakup več kandidatov - Kmalu srečanje upraviteljev treh deželni ljudskih bank

Vse kaže, da je ob tem koncu stolletja in tisočletja Furlanija postala pravo lovišče za vse tiste italijanske in tuje banke, ki si želijo dobesedno požreti zelo uspešne majhne banke deželnega značaja. Po potresu, ki je hudo prizadel Furlanijo pred nekaj več kot dvajsetimi leti, so si furlanski podjetniki zelo opomogli in ustvarili zelo razvito in sodobno malo in srednjo industrijo in obrt. Pred potresom je kar 40 odstotkov dohodka v tej deželi prihajalo od kmetijstva. Dandanes ti dohodki dosegajo le nekaj odstotkov, največ od zelo donosnega vinogradništva. Ljudje delajo v tovarnah in delavnicah, v velikem številu samostojno. Dodatni zaslužek dobijo na se vedno obdelani kmetiji.

Zaradi visokih dohodkov so tu zelo uspele tudi banke. Ker je naglo porasel izvoz, so v deželo tik onkraj slovenske meje prisle tudi velike italijanske banke in tu odprle svoje podružnice. Kmalu so ugotovile, da

se posli izplačajo in pričele so odkupovati majhne krajevne banke. »Majhna« je bila tudi več kot sto let stara Banca del Friuli v Vidmu s svojimi 100 podružnicami. Kupila jo je Banco Romagnolo iz Bologne, bolj znana kot Rolo. Sledil je nakup 25-odstotnega paketa delnic videmske hranilnice Crup s strani hranilnice Cariverona. S tem nakupom si je velika banka v Veroni pridobila nadzor nad vodenjem te furlanske banke. Cariverona je sicer nekaj let kasneje prisla z nakupom 28-odstotnega paketa delnic tudi v Trzasko hranilnico, ki ima 50 podružnic. Ustvarila je holding s podobno banko v Turinu in je svoje poslovanje razširila na vso severno Italijo.

V deželi je se pred nekaj leti bilo devet ljudskih bank (banche popolari). Nekatere med njimi so pokupile večje banke od drugod. Iz te skupine so ostale le tri: Friuladria v Pordenonu, Ljudska banka v Vidmu in Ljudska banka v Cedadu. Slednja je pred

poldrugim letom sla v poslovno sodelovanje z Deutsche Bank, ki ima v Italiji kaksnih sto podružnic. S cedajsko ljudsko banko so ustanovili servisni center, ki mu obljublja v nekaj letih dvesto uslužbencev.

V zarišču pozornosti je sedaj ljudska banka Banca Popolare di Udine. Delničarjev je več tisoč. Njene delnice, ki so bile doslej kotirane po 12.000 lir ena, so kar na lepem poskocile krepko čez triindvajset tisoč lir. Za nakup celotnega ali vsaj večinskega paketa teh delnic se zavzemajo trije. Na eni strani bi jih rada kupila sorodna ljudska banka Friuladria v Pordenonu. Na drugi bi jih rada kupila že prej omenjena hranilnica Cariverona, ki naj bi na tak način dobila vodilno vlogo v Furlaniji. Imajo se nekaj ponudnikov. Prvi je ljudska banka iz Vicenze, drugi bolj močna Banca Antoniana Popolare Veneta iz Padove (ta je pred časom prevzela tudi Novo trzasko kreditno banko), tretja pa po vrednosti

in pomenu tretji bančni holding v Italiji, t.j. nova bančna skupina Intesa. Sele pred kratkim je nastala iz povezave med največjo evropsko hranilnico Cariplo iz Milana in katoliško Banco Ambroveneto iz Vicenze. V zadnjih dveh primerih ti banki že imata svoje podružnice v Furlaniji. Da bi si pridobile naklonjenost delničarjev ne igrata samo na visoko nakupno ceno. Obljublja, da bi vse svoje podružnice v Furlaniji združile v eno bančno skupino, ki bi bila samostojna po imenu, dejansko pa bi jo vodili iz Padove oziroma Milana.

Hudi boji so se pričeli pred nekaj meseci, nadaljujejo se v novem letu. V prihodnjih dneh naj bi se sestali upravitelji ljudskih bank iz Vidma, Pordenona in Ceda, ter skušali najti skupno besedo, pa čeprav so si bile doslej njihove izjave diametralno nasprotne. V viharju pa je predvsem ljudska banka v Vidmu.

Marko Waltritsch

DELOVANJE SGZ / SKUPAJ Z GZ NOVA GORICA

Obisk centra Bic v Gorici

Slovensko delegacijo je sestavljalo približno dvajset podjetnikov

Pred kratkim je Slovensko gospodarsko združenje iz Gorice v sodelovanju z Gospodarsko zbornico iz Nove Gorice organiziralo obisk tehnološkega centra (inkubatorja) BIC v Gorici za naše člane in podjetnike iz sirskega območja Slovenije. Delegacijo iz Slovenije, ki je stela okoli dvajset podjetnikov, je vodil direktor zbornice Rino Velikonja v spremstvu svetovalke Mirjam Božic. Za SGZ sta bila prisotna načelnik Zunanjetrgovinske sekcije Igor Cernic in direktor Igor Orel ter šest podjetnikov. Na srečanju je bil prisoten tudi direktor avtopostajališne družbe SDAG dr. Bruno Podbersig, direktor Združenja industrijcev dr. Flavio Flamio in predsednik Zveze obrtnikov Marco Giorgio Del Neri. Na sedežu BIC-a je vse skupaj sprejel direktor inž. Antonio Sfiligoi. Skupaj s sodelavcem Stefanom Tornellijem sta pri prisotnim obrazložila nastanek Centra in njegov namen. V tehnološkem centru BIC pomagajo podjetnikom, da razvijejo svojo podjetniško idejo z zelo nizkimi začetnimi stroški, s strokovnim svetovanjem, dajo na razpolago prostor pod zelo ugodnimi pogoji, nudijo vso pomoč pri sestavi prošenj za razne kredite pod ugodnejšimi pogoji in prispevke krajevnih institucij ter iz skladov EU. Ko podjetje premosti vse začetne težave in se uveljavi na tržistu, se preseli v svoje prostore izven Centra. Direktor Sfiligoi je ob koncu srečanja vsem prisotnim pokazal neko podjetje, ki je nastalo v Centru BIC in

razvilo proizvodnjo naprave, ki v nekaj minutah istočasno opravi vse analize vina. Na Združenju nudijo vse informacije v zvezi z delovanjem tehnološkega centra BIC.

Predavanje o davčnih novostih za kmetovalce

V okviru svojega delovanja pa si Gospodarsko združenje iz Gorice tudi prizadeva, da bi vse gospodarstvenike čimbolj kapilarno seznanilo z davčnimi novostmi, ki jih prinaša letosnji proračunski zakon in z njim povezani dekreti. S tem namenom je pred dnevi zelo uspešno priredilo predavanje o davčnih novostih za kmetovalce iz Steverjana in Krmina. Predaval je dr. Sergio Mogorovich, priznani gorški komercialist, ki je svetovalec SGZ. Stevilnim prisotnim kmetovalcem je v občinski sejni dvorani v Steverjanu podrobno opisal in razložil vse novosti, ki bodo na tem področju doletele kmetovalce od letos dalje. Kmetovalci bodo morali tudi plačevati davek na dodano vrednost IVA, uveden je deželni davek na dohodek IRAP in nesteto drugih manjših novosti. Prisotni so zelo pozorno spremljali razlaganje dr. Mogorovicha in mu ob koncu postavili več vprašanj, na katere je dr. Mogorovich natančno in jasno odgovoril. Ker je zanimanje veliko, bo SGZ organiziralo še več podobnih predavanj za vse vrste dejavnosti.

SDGZ / GOSTINSKA SEKCIJA

Marca izpopolnjevalno potovanje v Francijo

Gostinska sekcija pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju prireja po pozitivni izkušnji prejšnjih let izobraževalno potovanje v Francijo. Tokrat bodo gostinci in drugi od torca, 3. marca, do nedelje, 8. marca, obiskali vinorodne okolise Doline Loire. Trije intenzivni dnevi bodo namenjeni izobraževanju: ogledi najboljših kleti in restavracij, srečanjem s proizvajalci in gostinci ter pokušnji vin in značilne krajevne kuhinje. Udeleženci potovanja si bodo pri tem ogledali tudi naravne lepote in slovite gradove Loire ter imeli daljši postanek v Parizu. Let v Francijo in nazaj je predviden iz slovenskega letališča Brnik.

Vabljeni so v prvi vrsti gostinci, člani SDGZ in SGZ Gorica, udeleženci prejšnjih potovanj

v vinorodne okolise Francije (Bordeaux, Burgundija in Champagne) in Kalifornije (Napa Valley in Livermore), vinogradniki iz Brd in Krasa ter ljubitelji enogastronomskega turizma. SDGZ si obeta predvsem odziv operaterjev, saj Francija ima kaj pokazati na tem področju. Izredne strokovne izkušnje bodo lahko koristne zgled za vse gostince in proizvajalce, ki skušajo z novim pristopom in kakovostno ponudbo odgovoriti na nove potrebe, ki se porajajo na trgu.

Za podroben program obiskov, vpisnino in za druge informacije je na razpolago organizacijsko tajništvo SDGZ v Trstu. Kdor se želi prijaviti, naj čimprej pokliče v tajništvo na tel. 040 - 362949, saj je število mest omejeno.

NOVICE

Na severovzhodu države občutno višja rast BDP

BENETKE - BDP bo na področju Triveneta narasel veliko hitreje kot v ostali državi. tako Studijski center za severovzhod iz Benetk in Dunajski inštitu za komparativne ekonomske studije za leto 1998 za to področje napovedujeta 3, 2-odstotno rast, kar je precej več kot predvidevajo za celotno Italijo (2, 3%) in Evropsko unijo (2, 8%). Napovedi potrjujejo pozitivni trend iz zadnjih treh let. Kar zadeva industrijsko proizvodnjo, pa sta Tridentinsko in FJK zabeležila s 6 oziroma 6, 9-odstotno rastjo občuten napredek, medtem ko je bila ta rast po izvrstnih dosežkih sredi leta na koncu lanskega leta le 1, 4-odstotna.

Tudi nezaposlenost je v primerjavi z državnim povprečjem (12, 2%) veliko manjša in znaša 5, 4 odstotka, pri čemer je stopnja nezaposlenosti najnižja na Tridentinskem-Južnem Tirolskem (4%), v Venetu je 5, 3 odstotna, v FJK pa 6, 9-odstotna.

Avstrija leta 1997 zabeležila 1,3-odstotno stopnjo inflacije

DUNAJ - Maloprodajne cene v Avstriji so se leta 1997 v povprečju povišale za 1, 3 odstotka, potem ko so se v letu 1996 poskocile za 1, 9 odstotka, so na Dunaju sporočili iz centralnega statističnega urada. Nizjo stopnjo inflacije so lani med evropskimi državami zabeležile le še Svica (0, 5 odstotka), Švedska (1, 0 odstotka) in Finska (1, 2 odstotka). Decembra so cene v Avstriji na letni ravni tako kot že novembra v povprečju porasle za odstotek. Lani so se v Avstriji najbolj podražili kava v zrnju (plus 25, 6 odstotka), sadje (plus 15, 7 odstotka) in zelenjava (plus 7 odstotkov). (STA/APA)

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	27. JANUAR 1998	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1753,00	1788,00
	nemška marka	977,00	997,00
	funt šterling	2905,00	2960,00
	švicarski frank	1200,00	1230,00
	belgijski frank	46,83	48,83
	francoski frank	289,00	299,00
	danska krona	254,00	264,00
	norveška krona	233,00	243,00
	švedska krona	218,00	228,00
	kanadski dolar	1200,00	1240,00
	portugalski eskudo	9,14	10,04
	nizozemski gulden	860,00	885,00
	avstrijski šiling	137,80	142,30
	španska pezeta	11,12	12,22
	grška drahma	5,92	6,72
	irski šterling	2438,00	2518,00
	japonski jen	13,50	14,40
	avstralski dolar	1143,00	1213,00
	madžarski florint	7,00	9,00
	hrvaška kuna	255,00	275,00
	slovenski tolar	10,20	10,45

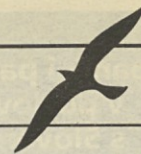
KMEČKA BANKA - GORICA		
27. JANUAR 1998	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1745,00	1775,00
nemška marka	978,00	996,00
francoski frank	290,00	300,00
nizozemski gulden	860,00	885,00
belgijski frank	46,97	48,77
funt šterling	2873,00	2953,00
irski šterling	2436,00	2531,00
danska krona	254,00	264,00
grška drahma	6,03	6,63
kanadski dolar	1196,00	1231,00
švicarski frank	1200,00	1225,00
avstrijski šiling	137,82	142,32
slovenski tolar	10,15	10,40

MILANSKI DEVIZNI TRG	
27. JANUAR 1998	v LIRAH
valuta	povprečni
ameriški dolar	1763,440
EKU	1943,840
nemška marka	987,090
francoski frank	294,610
funt šterling	2910,030
nizozemski gulden	875,810
belgijski frank	47,845
španska pezeta	11,637
danska krona	259,120
irski šterling	2469,700
grška drahma	6,214
portugalski eskudo	9,645
kanadski dolar	1218,860
japonski jen	13,957
švicarski frank	1217,850
avstrijski šiling	140,300
norveška krona	237,920
švedska krona	222,740
finska marka	326,180

MILANSKI BORZNI TRG					
27. JANUAR 1998					
INDEKS MIB 30: +1,02					
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	21.087	+0,24	La Fondiaria	9.609	+0,12
Bca di Roma	2.292	+0,65	Mediaset	8.754	-0,74
Bca Fideuram	8.359	-0,65	Mediobanca	16.077	+0,99
Bca Pop.MI	13.516	+1,83	Montedison	1.693	-0,99
Benetton	30.146	-1,29	Olivetti	1.425	+0,70
Comit	7.033	+2,83	Parmalat	2.726	-0,14
Credit	6.066	+3,18	Pirelli Spa	4.713	-1,50
Edison	11.214	-0,70	Ras	18.173	+0,35
Eni	10.389	+2,47	Rolo	28.692	+1,74
Fiat	5.957	+0,11	Saipem	9.526	+2,63
Generali	47.139	-1,19	San Paolo To	19.158	+4,46
Imi	21.861	+0,22	TIM	7.865	-0,70
Ina	4.012	-0,34	Telecom Ita	12.298	-0,39
Italgas	6.931	-0,80			

ljubljska banka
Podružnica Milano

NOVICE

Drevi ženski nočni veleslalom

BOCEN - Pred olimpijskimi igrami v Naganu bo se nekaj tekem za svetovni smučarski pokal. Danes zvečer bo v Areju na Švedskem prvi nočni veleslalom v zgodovini smučanja, na njem pa se bodo preizkusila dekleta. Jutri jih v istem kraju čaka se nočni slalom, v nedeljo pa bodo tekmovali v smuku. Moški bodo konec tedna tekmovali v Garmisch-Partenkirchnu. V soboto bo na vrsti smuk, v nedeljo pa superveleslalom.

Kompromis za Pontonija?

RIM - Na seji Conija so obravnavali tudi položaj furlanskega kolesarja Danieleja Pontonija, ki je osumljen jemanja nedovoljenih pozivil. Prisotnost prepovedanih snovi v njegovi krvi so potrdile tudi dodatne analize, vendar Pontoni se ni bil suspendiran, v nedeljo pa bi želel sodelovati na svetovnem prvenstvu v krosu v Danskem. Coni ni zavzel nobenega dokončnega stališča, nagiba pa se k temu, da mu za sedaj prepovedal nastopati samo v Italiji.

Sousa se je predstavil Milan ne bo najel Bierhoffa

MILAN - Inter je na svojem sedezu predstavil Portugalka Paula Souso, ki se po igranju v Nemčiji (Borussia Dortmund) vrača v Italijo. »Zelo sem si želel vrniti in isto velja za mojo družino,« je dejal Sousa, ki želi predvsem svojemu bivšemu klubu Juventus dokazati, da lahko v Italiji se vedno odigra pomembno vlogo. Medtem ko so odborniki Lazia odpotovali v Čile z upanjem, da se bodo od tam vrnili skupaj s Salasom, je Milanov sportni vodja Braidia (potem ko je Newcastle odstopil Anderssona) naglasil, da njegov klub letos ne bo najel več nobene igralca. To naj bi pomenila, da bo Bierhoff ostal v Vidmu vsaj do konca sezone.

Milič ni igral

NEW YORK - Ekipa Phoenix Suns je v kosarkarski ligi NBA na gostovanju premagala Atlanto Hawks s 96:91. Slovenski reprezentant Marko Milič ni igral. Skupno je bilo sinoci odigranih šest tekem, favorizirane ekipe pa so doživele nepričakovane poraze. Izidi: Boston - New York 94:85, Toronto - Philadelphia 91:87, Miami - Cleveland 93:94, Atlanta - Phoenix 91:96, San Antonio - Houston 115:90, Sacramento - Seattle 111:92.

Lombardi trener Avellina

AVELLINO - Adriano Lombardi je novi trener Avellina, potem ko je društvo odslovilo dosedanjega trenerja Roberta Morinini zaradi dveh zaporednih porazov. Lombardi je lani treniral v Trstu.

TENIS / PRESENEČENJE V MELBOURNU

Sampras ne bo branil naslova

Izločil ga je Slovak Kucera - Naprej tudi Korda Med ženskami Davenport in Martinez

MELBURNE - Prvi teniški igralec sveta Američan Pete Sampras je na odprtem teniskem prvenstvu Avstralije v Melbourneu v četrtfinalu presenetljivo izgubil in tako ne bo mogel braniti lanskega prvega mesta. Premagal ga je Slovak Karol Kucera, dvajseti na lestvici ATP, s 6:4, 6:2, 6:7 (5:7) in 6:3. Po izpadu Samprasa je že jasno, da bo turnir dobil tenisač, ki ni še nikoli zmagal na enem izmed starih turnirjev za grand slam.

Pred tem dvobojem je šesti nosilec Ceh Petr Korda premagal četrtega postavljenega igralca Sveda Jonasa Bjorkmana s 3:6, 5:7, 6:3, 6:4 in 6:2 ter se kot prvi igralec uvrstil v polfinale. V prvem ženskem četrtfinalnem obračunu je bila uspešna tudi druga nosilka Američanka Lindsay Davenport, ki je izločila rojakinjo Venus Williams s 1:6, 7:5 in 6:3. Osma nosilka Spanka Conchita Martinez je premagala mesto višje uvrščeno Francozinjo Sandrine Testud s 6:3 in 6:2.

Sampras pred četrtfinalom v Melbourneu letos ni izgubil niti enega niza in le eno igro po svojem servisu. Da je na pragu tega prvega turnirja za grand slam v sezoni veliko presenečenje, je nakazal že prvi niz, ki ga je triindvajsetletni Kucera začel z odvzemom Samprasovega servisa. Sampras je nato dobil igro na servis tekme, vendar je tretja igra ponovno pripadla Kuceri, ki je niz zaključil z asom.

Slovak, ki je letos že dobil Sydney, nato do pete igre tretjega niza ni izgubil niti enega servisa. Tedaj je z zanesljivo igro že vodil z 2:0 v nizih (6:4, 6:2). Tretji niz se je nato odločil v podaljšani igri, v kateri je Sampras zmagal s 7:5. To pa ni zmedlo Kucere, ki je nadaljeval z izjemno letošnjo serijo, v kateri je v 15 dvobojih le enkrat izgubil. Na Hopmanovem pokalu v Perthu, kjer je Slovaska presenetljivo zmagala, ga je ugnal Avstralec Patrick Rafter.

V šesti igri zadnjega niza je z novim odvzemom servisa povedel s 4:2, nato pa je dobil se dve igri po svojem začetnem udarcu

Kucere pripravil presenečenje (AP)

in s "smešem" izkoristil drugo zaključno žogico za največjo zmago v karieri (6:3). Trener Kucere Miroslav Mečir, ki je dvakrat igral v finalu turnirjev za grand slam in je obakrat izgubil, je pripravil odlično taktiko za svojega varovanca, ki je Samprasa strl z izjemno natančnimi udarci z osnovne črte, imel je zanesljivejše servise, napravil pa je tudi pol manj napak (21:41). Kucera bo v polfinalu igral s Kordo, ZDA pa so ostale brez predstavnika na moskem delu turnirja.

Slovenska reprezentantka Katarina Srebotnik je na mladinskem turnirju, kjer je tretja nosilka, v prvem krogu premagala Avstralko Chantal Skulskij s 6:2 in 6:1.

Današnji četrtfinalni spored: Rios (Čil, 9) - Berasategui (Spa), Escude (Fra) - Kiefer (Nem), Hingis (Svi, 1) - Pierce (Fra, 5), Huber (Nem, 10) - Sanchez Vicario (Spa, 7).

NOGOMET / PRIJATELJSKA TEKMA

Maldini tudi proti Slovaški previdno po svoji poti

Di Biagio edina novost - V 2. delu morda Cois in Moriero

CATANIA - Italijanska reprezentanca vedno vžiga srca ljubiteljev nogometa. Zadnji trening pred današnjo prijateljsko tekmo s Slovaško (ob 18. uri) si je na prenovljenem stadionu Cibali v Catanii ogledalo kar 10 tisoč ljudi.

Za Maldinijeve igralce je tekma s Slovaki prva v okviru priprav za blizajočo se svetovno prvenstvo v Franciji. K dviganju temperature bolj kot Slovaki prispevajo uganjanja v zvezi s tem, koga bo selektor izbral za nastop na »mundialu« v Franciji. Maldini je dosedaj poklical v reprezentanco kar 41 nogometašev. Ta številka ne zbujajo reakcij, če jo primerjamo z »armado« moz, ki je dres »azzurrov« oblekla v času Sacchievega »poveljevanja«, toda se zdi nenavadna, če pomislimo, da na koncu Maldini pošlje na igrišče vedno ene in iste igralce. Drevisnja tekma ne bo izjema, čeprav naj bi bila prijateljska srečanja kot nalasce za eksperimentiranje novosti.

Danes bodo v začetni enajsterici igrali Peruzzi, Nesta, Maldini, D. Biagio, Costacurta, Ferrara, Di Livio, Di Biagio, Ra-

vanelli, Di Matteo, Del Piero. Na treningu je Maldini v standardni postavi dolgo časa preizkušal Coisa, a se je očitno kesal in se naposled spet odločil za Dina Baggia. Edino novost predstavlja Di Biagio, ki je trenutno edini pravi organizator igre, kar ga premore italijanski nogomet. V drugem polcasu naj bi stopila na igrišče se Cois in Moriero. Slednji je zaradi izvrstnih prvenstvenih nastopov v središču pozornosti, a kaže, da se Maldini zanj ne ogreva preveč.

Trenerjeva obljuba, izrečena po spremenljivi sreči na kvalifikacijah, da bo vnesel v moštvo spremembe, za sedaj se ni bila izpolnila, čeprav je vse bolj jasno, da bo »zrtev« nezadovoljstva javnosti nič manj kot Gianfranco Zola, čigar vloga je danes in tudi za Francijo namenjena Del Pieru.

Slovaska je povprečen tekmeč, ki pa je na kvalifikacijah do zadnjega grenil pot ZRJ in Spanije. Vencel je standardni vratar Strasbourga, ki je izločil Inter iz pokala UEFA. Trideset tisoč gledalcev na stadionu Cibali bo vsekakor razmislelo samo o zmagi.

ZOI 2006/ CONI BO IZBRAL KANDIDATA

Piemont favorit pred Venetom

RIM - Državni svet Conija bo danes izbral kandidata, ki bo zastopal Italijo na izboru za organizacijo zimskih olimpijskih iger leta 2006 septembra 1999. leta. Kot znano, v Rimu ne bodo obravnavali prošnje Trbiza, češ, da gre za privesek tuje kandidature. Svoj blagoslov bo Rim torej dal Piemontu ali Venetu. Nobene možnosti ni, da bi Rim zavrnil oba predloga, s čimer

bi posredno spet odprl vrata »Igram brez meja«. Predsednik ocenjevalne komisije Mauro Checcoli, zmagovalec olimpijske zlate medalje v dresuri na OI v Tokiu leta 1964, je namreč po večrajšnjem predhodnem srečanju s člani Coni v Rimu izjavil, da sta oba predloga vredna podpore. Za kandidata se bodo danes izrekli na tajnem glasovanju. Na Foru Itali-

cu se slišja, da ima Piemont več privrencev, predsednik Conija Mario Pescante pa je včeraj zagotovil, da končna odločitev se ni padla. Po njegovem mnenju ni okrog kandidaturnobnih političnih in ekonomskih pritiskov.

Igre v Dolomitih ne bi brementele državnih blagajn, ker so objekti že vsi pripravljeni, trdijo zagovorniki Benetk. Inicijativni odbor je vsekakor pripravljen investirati v igre tisoč dvesto milijard lir, od teh naj bi jih sami 154 porabili za posodobitev objektov, 54 pa za gradnjo dvorane v Mestrah. Projekt zadeva trinajst krajev: Falcade, Cortina, Gallio, Zoldo, Vittorio Veneto, Alleghe, Venezia-Tessera, Predazzo, Arabba, Selva di Cadore, Asiago, Belluno, Conegliano, Feltre in Sappada sta rezervi. Piemont opozarja, da je Turin edina metropola v neposredni bližini Alp. Njegova močna točka so prevozi, vendar pa bi morali zgraditi progo za bob in sanke (Beaulard), ledeni dvorani (Pinerolo in Turin), progi za short track in umetnostno drsanje (Turin), skakalnici (Bardonecchia) in strukture za biatlon (Cesana Torinese).

Zaradi izločitve Trbiza iz izbora je protest v parlament vložil senator Nacionalnega zaveznitva Collino.

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI S TRILETNO IN PETLETNO ZAPADLOSTJO

■ Trajanje posojil: triletna obveznice BTP se koristijo s 15. januarjem 1998 in zapadejo 15. januarja 2001; petletne s 15. septembrom 1997 in zapadejo 15. septembra 2002.

■ Triletna obveznica nudijo letno **5%** bruto obresti, petletne **5,75%**. Obresti so izplačljive dvakrat letno : 15. julija in 15. januarja za triletna ter 15. marca in 15. septembra za petletne za vsako leto trajanja posojila.

■ Dohodki vrednostnih papirjev, za fizične osebe in druge enakovredne subjekte na osnovi zak. odloka 239/96, so podvrženi davčnemu odtegljaju v višini 12,50%.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem brez osnovne cene. Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ Privatni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih Banca d'Italia, pri bančnih zavodih in drugih pooblaščenih operaterjih do 13.30 dne **29. januarja**.

■ Triletna obveznica BTP se koristijo s 15. januarjem 1998; petletne s 15. septembrom 1997. Ob vplačilu (**3. februarja**) bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Ob koncu semestra imetnik obveznice bo vsekakor vnovčil cel kupon, neto po odbitku davčnega odtegljaja za fizične osebe in druge enakovredne subjekte na osnovi zak. odloka 239/96.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija na osnovi Min. odloka z dne 9.7.1992 (Določila za prozornost v operacijah za plasiranje državnih vrednotnic).

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ BTP se uradno kotirajo.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

PLAVANJE / PK BOR

M. Feruglio v Nemčiji za stotinko 2.

V soboto in nedeljo se je v nemškem mestu Bad Reichenhau odvijal 20. mednarodni plavalni miting, katerega se je udeležilo 494 plavalcev 51 društev iz Avstrije, Madžarske, Italije, Slovaske, Slovenije, Češke in seveda Nemčije. Na tem mitingu je sodeloval tudi Plavalni klub Bor, ki je prijavil štiri plavalce. Najboljše se je odrezal Matteo Feruglio, ki je na 100 m delfin s časom 1:04, 79 osvojil drugo mesto, spodobudno pa je, da je za prvo stopničko zaostal le za dve stotinki sekunde. Izkazal se je tudi na 100 m prsno, kjer je bil 4. s časom 1:11, 46 in je za zmagovalcem zaostal le za sekundo in štiri desetine. Matteo se je pomeril tudi na 100 m hrbtno in pa na 100 m prosto, ni pa dosegel pomembnejših uvrstitev. Nekaj slabše je slo Miloslu Kalcu, ki je bil na 400 m pro-

sto 13. s časom 4:49, 74, 13. mesto pa je osvojil tudi na 100 m prosto s časom 1:02, 10 in na 100 m prsno s časom 1:16, 53. Ostala dva borovca, in sicer Christian Chirani in pa Walter Bullo, nista dosegla višjih uvrstitev, kljub temu pa sta izboljšala osebne rekorde, prvi na 400 in 100 m prosto, drugi pa na 100 m prosto ter 100 m hrbtno. Borova trenerka Andreina Menegatti je o tem tekmovanju povedala naslednje: »Vzdušje je bilo čudovito, konkurenca pa izredno močna. Zaradi teh dveh razlogov smo se odločili za nastop na tem mitingu, čeprav smo se na tak način morali odreči izločilnemu tekmovanju v deželi. Moram pa priznati, da se je konec koncev nastop vendarle obrestoval, zadovoljna pa sem z nastopi svojih plavalcev.«

(RAS)

Balinanje: zimski turnir ZSSDI za dvojke bo 9. t.m.

Balinarska komisija ZSSDI se je pred kratkim sestala na seji z načelniki sekcij pri naših društvih, da bi sestavili kratkoročen program delovanja. Sklenili so, da bo prvo tekmovanje za dvojke, v okviru zimskega turnirja ZSSDI, že 9. februarja na pokritih balniških doma »Ervatti« pri Brisčikih. Udeležilo se ga bo 32 dvojic vseh naših 11 društev, ki se ukvarjajo z balinanjem. Marča bo v domu Ervatti se tekmovanje za trojke. Med obema tekmama bo seja, na kateri bodo sestavili program za Zamejsko prvenstvo 1998.

KOŠARKA / MLADINCI

Šesta zaporedna zmaga Bora Friulexport

Proti Barcolani preko »stotice«

Barcolana - Bor Friulexport 103:109 (48:60)

BOR: Brazzani 28 (7:11), Stefancić 10 (6:10), Vidali 1 (1:2), Fonda, Hrovatin 25 (3:3), Caser 6 (0:2), Stokelj 7 (1:2), Velinsky 32 (4:10).

Trener: Furlan; PM: 22:40; SON 20; PON: Stefancić in Vidali; 3T: Hrovatin 2, Brazzani 1.

Borovci so v zadnjem kolu prvega dela prvenstva že šestič zaporedno zmagali. Tokrat proti ekipi Barcolane. Ze v uvodnih minutah so Furlanovi varovanci povedli in dosegli prednost približno 10 točk. To vodstvo so v bistvu obdržali do konca prvega polčasa. Drugi del so borovci začeli popolnoma nezbrano in nemotivirano, tako da so se Barkovljani nevarno približali in celo povedli za točko. Tedaj pa so Sveitoivančani strli odpor trdoživih gostiteljev. Pri borovcih zasluži pohvalo za dobro igro Alberto Velinsky, ki je gospodoval pod kosema. V prvem polčasu se je dobro odrezal tudi Hrovatin, medtem ko se je v drugem delu izkazal Brazzani. (Niko Stokelj)

PROPAGANDA

Don Bosco - Kontovel 63:51 (23:25)

KONTOVEL: Hrovatin 2, Nabergoj 2, Razem 28, Turco 18, Briscak, Pernarcic, Piculin, Colja, Cattaruzza.

PON: Hrovatin, Razem, Turco.

Proti objektivno premočnemu nasprotniku je Kontovcem uspelo preprečiti hujši poraz. Fizično boljšim tekmečem sta se sicer enakovredno upirala samo Razem in Turco, ko pa sta odšla na klop zaradi petih osebnih napak, je Don Bosco prevezal vaje igr v svoje roke. Dotlej je bil Kontovel v vodstvu vse do začetke tretje četrtine. Velja omeniti, da je Kontovel nastopil brez Trampusa in Sirka.

MINIBASKET

Opicina - Bor 28:56

BOR: Batić 4, Malalan 5, Trevisan 2, Nadlisek 8, Bole, Kemperle 6, Corbatti, Norio 2, Sosić 8, Bernetti 4, Crevatin 13, Indelicato 4.

Borovi minikošarkarji so pretekli petek gostovali pri Opicini. Po dokaj »moški« igri so plavi, z večjim tehničnim znanjem, odločno povedli in zmagali. Iz tekme v tekmo je vedno boljša skupinska igra, tako da so tudi na Opcinah skoraj vsi dosegli kos.

SMUČANJE / V KRAJU VIGO DI FASSA

Na belem tednu SK Devin prijetno razpoloženje, dobra smuka in lepa bera kolajn

Na nočni tekmi za goste veliko prvih mest - Na tekmi »miškov« na Nevejskem sedlu Sibilla odlično

Clani Smučarskega kluba Devin so se vrnili z belega tedna v dolini Fassa. Hotel Edelweis v Vigu di Fassa je bil nadvse posrečena izhodišna točka tako za alpske smučarje, kot za smučarje tekace. Prvim je odlično povezani sistem žicnic omogočil smučanje od Canazeia preko prelazov Sella ali Pordoi in Gardene do Arabbe, Lagazuoi, La Ville, Corvare, Marmolade in nazaj, drugi pa so nabirali kilometre na progi Marcialonge, ki se vije od Moene mimo Viga do Canazeia in nazaj do Predazza.

Tekmovalci SK Devin so se udeležili tudi nočne tekme, ki jo vsako sredo za turiste prireja krajevna smučarska šola Vajolet. Na 650 n dolgi veleslalomski progi z visinsko razliko 185 m in 25 vrtači, s startom na višini 1510 in ciljem na 1325 m, se je pomerilo 61 tekmovalcev, naši pa so si prismočali najboljšebero odličij. Med decki je tako zmagal Alessio Sibilla, njegov čas 29, 63 pa je bil tretji najboljši na tekmovanju. Med damami je zmagala Erika Ukmar (40, 04), med veterani pa Stojan Sosić (30, 57), medtem ko je bil Dario Stolfi (35, 74) četrti. Med clani je Aleksander Sosić (33, 37) pristal na 3. mestu, bil pa je tudi tretji na skupni lestvici. Slovensko slavje sta s prvima absolutnima časoma dopolnila Slovenca s Koroske.

Teden je minil v prijetnem razpoloženju, ob dobri

Alessio Sibilla (Devin)

smuki - nizkim temperaturam in vetru ter rahli poskodb prviga dne ene od članic navkljub. (ht)

Nadaljuje se tudi redna smučarska tekmovalna sezona. Tekme za najmlajše smučarje so bile zaradi pomankanja snega v Rajblu premešene na Nevejsko Sedlo, kjer so ledena proga, rahlo sneženje in pa nizka temperatura ovirali male smučarje. V kategoriji misk je Mateja Piccini (Brdina) lepo speljala progo in s časom 35.54 osvojila 7. mesto, medtem ko je Martina Gantar (Devin), na svoji prvi letošnji preizkušnji, osvojila 17. mesto s časom 40.09. V kategoriji miškov pa je za pravo presečenec poskrbel Alessio Sibilla (Devin), ki je osvojil 6. mesto in za zmagovalcem zaostal le za 90 stotink

sekunde. Glede na to, da je tekmovalo kar 57 smučarjev, je to zelo dober rezultat. Zadnje tekmovanje je bilo namenjeno kategoriji baby moskih. Kljub tolikim spustom je proga se vedno držala, a je bila tako gladka, da ni bilo mogoče veliko pričakovati od malčkov in zato so vredni pohvale vsi, ki so progo speljali do konca.

Prihodno nedeljo se bodo najmlajši pomerili v gimkani na Piancavallu, medtem, ko caka naraščajnike v soboto na Piancavallu slalom, v nedeljo pa veleslalom na Zoncolanu. Med tednom pa bodo imeli se obvezen trening v superveleslalomu na Piancavallu, kot pripravo na prve dve tekmi v programu 14. in 15. tega meseca. Starejši pa se bodo lahko udeležili trofeje treh dežel na Nevejskem Sedlu, ki steje za točkovanje FISL.

REZULTATI:

MISKE: 1. Alessia Segulin (Lussari) 29.79; 7. Mateja Piccini (Brdina) 35.54; 17. Martina Gantar (Devin) 40.09. **MISKI:** 1. Teo Beltrame (SCI CAI TS) 31.61; 6. Alessio Sibilla (Devin) 32.51; 27. Andrej Marusić (Brdina); 37. Olaf Simonettig (Brdina) 40.24. **BABY Ž:** 1. Francesca Messi (Club 70) 39.18; 23. Iva Pertot (Mladina) 1.00.92. **BABY M:** 1. Edoardo Gusso (PN) 36.61; 19. Davide Simonettig (Brdina) 43.65; 23. Patrik Stolfi (Devin) 44.90; 26. Ivan Kerpan (Mladina) 46.56; 30. Marko Gantar (Devin) 47.15.

OPČINE / OBČNI ZBOR ŠPORTNEGA DRUŠTVA POLET

Razni predlogi za posodobitev vadbene objekta na Pikelcu

Sportno društvo Polet je letos že slavilo 30-letnico svojega delovanja, v ponedeljek pa so se člani in prijatelji openskega društva zbrali v prostorih Zadrzne kraske banke na obnem zboru. Občni zbor, katerega se ni udeležilo zelo dosti ljudi (zelo malo je bilo zlasti tekmovalcev in njihovih staršev), je najprej pozdravil predsednik Poleta Marino Kokorovec. V svojem poročilu se je najprej spomnil pred kratkim preminulega Feliceja Ostrouske, dolgoletnega predsednika nadzornega odbora in stalnega člana Poletovega odbora. Udeleženci obnega zbora so njegov spomin počastili z enominutnim molkom. Felice Ostrouska je bil predvsem vezni člen med društvom in vasko skupnostjo. Zelja predsednika je, da bi novi odbor poskrbel za to, da se njegovo delo nadaljuje, tako da bi bili stiki z vasko skupnostjo se boljši in bi ta bolj zavzeto sodelovala z društvom. Ob tem je Marino Kokorovec spomnil prisotne na vlogo, ki jo po njegovem ima društvo, to je »zadovoljevati potrebe svojih članov in dopolnjevati to, kar jim družba, dom in sola ne

morejo dati«. Ob tem pa je se dodal, da mora sportno društvo ob mlajših generacijah skrbeti tudi za starejše, saj ni »veriga v naših društvih sestavljena samo iz trenerjev in mladih sportnikov, temveč gre od dojenčka do upokojenca, nonota, vdovca itd.« Prav slednjim je po njegovem treba nuditi možnost, da svoj prosti čas prebijajo v domačem okolju. Omenjena veriga pa se nikakor »ne sme pretrgati, saj bi to pomenilo osiromašenje društva in družbe same.« Glede na velike spremembe iz zadnjih tridesetih let na družbenem in znanstvenem področju, na potrebe in pričakovanja današnje družbe, na njeno stopnjo izobrazbe in kulturno raven, ki se je v teh tridesetih letih Poletovega delovanja nedvomno spremenila, mora novi odbor začrtati nove smernice za kratkoročno in dolgoročno

Z občnega zbora ŠD Polet

delovanje, ki naj vsem tem spremembam ustrezajo. Ob koncu je predsednik se obvestil udeležence, da je deželna uprava za deset let dodelila društvu letni prispevek 252 milijov lir. V tem obdobju bo lahko na tak način društvo krilo 70% predvidenih stroškov za gradbena dela na Pikelcu. Ob tem se je društvo tudi včlanilo v poseben

konzorcij, ki sta ga ustanovila dežela in CONI, da bi nudila jamstvo pri naje-manju posojil za dograjevanje in posodabljanje sportnih objektov. V zvezi z načrti glede Pikelca je predsednik Zadrzne kraske banke in član krajevnega jusarskega odbora Pavel Milic med razpravo predlagal, da bi društvo odkupilo zemljišče, kjer so objekti. Pri tem bi jim sedanji jusarski odbor gotovo pomagal, obenem pa je zagotovil tudi finančno pomoč banke. Predsedniškemu poročilu so sledila poročila predstavnikov posameznih sekcij; košarkarsko sekcijo je predstavljali Kar-

lo Ferfoggia, kotalkarsko Sandi Pertot, hokejsko Mojmir Kokorovec in balinarsko Aleksij Gulic. Polet ima v svoji sredi tudi sahiste, a jih na obnem zboru ni bilo. Vse sekcije so bile v pretekli sezoni zelo uspešne. Občni zbor so pozdravili cerkveni pevski zbor sv. Jerneja, SK Brdina, SZ Sloga, zbor Vesela pomlad, in imenu ZSSDI pa Gorazd Pučnik, ki je obenem pohvalil mlade Poletove košarkarje, ki bodo po njegovem v naslednjem desetletju gonila sila zamejske košarke. V zelo kratki razpravi je ob Milicu sodeloval se Marino Kosuta, ki je prisotne opozoril na dejstvo, da sta Zarja in Primorec kot povračilo za izgubo zemljišč, kjer stoji sinhrotron, dobila od Dezele prispevek v višini 1.500.000.000. Kosuta, ki je kot član nadzornega odbora tudi prebral poročilo le-tega, je mnenja, da bi bil lahko Polet, ki ima v svoji sredi kar nekaj zelo kvalitetnih sportnikov, ki dosegajo uspehe na državnih in celo meddržavnih ravni, po tridesetih letih delovanja deležen visjega deželnega, prispevka. Razpravi so sledile volitve novega odbora. (T. G.)

ODBOJKA / 1. ŽENSKA DIVIZIJA

Kontovel Nuova kreditna proti Virtusu prijetno presenetil

Kontovel Nuova kreditna - Virtus 3:0 (17:15, 15:9, 15:9)

KONTOVEL: Cerne 0+0, Bogatec 1+4, Ivana Sossa 1+1, Veronika Sossa, Nastja Milic 0+0, Svara 1+1, Jagoda Milic 8+3, Bukovec 0+0, Battigelli 10+9, Vitez 6+7.

Kontovelke so v ponedeljek zvečer prijetno presenetile, saj so premagale sesterko, ki je pred tekmo imela na lestvici štiri točke več in je zasedala 3. mesto. Glede na izenačenost prvega seta se je resnično obetala izredno izenačno srečanja. Obe ekipi sta se pogumno spustili v boj. Kontovel je sicer bil stalno v vodstvu, Virtus pa mu je bil za petakmi in je pri rezultatu 15:14 imel na volj zaključno žogo. K sreči pa Kontovelke, ki so v obrambi igrale zelo dobro, niso popustile in so obrnile koncnico v svojo korist. V ostalih dveh setih so naše odbojkarice odločno poprijele in z zelo prodornim napadom nadigrle Virtus. Njihova zmaga bi bila lahko še bolj gladka, saj so v 3. setu že vodile z 9:2. Za nastop si vsekakor zaslužijo pohvalo.

Obvestila

SK BRDINA organizira v nedeljo, 1. februarja avtobusni izlet v Trbiz ob priliki 31. Zimskih sportnih iger. Vpisovanje bo na sedezu kluba danes, 28. in jutri, 29. januarja od 19. do 21. ure. Za informacije tel. na st. 212859 ali 299573.

SPDG - SMUCARSKI ODSEK vabi clane, ki nameravajo tekmovati na 31. Zimskih sportnih igrah, prireja jih SPDT, 1. februarja na Trbizu, da se cimprej prijavi. Prijave zbira Marta (tel. 22164).

SPDT prireja 1., 8. in 15. februarja smucarske tecaje v Podklostru. Vse informacije nudi urad ZSSDI v uradnih urah. Tel. 635627.

SK BRDINA organizira februarja brezplačne nedeljske tecaje smucanja za otroke do 14. leta starosti. Vpisovanje na sedezu kluba, Proseška ulica 131 na Opcinah vsak ponedeljek, od 19. do 21. ure. Informacije na tel. st. 212859.

Novi odbor ŠD Polet

GLAVNI ODBOR: Aleksander Pertot, Karlo Ferfoggia, Mira Stor Malalan, Norma Magajna Sossi, Aleksij Krizman, Aleksij Gulic, Marino Kokorovec, Samo Kokorovec

NADZORNI ODBOR: Robi Gantar, Marta Milic Corbo, Egon Kraus.

Pilonova galerija v Ajdovščini praznuje letos 25-letnico delovanja

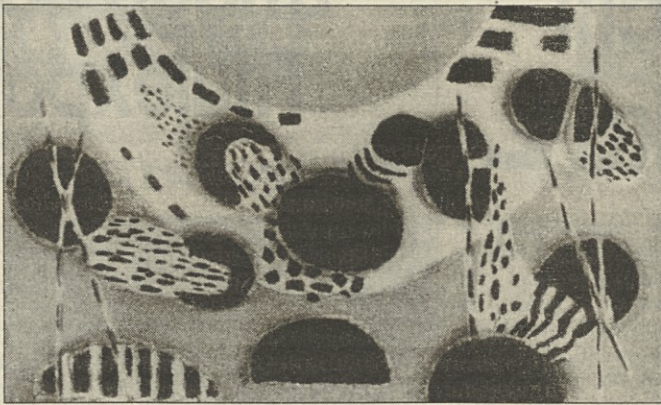
V tem jubilejnem letu je Pilonova galerija v Ajdovščini začrtala poseben razstavni program. Najprej je vključila nekaj vrhunskih umetnikov, ki so bili Pilonovi prijatelji: prva razstava bo predstavila izbor del Zorana Musica; pozneje bodo postavili dela Stefana Planinca, leto pa zaključili s spominsko razstavo risb Ivana Carga o stoletnici umetnikovega rojstva in kot spremna predstavitev ob veliki razstavi avangarde v Moderni galeriji. Med pomembnimi projekti je potrebno poudariti pregled grafičnega opusa Danila Jejića, »oceta« same Pilonove galerije in do pred kratkim njenega kustosa in vodje. Kot je že običajno, bodo tudi postavili nekaj razstav umetnikov različnih smeri ter v program vključili tudi dva ustvarjalca iz sosednjega ita-

lijskega kulturnega prostora: Maria Pallija in Franca Duga. In kot novost bodo, s podporo lokalne skupnosti, začeli serijo predstavitev mladih umetnikov iz neposredne bližine. V letu 1998 bo tudi poletna kolonija v Vipavskem križu dopolnila 10 let, ob tej priložnosti nameravajo postaviti izbor najboljših del domačin in tujih avtorjev v Ljubljani. Ob zaključku jubilejnega leta bodo organizirali javno predstavitev prehojene poti na dokumentarni razstavi in v posebni publikaciji. Ob vsem tem se tudi strokovna skrb za Pilonovo stalno zbirko intenzivira s ciljem studijske retrospektive, ki jo nacrtajuje skupaj z Moderno galerijo v bližnji prihodnosti.

Avtorica razstave, ki odpira jubilejno leto, je kustosinja Moderne galerije, Helena Po-

gačnik - Grobelsek: »Razstava Zorana Musica, ki smo jo pripravili v Moderni galeriji konec aprila lanskega leta, je bila zasnovana in oblikovana izključno za naše razstavne prostore. Na pobudo in željo Pilonove galerije iz Ajdovščine, da na prvi letošnji razstavi predstavi nekaj Musicevih del (na sliki Musicevo delo Po ribolovu iz leta 1959), smo se odločili za ožji izbor grafik. Skupno bo na ogled trideset listov. Zaradi bolj zaokrožene predstavitve pa smo dodali še predvojni gvas in sliko iz leta 1996, ki smo jo odkupili od avtorja lani v Benetkah.

Zivljenjsko pot našega rojaka, sedaj razpeto med Benetkami in Parizom, lahko razberemo z motivov slik, grafik in risb. Zanimivo je, da Zoran Musić, mojster evro-

pske povojne umetnosti, pravzaprav ves čas slika samo krajine. Namreč tudi v njegovih avtoportretih in portretih je tisto, kar slika, nekakšna notranja krajina. Eden najmočnejših virov njegovega ustvarjanja je bila poleg kraske, sienske in umbrjske, vsekakor dalmatinska

krajina ter Dachau, krajina smrti. Na svoji poti, ki vodi skozi umetnost v duhovnost, oživlja podobe, ki so se mu zarezele v dušo.

V Musicevih delih je nekaj vznemirljivega, brezčasnega, nekaj, kar seva. Je energija. Je tišina. Je samota in mir. Vse to pa je ob gledanju njegovega

opusa tisto doživetje, ki ga, ko ga enkrat občutiš, nikoli več ne pozabis.

Ob tej razstavi predstavljamo novo celostno grafično podobo Pilonove galerije, ki jo je zasnoval Ranko Novak. Novi znak uporablja značilni barvi galerijske freske. Po prefinjenem - a hkrati igrivem - ravnotežju oblik in barv pomeni svojevrsten spomin na delo arhitekta Svetozarja Krizaja, ki je za prostorsko in oblikovalno rešitev galerijskih prostorov prejel l. 1976 Plečnikovo nagrado. Razstavo Zorana Musica bo odprla ga. Helena Pogačnik Grobelsek v petek, 30. januarja, ob 18. uri. Na ogled bo od torka do petka med 10. in 12. ter 14. in 17. uro, ob sobotah in nedeljah med 15. in 18. uro. Zaprlj bo bodo 20. februarja.

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

V soboto, 31. t. m., ob 20.30: Francis Veber »Večerja bedakov«. Režija Vladimir Jurc.

V nedeljo, 1. februarja, ob 11. uri - otroška matineja - M. in B. Solce »Potep«, v izvedbi lutkovnega gledališča Papilù

Gregorčičeva dvorana

Ul. Sv. Franciska 20

Jutri, 29. t. m., ob 20.30 predstavitev knjige Aceta Mermolje »Narod in drugi«. Avtorja bodo predstavili Milos Budin, Stojan Spetic in Ivo Jevnikar.

Gledališče Rossetti

Stalno gledališče FJK - Gledališka sezona 1997/98

Danes, 28. t. m., ob 16. uri (red E) gostuje gledališka skupina Teatro di Genova s predstavo »Le Dame de Chez Maxime« G. Feydeaua. Režija Alfredo Arias. Nastopata Mariangela Melato in Eros Pagni. Predstava v abonmaju odrezek 7 rumen.

Rezervacije vstopnic pri blagajni gledališča - (urnik: 8.30-13, 16-19 ob delavnikih) in pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti (urnik: 8.30-12.30, 15-19).

V teku je predprodaja vstopnic za predstavo Itala Sveva »Senilità«, ki bo na sporedu od 5. do 8. februarja in od 12. do 15. marca (predstava 3 - rdece).

Gledališče Verdi

Opera in baletna sezona 1997/98

Jutri, 29. t. m., ob 20.30. uri (reda E/B) ponovitev opere »Wozzeck« Albana Berga. Dirigent Wolfgang Bozic. V glavni vlogi nastopa Jurgen Linn.

Predprodaja vstopnic je v teku. Ponovitvi: v soboto, 31.1., ob 20.30 (reda C/F) in v nedeljo, 1. februarja, ob 16. uri (reda G/G).

Blagajna gledališča (urnik: 9-12, 15-17 - tel. 6722500 - zaprto ob ponedeljkih)

Gledališče Cristallo - La Contrada

Danes, 28. t. m., ob 16.30 in ob 20.30 ponovitev Pi-

randellovega dela »Uno, nessuno e centomila«. Režija Marco Mattolini. Nastopa Flavio Bucci. Pri blagajni gledališča Cristallo (tel. 390613) je možna rezervacija za abonente prostega reda in »Invito a Teatro« za predstavo »Plaza suite« Neila Simona. Od 30. t. m. bo v teku predprodaja vstopnic za zgoraj navedeno predstavo le pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti (urnik: 8.30-12.30, 16-19 - tel. 630063/638311).

Gledališče Silvio Pellico - »L'Armonia«

V petek, 30. t. m., ob 20.30 se bo predstavila gledališka skupina »Quei de Scala Santa« s komedijo Maura Bogonija »Tergestene - Furlanopoli 1-1«. Režija Silvio Peteau.

Ponovitvi: v soboto, 31. t. m. ter v nedeljo, 1. februarja (ob delavnikih bo predstava ob 20.30, ob praznikih pa ob 16.30)

Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti.

Gledališče Miela

Danes, 28. t. m., ob 18. in ob 21. uri predvajanje filma »Latcho Drom«, ki govori o Ciganih. Jutri, 29. t. m., ob 21. uri bo na sporedu koncert ciganske glasbe s Alessandrom Simonetom (violina), Robertom Darisom (harmonika) in Fabiom Abbondanza (druga violina).

TRŽIČ

Obcinsko gledališče - Gledališka sezona 1997/98

V torek, 3. in v sredo, 4. februarja, ob 20.30 gostovanje gledališča Mobydick Teatri della Riviera »Il Milione quaderno veneziano di Marco Paolini«, nastopa Marco Paolini.

Vstopnice dobite pri blagajni gledališča: ob ponedeljku do sobote 17-19 (za informacije tel. 0481 - 494368/494365).

GORICA

Kulturni dom

Jutri, 29. t. m., ob 18. uri srečanje s prof. Markom

Pozzettom o knjigi »Maks Fabiani - vizije prostora«. Predstavil bo Marko Waltritsch.

Od jutri, 29. do sobote, 31. t. m. večeri filma in kulture »Gorica kinema - Gorizia cinema« v organizaciji Kinoateljeja in v sodelovanju s festivalom Alpe Adria Cimen: na sporedu bo pregled jugoslovanskega filma »Onda nera - Crni val« od leta 1960 do 1972: 29.1., ob 20.30 »Covek nije tica. Ljubavni film«, Dusan Makavejev; »Vrane«, Ljubisa Kozomara in Gordan Mihic; 30.1., ob 20.30 »Budjenje pacora«, Zivojin Pavlovic; »Praznik«, Dordje Kadijevic; 31.1. »Rani radovi« Zelimir Zilnik, »WR - Misterije organizma«, Dusan Makavejev.

Za informacije: Kulturni dom Gorica (tel. 0481-33288).

VIDEM

Nuovo Teatro Giovanni da Udine

Jutri, 29. t. m., ob 20.45 se bo predstavilo Stalno gledališče iz Veneta z delom Carla Goldonija »La guerra«. Režija Luigi Squarzina; nastopata Maria Grazia Buccellato in Peppe Barra.

Ponovitvi 30. in 31. t. m.

Teatro Contatto - Avditorij Zanon

V petek, 30. t. m., in v soboto, 31. t. m., ob 20.30 se bosta predstavili gledališki skupini FLK in Arearea z delom »Venti« v režiji Roberta Cecconija.

PORDENON

Dezelni Avditorij

V soboto, 31. t. m., ob 16.30 predavanje prof. Massima Cacciarija z beneske univerze na temo: »Arcipelago Europa: identità, culture e diversità«.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Primorsko dramsko gledališče - Kulturni dom Danes, 28. t. m., ob 9. in 11. uri: F. Milčinski »Zvez-

dica zaspanka« (za vrtec in solo); predstava P. Barneša »Ni tako slabo kot zgleda«, ki bi morala biti danes ob 10. uri za solo odpade zaradi bolezni; ob 18. uri Amaterski mladinski oder - Eva Janikovsky; premiera »Le po kom se je vrgl ta otrok« (za izven).

PORTOROŽ

Avditorij

V petek, 30. t. m., ob 18. in ob 20.30 film »Kiss the Girl«.

V soboto, 31. t. m., ob 20.30 gledališka predstava »Pacchi d'America virgola...«. Gostuje gledališka skupina Ex allievi del Toti iz Trsta.

V nedeljo, 1. februarja, ob 18. in ob 20.30 film »Do nagega«.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 28. t. m., ob 19. uri v Gallusovi dvorani: W. Shakespeare »Macbeth« (za abonmaja sreda in dijaski 10 večerni ter izven konto).

V soboto, 14. (za gledalski abonma in izven) ter v nedeljo, 15. februarja (za izven) ob 19.30 v Linhartovi dvorani »Julij Cezar« v izvedbi italijanske skupine Societas Raffaello Sanzio. Režija Romeo Castellucci.

Mestno gledališče ljubljansko

Danes, 28. t. m., ob 19.30 (abonma red O - predpremier): Michel Tremblay »Nore babe«; ob 22. uri (izven in konto) Patrick Süskind »Kontrabas«.

SNG - Drama

Mala drama: danes, 28. t. m., ob 18. uri: J. Misima »Obisk« (izven (konto)). V zgornjem foyerju (glavni vhod).

Vse ponovitve Albeejeve igre »Kdo se boji Virginie Woolf?« napovedane za januar odpadejo zaradi bolezni.

Lutkovno gledališče

Jutri, 29. t. m., ob 17. uri S. Schwarz - S. Finzi »Najdeni zmajček«.

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Glasbena matica - Koncertna sezona 97/98

3. marca bo v Deutscher Hilfsverein nastopil harmonikaš Corrado Rojac s mezosopranistko Evo Mabellini. Na programu Frescobaldi, Bach, Pozzoli, Cajkin, Rojac in Solotarjov.

Gledališče Rossetti

Società dei concerti - Koncertna sezona 1997/98

V ponedeljek, 9. februarja, ob 20.30 bo nastopil Tokyo String Quartet. Na sporedu Mozart, Sostakovič in Smetana

Gledališče Rossetti

V soboto, 14. februarja, ob 21. uri koncert Riccarda Cocciantoja. Za abonente Stalnega gledališča FJK je predviden popust.

Gledališče Miela

Jutri, 29. t. m., ob 21. uri bo na sporedu koncert ciganske glasbe s Alessandrom Simonetom (violina), Robertom Darisom (harmonika) in Fabiom Abbondanza (druga violina).

TRŽIČ

Obcinsko gledališče - Koncertna sezona 1997/98

V torek, 10. februarja, ob 20.30 koncert Dulce Pontes »Caminhos«.

Vstopnice dobite pri blagajni gledališča (urnik: 10-12, 17-19 ob ponedeljku do sobote), pri UTAT v Trstu in pri Discotex v Vidmu.

GORICA

SCGV E. Komel - Koncertna sezona 1997/98

V sredo, 4. februarja, ob 20.30 v veliki dvorani KC L.

Bratuz: »Pavle Merku med nami«. Sodelujeta MePZ Lojze Bratuz Gorica in Glasbeni atelje Emil Komel.

VIDEM

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

Danes, 28. t. m., ob 20.45 nastop Carolyn Carlson »Dall'interno« na glasbo Boba Dylana. Koreografija Carolyn Carlson.

V torek, 3. februarja, ob 20.45 koncert Elvisa Costella, ob klavirju Steve Nieve.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Hit Hotel Casino Park

V petek, 13. februarja, ob 22.30 koncert Riccarda Cocciantoja.

DOBRVO V BRDIH

Grad Dobrovo: do aprila 1998 je na ogled razstava grafik Toneta Kralja. Urnik: od 10. do 18. ure - ob ponedeljkih zaprta.

KROMBERK

Goriški muzej Grad Kromberk: do 30. t. m. je na ogled retrospektivna razstava Milosa Volarica. Urnik ogleda: 8-14, ob praznikih 13-17, zaprto ob sobotah.

LJUBLJANA

Galerija CD: do 31. t. m. je ogled razstava slik C. Viallata. Avla Galerija Nove Ljubljanske Banke: na ogled je razstava Metoda in Ane Zavadvla: »Macbeth«. Razstava fotografij s predstave.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Galerija Rettori Tribbio: do 30. t. m. je na ogled razstava O. Dequela.

Galerija Nadia Bassanese: do 13. februarja bo na ogled razstava Federica Rizzija.

Obcinska razstavna dvorana na Trgu Unità: do 22. februarja je na ogled razstava o skedenjski zelezarni. Urnik: 10-13, 17-20.

Palaca Costanzi: do 25. februarja je na ogled raz-

stava »Ljudje in medvedje«. Urnik: vsak dan od 9. do 19. ure.

Studio Tommaseo (Ul. del Monte 2/1): do 19. marca je na ogled razstava umetnika Lorenza Gattija na temo »Edilizia«.

KONTOVEL

Trgovina »Dolce Divani« (Kontovel 531): v ponedeljek, 16. februarja, ob 17. uri otvoritev skupinske razstave »L'arte riprende vita sul Carso«. Razstava bo odprta vse do 9. marca s sledecim urnikom: vsak dan, razen nedelje, od 14.30 do 17. ure..

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuz (Drevored XX. septem-

SEŽANA

Mala galerija: jutri, 29. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave akvarelov, ki jo prireja Društvo saleskih likovnikov.

PREDNAROČNINA 1998

9.11.1997: prvi redni občni zbor Zadruga Primorski dnevnik

Bodite z nami tudi v tem letu! Naročite se na Primorski dnevnik!

Zaradi stalnega naraščanja stroškov smo bili po 5 letih prisiljeni zvišati naročnino na naš dnevnik; povišek smo skušali čimbolj omejiti, da ne bi preveč bremenili svojih zvestih bralcev.

Do 31. januarja znaša prednaročnina za 1998 330.000 lir.

Vsi naročniki bodo imeli pravico do že znanih ugodnosti:

- vsako jutro vam bomo dostavili časopis na dom
- brezplačno vam bomo objavljali male oglase in čestitke
- za novoporočence v letu 1998 bo naročnina brezplačna

Novim naročnikom

bomo podarili knjigo,
ki smo jo izdali ob 50-letnici Primorskega dnevnika.

PREDNAROČNINO LAHKO PLAČATE DO 31.1.1998

- na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici
- na Goriškem in po vaseh na Tržaškem pri ra-znašalcih Primorskega dnevnika
- pri sledečih bančnih zavodih na tekoči račun PRAE-DZP:
 - Kmečka banka Gorica t/r 0404860
 - Nova Tržaška kreditna banka t/r 8446/00
 - Zadrúžna Kraška banka t/r 10730
 - Zadrúžna banka Doberdob t/r 1910-2
 - Zadrúžna banka Sovodnje t/r 504-6

Vsem članom Zadruga Primorski dnevnik

bomo zagotovili
posebne ugodnosti:

Za vse storitve, ki jih Primorski dnevnik nudi neposredno bralcem in naročnikom, bomo članom zadruga priznali 10-odstotni popust.

Marko Kravos Kratki časi

Trst iz žabje perspektive

č r t i c e

USODA OPIC IN ŽABIC

Nekoč se je pred svetivansko cerkvijo ustavil mornar z opico, da bi tudi on s predstavo izvalil kak cvenk od mimoidočih. Opico je silil, da se je predstavljala gor in dol in sem in tja po gladki cevi na nerodnem stojalu. Takoj se je videlo, da nima "poklica" ne domišljije. Se opici je zmanjkalo potrpljenja. Ko se je navelicala neumnih vaj, ki bi jih vsak otrok znal vsaj tako dobro izvesti kot ona, si je strgala mornarsko čepico z glave in jo zabrisala po trgu. Ko ji jo je mornar znova jezno nadel, jo je tokrat vrgla tja do čakajočega tramvaja, prav na tire. Potem ji je mornar primazal klofuto in začel preklinjati kot mornar. In se ji je s prižganim vzgajnikom grozil, da mora plesati po tisti železni cevi. Kar tako, brez muzike!

Takrat se je hvalabogu spravila nadenj neka ženska. Vsega mu je zrekla, predvsem to, da je bestja pijana - res je pil, ves čas je potegoval iz steklenice - in da bo poklicala mestno stražo, če se ne pobere. Nekaj ji je renčal nazaj: da lahko počne z opico, kar ga je volja, da jo mora se vzgojiti, da naj se baba ne vtika v njegove posle...

Vik in krik je priklical nekaj ljudi, prej smo bili sama otročad. Cisto zares so začeli razpravljati o tem, da bi bilo najbolje, če se taki surovini opica odzame. Že so se menili, kdo bi jo vzel v varstvo in rejo, in se med sabo prepirali, da to ni odvzem zasebne lastnine, ker jo je tudi oni kje ukradel ali si jo vzel v džungli. Poleg tega je opica vendar že vsa iz sebe in popolnoma oslabela od gospodarjeve krutosti. To bi bila le rešitev uboge zivali in dobro delo.

Ampak kaj če se pijani mornar potem maščuje...? Lahko zažge komu hišo in potem pobegne s prvo ladjo...

A ta čas sem jaz že odbrusil do doma in tam ves iz sebe spraševal, če bi lahko imeli pri hiši opico: zelo je uboga...

Kar tresel sem se ob mislih, kaksna sreča bi bila imeti tako stvarco doma. Gotovo bi me vzljubila in ne bi nikoli šla dol z mojega ramena. Kapo na glavi bo nosila, če se ji bo ljubilo, okrog vratu pa bo nosila ovratnico z napisom: opica je pridna, ime ji je Bobi. Če se zgubi, jo vrnite Markotu.

Očeta sem kmalu pripravil, da je odhitel z mano do cerkve. Seveda bo hitro razsodil, kaj in kako. Opica bo gotovo moja.

Ko sva privihrala na trg, pa ni bilo ne mornarja ne opice zdavnaj nikjer.

Se eden teh klateških ljudi mi je ostal v spominu, morda najbolj. Ne prej ne pozneje nisem slisal za umetniški nastop, s katerim se je tale postavljaj pred občinstvom.

Ob cerkvi, pravzaprav pred vhodom na gostilniško dvorišče, je bledoličen in suhljat moški kazal mimoidočim nekaj, kar je imel v emaljirani skledi. V njej je bilo šest žabic: šest malih, živozelenih regic. Na začetku je bilo videti, kot da bodo na njegov ukaz počele kake vragolije ali morda tekmovala med sabo, katera najdlje ali najvišje skoči. Mogoče je sprva res bilo kaj takega žabjega cirkusa in sem ga zamudil.

Zdaj je bledičnik že oznanjal svoj edinstveni prizor na svetu: žabice bo žive pozrl! A naj se gospe in gospodje nič ne bojijo, žabice bodo prišle žive tudi nazaj!

Kako so mogle gospe tisti nastop gledati, ne vem. Mislim, da se je večina s svojimi borsami kmalu porazgubila na svoje domove. Pa ne vse. Nekaj jih je radovednost le zadržala, da so z nekaj dedci in desetino otrok počakale, da vidijo to čudo prečudno.

Mož je se nekaj mencal: če bi mu kdo dal kako liro vnaprej, ker da se mu te stvari za majhen denar ne splača početi. Vsaj za kosilo da mora znesti.

Ko so odrasli to nekako uredili, je tisti revež pridno zdeval žabice - vseh šest, eno za drugo - v usta in jih pogoltnil.

Ob zidu je imel pripravljeno steklenico vode. Izpil je cel liter in segel s prsti v grlo... Bruhnil je in žabice so priletele spet v skledo, ki se je napolnila še z bistro vodo iz umetnikovega praznega želodca.

A zdaj jih je bilo samo pet. Z manjkajočo se je možakar trudil in trudil, izpil se in se vode, kasljal, rigal: nič! Može z gostilniškega vrta so ga tolkli po hrbtu, da bi kaj pomagalo. Brez haska.

Na koncu je tisti revež v zadregi skomignil z rameni, češ, saj jih je bilo morda samo pet.

Potem se je odpravil v ostarijo na kosilo - bogve po kolikem času.

Kaj so si mislile svetivanske ženske? Bi ga katera poljubila, kakor je deklica v pravljici poljubila žabjega princa?

Ne, tisti čas ženske niso verjele v začarane prince. In bolj kot same žabice se jim je gnusila beda: preveč je je bilo naokrog in preblizu vsakemu, da bi se kdo pretirano predajal sočutju.

Oče je popoldne zaman iskal tistega žabnika po vseh gostilnah. Za žabice bi mu dal celih sto lir, ker so se mu preveč zasmilile.

Sto lir je bilo takrat velik denar, a tudi meni se ga ni zdelo škoda, saj v moji luži pri Birsovih takih malih in zelenih regic ni bilo. Pa ni bilo nič iz tega.

Tudi za zabe so bili to kar razburljivi in nič kaj prijazni časi. Bogve koliko nastopov jih je še cakalo.

Potopis⁻¹⁴⁻

Magda Šturman

Med prebivalci Andov

VTISI IZ NAJVIŠJE PRESTOLNICE NA SVETU

Zunaj je bila že tema, ko sem ob deveti uri zvečer z vrha prvič opazila razsvetljeno mesto La Paz. Vsakdo pravi, da ti prvi vtis mesta La Paz vedno ostane v spominu. Center mesta je v ogromni kotlini, okrog kotline pa so hise. Značilno je, da v centru živijo premožnejši ljudje, vse okrog, na višjih legah pa revni, to je je velika večina. Z vrha je bil ves čas čudovit pogled na mesto. Veliko ljudi je se bilo na ulicah. Ženske so posedale na pločnikih in cakale na kupce.

S taksijem sem se za zelo nizko ceno odpeljala s postaje do hotela Torino, kjer sem dobila sobo za 5 dolarjev. Pred spanjem sem se hotela se tusrati, ko pa sem odšla po starih in prasnih stopnicah v prvo nadstropje in odprla vrata kopalnice, sem si kmalu premislila. Topla voda je bila na električno zaklopko. Slednja je stala prav v neposredni bližini curka vode, ob njej pase je prepelalo veliko električnih zic.

Hotel Torino je bil prav blizu trga Murillo, eden najbolj znanih v La Paz. Murillo je bil revolucionar, ki se je v 19. stoletju neuspešno boril proti španski nadoblasti. Takratna oblast ga je obesila. Nanj sedaj spominja muzej. Na tem trgu sta tudi katedrala in predsednikova palača, imenovana tudi Palacio Quemado, ker je bila, odkar je bila zgrajena pred 130 leti, že dvakrat požgana v ljudskih vstajah. Do trga je vodila je krajša pot navgor. Ko pa sem prišla do trga, sem bila že vsa zadihana. Center La Paza je na višini 3600 metrov, predmestje pa na 4000 metrih. Ulice so povsod strme in na visino se moraš privaditi. Srce hitreje utripa, ker mora dovajati več krvi po zilah, saj je zrak bolj razredčen. Ljudje, ki živijo na tej višini, imajo večji prsni koš, večje srce in tudi bolj raztegnjena pljuča. Po nekaj dneh pa je že lažje in se na visino vsakdo navadi.

Mesto La Paz je bilo zgrajeno 20 oktobra leta 1548 pod poveljstvom španskega zavojevalca Alonza de Mendoza. Do prejšnjega stoletja je bilo mesto važna točka za prevoz rudnin iz notranjosti države proti morju, danes pa je ta dejavnost upadla. La Paz izraza stanje celotne Bolivije, ki je najbolj revna, najbolj gorata in tudi najmanj poznana država v Južni Ameriki. Bolivija je država z najvišjim odstotkom avtohtonega prebivalstva na celine, kar 65 odstotkov. Med temi prevladujejo Kečua, potomci nekdanjih Inkov, in pa Ajmara. Z razliko od Indijancev v Cilu, so v Boliviji, kljub številnim političnim problemom in španski prepovedi ohranili svoje prvotne jezike. Ta dva jezika sta skupaj s špansko uradna jezika države. Če pomislimo, so najrevnejše države Južne Amerike prav tiste, kjer živi največ Indijancev in kjer so Indijanci ohranili svojo kulturo in jezik. Indijanci v Boliviji so dobili volilno pravico komaj pred kakim desetletjem.

La Paz je svojevrstno mesto. S svojimi nekaj več kot milijon prebivalci je nekaj povsem drugačnega, kot na primer prestolnica Cila. Medtem ko ima Santiago lepo urejeno mestno središče, s točno pravokotnimi ulicami, modernimi trgovinami in nebotičniki, je La Paz nekaj povsem obratnega. Malo je ne prav privlačnih modernih zgradb, ki se popolnoma ne skladajo z ostalo revščino, ki jih obdaja. Ulice so slabo urejene in nič kaj snazne.

Večina bolj oddaljenih ulic sploh ni asfaltiranih in so ponoči slabo osvetljene. Z razliko od drugih južnoameriških mest, kjer prebivajo v glavnem mestici ali belci, živijo v La Pazu večinoma Indijanci. Kar pa je značilno za to in ostala večja ali manjša mesta v Boliviji, je ogromno število žensk, ki po ulicah prodajajo vse mogoče: od mila do kruha, od nogavic do ključavnic in zebljev. Te uboge gospe, oblecene v svojo tradicionalno nošo, ure in ure sedijo na pločniku ali na robu ceste in potrpežljivo čakajo na kakega kupca. Večinoma živijo v najrevnejšem predelu mesta vse okrog centra. Veliko jih pride tudi s podeželja. S seboj pripeljejo kopico otrok. Večkrat najmanjši, se dojenček, spi na hrbtu v salu ali pa ga mati doji, medtem ko prepričuje kupca, naj kaj kupi. Prodajalke pridejo že zgodaj zjutraj. Ob sedmih sem jih že videla na pločniku. Ob deseti uri zvečer so se vedno upale, da bodo kaj prodale. Kupcev pa je zelo malo, poleg tega pa je prodajalk ogromno. Vselej, ko sem hodila po cesti, so mi prodajalke večinoma vsiljivo klicale: »Compra senora, compra!« Fotografirati pa se niso marale. Vse se mi je zdelo zelo kaotično, vsi so kričali, tekali, prodajali, popolnoma drugače, kot v bolj urejenem Santiagu. Ženske so bile oblecene na tradicionalni način, nekatere pa tudi po novejši modi. Značilnost, ki sem jo takoj opazila v La Pazu, je bila skorajšnja odsotnost osebnih avtomobilov. Kljub temu pa ceste niso bile prazne. Ogromno je bilo avtobusov, se več pa manjših javnih prevoznih sredstev, kot na primer mikrobusov, kombijev in taksijev. Vozniki se niso dosti zmenili za prometna pravila in so na ves glas kričali in trobili, z namenom, da bi našli cimec potnikov. V Boliviji je res malo ljudi, ki si lahko privoščijo avtomobil, medtem ko si lahko v Cilu avtomobil lahko privoščijo tudi marsikateri prebivalec s srednjim življenjskim standardom. Srečneži, ki si v Boliviji zmorejo kupiti prevozno sredstvo, ga izkoristijo tako, da javno prevajajo ljudi. Premikanje iz enega konca mesta v drugi res ni problem: javnih prevozov je na pretek, pa čeprav je treba večkrat stati, vozniki pa vozijo res obupno, pa se z odprtimi vrati. Večkrat se je treba prerivati med fagoti prodajalk. Cena prevoza pa je izredno nizka.

Tudi večerno sprehajanje po mestu je nekaj enkratnega. Naslednji večer sem obiskala glavni trg Plaza San Francisco, kjer se nahaja znana cerkev Sv. Franciska. Na trgu je kar mrgolelo ljudi. Vsi so nekam barantali, prodajali, se sprehajali in se srečevali. Sprehajanje po mestnih ulicah in opazovanje ljudi je pravzaprav zanimivo. Se vedno so ženske prodajale po tleh, medtem ko je za marsikateri njihov otroček zaspal. Opazila sem, kako veliko žensk pripravlja majhno mrežo za pečenje mesa na zaru in pripravlja ogenj. Nato so ženske zacele peči raznjice in krompir. To sem kupila za okrog 600 lir. Meso pa se mi je zdelo preveč mehko za navadno goveje meso. Gospa mi je povedala, da je to goveje srce. Ze nisem hotela več jesti. Ko pa sem pogledala prodajalčeve otroke, ki so lačno cakali, kdaj bodo dobili raznjice, sem se brz premislila in srce do kraja pojedla. Bilo me je nekoliko sram mojih prejšnjih misli, da bi hrano zavrgla v dezeli, kjer večina ljudi živi na robu revščine in se vsaki dan bori, da dobi kaj za pod zob.

Na sliki trznica v La Pazu.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.24 TV koticek: Risimo z Vesno!
20.30 TV dnevnik

RAI 1

6.00 Euronews
6.30 Dnevnik
6.45 Aktualna oddaja Unomattina (vodita Antonella Clerici in Maurizio Losa), vmes (7.35) gospodarstvo, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.35 Film: Cavalleria (dram., lt. '36, i. Elisa Cegani)
11.00 Aktualna odd.: Verdemattina, vmes (11.30) dnevnik
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: Gospa v rumenem (i. Angela Lansbury)
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Aktualne teme: Cara Giovanna (vodi Giovanna Milella)
15.50 Mladinski variete: Solletico, vmes risanke Duck Tales in nan. Zorro
17.45 Danes v parlamentu
17.50 Dnevnik
17.55 Nogomet: Italija - Slovaska (prijateljska), vmes (18.50) vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.40 Aktualna tema: Il fatto (vodi Enzo Biagi)
20.50 TV film: Vite blindate (dram., m. lt. '97, i. Angela Molina, Angelo Infanti, Giulio Scarpati)
22.30 Aktualno: Zenske na razpotju - Dosje
23.05 Dnevnik
23.10 Aktualna odd.: Porta a porta
0.15 Nočni dnevnik, zapisnik horoskop, vreme
0.45 Aktualno: Tempo - Avtorska zgodba, Filozofija, 1.15 Potihoma, 1.30 Attenti a quei tre
2.05 Film: Fontana di Trevi

RAI 2

6.45 Pregled tiska
7.00 Variete za najmlajše
8.35 Nan.: Lassie, 8.55 Podelski zdravnik
9.40 Nad.: Quando si ama, 10.00 Santa Barbara
10.45 Racconti di vita
11.00 Tg2 Medicina 33
11.15 Jutranji dnevnik
11.30 Variete: I fatti vostri (vodi Massimo Giletti)
13.00 Dnevnik, 13.30 Navade in družba, 13.45 Zdravje Ci vediamo in TV (vodi Paolo Limiti)
14.00 Dnevnik
16.15 Aktualno: Kronika v živo
16.30 18.10 Dnevnik, vreme
18.20 Sportne vesti
18.40 Rubrika o izletih in potovanjih: Sereno variabile
19.10 SP v smučanju
20.30 Vecerni dnevnik
20.50 Proza: Oylem Goylem (Moni Ovadia)
22.45 Dnevnik
23.00 Izzrebanje lota
23.05 Film: Broadway Danny Rose (kom., ZDA '84, r.-i. W. Allen, Mia Farrow)
0.35 V parlamentu, Neon knjige, vreme, sport
1.05 Proza: Oylem Goylem

RAI 3

6.00 Jutranje vesti
8.30 Film: Passaggio a Hong Kong (pust., VB '61)
10.30 Dok.: Italija 70. let, 11.00 Vprašanja ob koncu tisočletja
12.00 Dnevnik, sport
12.20 Aktualno: Eureka, Telesogni, 13.00 Il grillo, 13.30 Media/Mente
14.00 Dezelne vesti, dnevnik
14.40 Articolo 1, 14.55 Tgr Leonardo, 15.05 Tgr Evropa
15.35 Sport: mali nogomet, zenska kosarka
16.55 SP v smučanju
17.00 Dok.: Geo & Geo
18.25 Vremenska napoved
18.30 Nad.: Un posto al sole
19.00 Dnevnik, dezelne vesti
20.00 Od 20. do 20. ure
20.15 Aktualno: Magazzini Einstein, 20.30 Blob
20.40 Aktualna odd.: Mi manda Raitre
22.30 Dnevnik, dezelne vesti
22.55 Aktualno: Headline, 23.50 Magazzini Einstein
0.30 Dnevnik, kultura

RETE 4

6.00 Nad.: Un amore di nonno, 6.50 Cuore selvaggio
8.30 Nan.: Pregled tiska
8.50 Nad.: Vendetta d'amore, 9.20 Amanti, 10.00 Regina, 10.30 Sei forte papà
11.30 Dnevnik
11.40 Aktualno: Forum
13.00 Kviz: Kolo sreče, vmes (13.30) dnevnik
14.30 Nad.: Sentieri - Steze
16.00 Film: Sepolta viva (dram., i. A. Belli)
17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto (vodi I. Zanichchi)
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Variete: Game Boat
20.35 Dok.: La macchina del tempo
23.05 Aktualno: L' uomo della pioggia
23.10 Film: Le strade della paura (krim., ZDA '83, i. Adam Baldwin)
1.10 Pregled tiska
1.30 Nan.: Peter Strohm

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vremenska napoved
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.45 Aktualna oddaja: Vivere bene benessere (vodi Maria Teresa Ruta)
9.45 Variete: Maurizio Costanzo Show
11.30 Aktualna oddaja: Signore mie (vodi Rita Dalla Chiesa)
13.00 Dnevnik TG 5
13.30 Sgarbi quotidiani
13.45 Nad.: Beautiful
14.15 Aktualna oddaja: Uomini e donne - Moski in zenske (vodi M. De Filippi)
15.45 Nan.: Ciao, dottore! (i. Ulrich Renthaller)
16.40 Aktualna odd. o zdavju: Vivere bene salute
17.15 Verissimo na licu mesta
17.45 Aktualne teme: Verissimo - Kronika v živo
18.35 Variete: Tira & Molla
20.00 Dnevnik
20.35 Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Enzo Iacchetti)
21.00 TV film: L' amore acerbo No One Would Tell (dram., ZDA '96, i. C. Cameron, Fred Savage)
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.00 Nočni dnevnik Tg5
1.30 Striscia la notizia

ITALIA 1

6.10 Otroški variete, vmes Ciao ciao mattina
9.20 Nan.: Magnum P. I.
10.20 Film: La gatta da pelare (kom., lt. '81, r.-i. Pippo Franco, J. Agren)
12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, Fatti e misfatti
12.55 Nan.: Willy, princ z Bel Aira
13.30 Risanke
14.00 Risanke: Simpsonovi
14.20 Aktualni odd.: Colpo di fulmine (vodi M. Hunziker), 15.00 Fuego! (vodi Alessia Marcuzzi)
15.30 Nan.: Sweet Valley High
16.05 Variete za najmlajše in risanke Mila in Shiro, Sailor Moon
17.00 Variete: Benny Hill Show
17.15 SP v smučanju: zenski nočni veleslalom, 1. tek
18.30 Odprti studio, sport
19.00 Nan.: V osmih pod isto streho - Kratka pripoved, 19.30 La tata
20.00 Variete: Sarabanda
20.45 Film: Družina Addams 2 (kom., ZDA '91, i. Raul Julia, A. Huston)
22.30 SP v smučanju: 2. tek
23.35 Glasba: Bob Marley
0.25 Fatti e misfatti
0.35 Sport studio

TELE 4

13.30 16.45, 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi
13.00 Laff Movie
14.00 Nogomet
17.00 Verde a nord-est
18.00 Oddaja o zivalih
19.00 Zoom zdravje
20.30 Aktualno: Il supplemento
21.30 Film: krvne vezi, 00.00 Ena na drugi
23.35 Zoom zdravje

MONTECARLO

12.15 19.30, 22.30, 0.45 Dnevnik, 13.30 Sport
12.00 Aktualno: Candido
14.00 Film: Kraljica Kristina (zgod., ZDA '33)
18.50 SP v smučanju
20.30 Nogomet: Francija - Spanija (prijateljska)
23.05 Film: L' uomo dalle due ombre (dram., Fr. '70)

Slovenija 1

8.25 Oglasi
8.30 TV prodaja
9.00 Otroški program. Dogodivščine iz živalskega vrta (Nem., 11. ep.), 9.50 Dok. serija: Velike knjige (ZDA, 4. del)
10.35 Oglasi
10.40 Tedenski izbor: nan: Kdo je glavni (ZDA, 9. epizoda), nad.: Gimnazija stritih src (Avstral., 4. del)
12.00 Prislunhimo tisin
12.30 Dok.: Naj naj naj (VB)
13.00 Poročila, vreme, sport
13.10 Vremenska panorama
13.30 Tedenski izbor: Svet poroca
14.00 Dok.: Evgen Bavcar - Slike od drugod
15.30 TV konferenca
16.20 Obzorja duha
16.50 Obvestila in oglasi
17.00 Obzornik
17.10 Po Sloveniji
17.25 Oglasi, napovedniki
17.30 Oddaja za mlade: Pod klobukom
18.20 Nadaljevanka: Zarocenca (lt., i. Danny Quinn, Delphine Forest, 4. del)
19.10 Risanke
19.20 Dobro je vedeti
19.30 Dnevnik, vreme, sport
20.05 Nan.: Nash Bridges (ZDA, i. Don Johnosn, Jeff Perry, A. O' Toole)
20.55 Oglasi, napovedniki
21.00 Osmi dan
21.30 Gubljeve slike
21.55 Oglasi, napovedniki
22.00 Odmevi, vreme, kultura
22.40 Sport, oglasi, napovedniki
22.50 Nan.: Grace na udaru (ZDA, 19. epizoda)
23.15 Oglasi, napovedniki
23.20 Concert revije Manager
0.20 Vreme, napovedniki

TV PRIMORKA

8.00 16.40 Videostrani
16.40 Policija svetuje
17.00 Vloga in pomen javne uprave (pogovor)
18.05 Glasba: Pop rock svet
19.05 Oddaja za zamejce v Italiji: Med Sočo in Nadižo
19.50 Napovednik, videospot dneva
20.00 Dnevnik, vreme
20.30 Kmetijska oddaja
21.40 Nan.: To trapasto življenje (ZDA, 6. epizoda)
22.25 Hitove odrske luci
23.00 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

8.00 Vremenska panorama
9.30 Nanizanka: Pepa in Pepe (Spanija, 14. ep.)
10.00 Tedenski izbor. TV igrice: Kolo sreče, 10.30 Sobotna noc
15.05 Film: Hrib tisocerih otrok (Francija)
17.05 TV prodaja
17.35 Nanizanka: Trdno v sedlu (Nova Zelandija, 15. epizoda)
18.00 Oglasi, napovedniki
18.05 Nadaljevanka: Iz dobrega gnezda (Nemčija, 2. epizoda)
18.55 Oglasi, napovedniki
19.00 TV igrice: Kolo sreče
19.30 Videoring
20.00 Oglasi, napovedniki
20.05 Sport
22.15 Kviz: Lov za zakladom (Francija, 4. del)
23.15 Nanizanka: Sestre 2. (ZDA, 2. ep.)
0.05 Videoring (ponovitev)

Koper

15.00 Euronews
15.45 Alpe Jadran
16.15 Pogovorimo se o...
16.45 Globus
17.30 Vesolje je...
18.00 Program v slovenskem jeziku: Halo, izzvani ste
18.30 Reportaža
18.45 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - Tv dnevnik, sport
19.30 Otroška oddaja: Ecchecimanca
20.00 Sredozemlje
20.30 Ski Report
21.00 Aktualna tema: Meridiani
22.00 TV dnevnik, vreme
22.15 Tenis: Mednarodno odprto prvenstvo Avstralije
TV dnevnik Vsedanes

RADIO

Radio Trst A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Obzornik (ponovitev); 9.15 Odprta knjiga: Cvetje v jeseni (r. M. Sosič, zadnji del); 9.40 Rožnata polovica sveta; 10.10 Koncert opeme glasbe; 11.15 Intervju; 12.00 V središču pozornosti; 12.40 ŽPZ Glasb. matice; 13.30 Za smeh in dobro voljo; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu; 15.00 Pop music; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: P. Merku skozi eseje in glasbo; 18.00 Obiskii iz Arkadije; 18.30 Slov. lahka glasba; 18.45 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slovenščini; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v italijansčini; 10.30 Matineja; 16.00 Juke box time; 19.00 Glasba po željah v živo; 21.20 Samo za vas; 22.30 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.15 Glasbeni utrinek; 7.00 Jutranjik; 7.30 OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.15 Na rešet; 8.50 Kulturni koledar; 9.50 Na rešet; odgovori; 11.15 Aktualnosti; 13.00 Daj, povej; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Glasba

po željah; 17.30 Osmrtnice; 18.00-19.00 Neresnih pet; 20.00 Šport in glasba; 22.00 Zrcalo dneva; 0.00 Iz diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.40 Izbrali ste; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 10.33 Musica che gira; 11.00 Modri val; 13.00 L' una blu; 13.40 Bella bellissima; 14.20 Locandina; 14.33 Sigla single; 14.45 Kje, kako, kdaj; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Zaping; 19.25 Sigla single; 19.30 Sport.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.30 Svetovnalni servis; 8.05 Sreda vas gleda; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 17.05 Studio ob 5-ih; 18.25 Kultura; 19.45 Lahko noč. otroci; 20.00 Glasb. utrip; 21.05 Festival Evroradia; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 22.40 Slov. pevci šansonov in evergrinov; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.30 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 10.40 Kje vas čevelj žuli; 13.45 Gost izbira glasbo, kulturne drobtinice; 14.45 Expres; 15.30 DIO, šport; 16.15 Popevki tedna; 16.30 Izjava; 17.00 Smrkijina lestvica; 17.35 SP v smučanju; 18.00 Vroči stol; 18.45 Črna kronika; 19.30 Z Anjo; 21.30 Težka kronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena odd.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 12.05 Pojemo in igramo; 13.05 Repriža; 13.30 Za knjizne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Mladi v mozaiku glasbe; 15.30 DIO; 16.15 Glasbeni utrip; 17.15 Likovni odmevi; 17.30 Sloistični koncert; 18.30 Sodona umetnost; 19.30 Iz oper; 20.00 Poslušajte 2x; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Svetovna reportaža; 20.25 Serenada; 23.00 Jazz session; 0.00 Poročila

Radio Koroška

18.10-19.00 Glasbena; 21.04-22.00 Srednjeevropski obzornik.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Cene oglasov

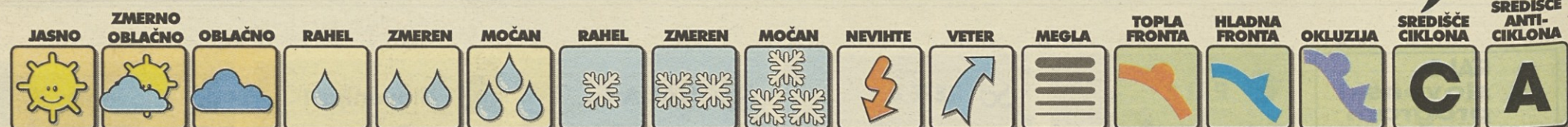
Italija: 1 glasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni t.r. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad večjim delom Evrope je območje visokega zračnega pritiska. S severovzhodnimi vetrovi priteka v visinah nad naše kraje hladen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.31
in zatone ob 17.05
Dolžina dneva 9.34.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 7.23 in
zatone ob 17.38.

MORJE

Morje razburkano,
temperatura morja 9,2
stopinje C.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv na
splošno počutje in raz-
položenje ljudi bo ugod-
nen.

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.23 najnižje -23 cm, ob 9.10 najvišje 50
cm, ob 15.50 najnižje -67, ob 22.24 najvišje 45 cm.

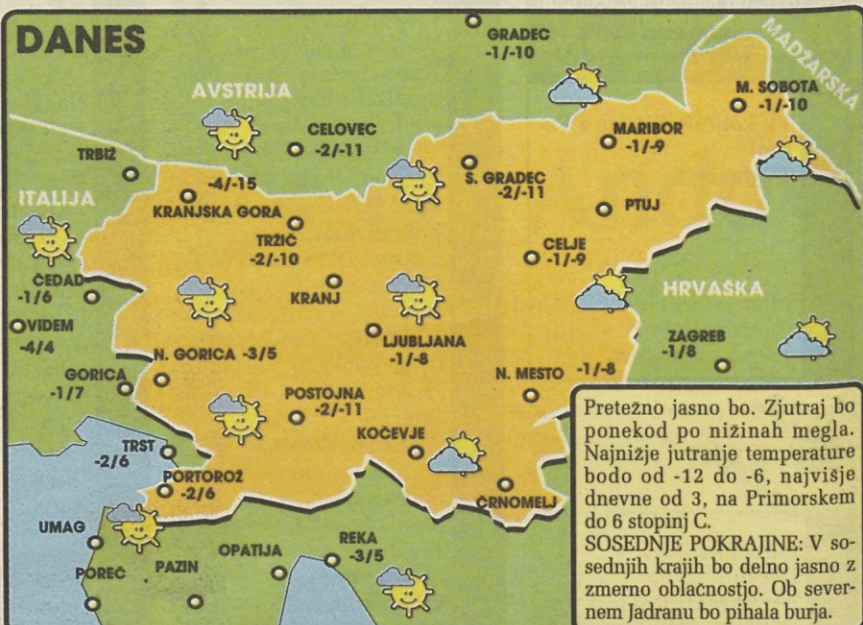
Jutri: ob 4.02 najnižje -25 cm, ob 9.47 najvišje 49 cm,
ob 16.23 najnižje -66, ob 22.57 najvišje 47 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	-1	2000 m	-6
1000 m	-1	2500 m	-8
1500 m	-4	2864 m	-9

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Pretežno jasno bo. Zjutraj bo
ponekod po nizinah megla.
Najnižje jutranje temperature
bodo od -12 do -6, najvišje
dnevne od 3, na Primorskem
do 6 stopinj C.
SOSEDNJE POKRAJINE: V so-
sednjih krajih bo delno jasno z
zmerno oblačnostjo. Ob sever-
nem Jadranu bo pihala burja.

JUTRI

V četrtek in petek bo na Pri-
morskem precej jasno, drugod
bo delno jasno z zmerno obla-
cnostjo. Zjutraj bo ponekod po
nizinah megla. Se bo hladno.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Rim: visoka moda vzbuja pozornost z modeli in drugim

RIM - Po Parizu prikazujejo visoko žensko modo v Rimu, kjer pa nastopajo skoraj izključno italijanski modni ustvarjalci. Med njimi je nekaj novincev, ki so vzbudili precejšnje zanimanje občinstva, za začetno vznemirljivo ozračje pa so poskrbeli pri hiši Gattinoni: prvič, ker so ekskluzivna oblačila nadeli dvakrat visokim damam, zaradi višine in plemiškega porekla, in drugič, ker so izjavili, da je suknjiču odklenalo. Pa je slo samo za uspešno potegavščino:

suknjič so samo umetelno »razcefrali« in »suknjič je mrtev, naj živi suknjič«. Odmevnim potezam se niso odpovedali niti v drugih ateljejih, tako je na primer se precej neznani Franco Ciambella svoji manekenki dal v roke papeževo sliko s cvetličnim okvirom (na sliki levo spodaj, f. AP). Seveda pa so na rimskih prikazih predstavili tudi veliko izrednih unikatnih modelov. Raffaella Curiel se je tokrat odločila za odločno rdečo barvo (na sliki desno f. AP).

25 let s kleščami v trebuhu

SARATOV - Kar 25 let so potrebovali zdravniki v Saratovu, da so popravili napako svojih kolegov, ki so v trebuhu svoje pacientke med operacijo »pozabili« klešče. Napako je pred nedavnim odkril zdravnik, ki je neko 64-letno gospo poslal na rentgensko slikanje. Na njegovo veliko presenečenje pa rentgenska slika ni pokazala le kamna na mehuru, temveč tudi klešče v trebušni votlini. Pacientka je morala ponovno na operacijo, da so ji iz telesa odstranili »spominček«. (STA/Tass)

Casnikoma prepovedali dostop do prizorišč ZOI

NAGANO - Organizatorji zimskih olimpijskih iger v Naganu so dvema japonskima casnikoma prepovedali dostop do olimpijskih prizorišč, ker sta objavila fotografije z vaje v kostumih za otvoritveno slovesnost 7. februarja in priziganje olimpijskega ognja. Prepoved bo ostala v veljavi, dokler Organizacijski odbor Nagana in Mednarodni olimpijski komite ne bosta preučila primera. (STA/Xinhua)

Ob zdravilih za revne tudi kruh na recept

AMSTERDAM - Revni prebivalci Amsterdama lahko dobijo kruh na recept. Nizozemski zdravnik Nizaar Makdoembaks je potrdil, da lahko njegovi pacienti z njegovim »receptom za kruh« pri določenem peku dobijo do 20 zemljic in hlebec kruha, račun zanje pa Makdoembaks poravnava kasneje. Kot je povedal, recept za kruh napiše najmanj enkrat na dan. Vec kot polovica njegovih bolnikov prejema socialno podporo. Blagajna številnih pacientov se običajno izprazni že sredi meseca, kar pomeni, da morajo varčevati pri hrani in oblačilih, številni otroci pa morajo oditi v solo brez malice. Lakota in revščina imata po zdravnikovih besedah tudi zdravstvene posledice. Številni njegovi bolniki namreč trpijo zaradi želodčnih težav, glavobolov, diabetesa in previsokega krvnega pritiska. (STA/dpa)

Knjiga za hujšanje

LONDON - Sarah Ferguson, nekdanja snaha britanske kraljice Elizabete II., bo kmalu izdala kuharsko knjigo s 125 recepti za hujšanje, ki jih je zbrala med svojimi potovanji, nekaj pa jih je tudi iz otroštva. Vojvodinja je zelo dejavna v projektih združenja za hujšanje Weight Watchers. (STA/dpa)